Beleidsnotities in het vademecum die tijdens de planperiode geëvalueerd en zo nodig bijgesteld worden:

1. One page strategic plan: doelstellingen en beoogde resultaten (A3)
2. Schoolondersteuningsprofiel basisondersteuning 2017
3. Schoolondersteuningsprofiel extra ondersteuning 2016
4. Notitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring
5. Samenwerking met gemeenten: betreffend hoofdstuk in ondersteuningsplan 2015-2019
6. Privacyreglement
7. Klachtenregeling
8. Meerjarenbegroting met toelichting 2018-2022
9. Zorg in en om school - knooppunt en beleidsnotitie
10. Brochure onderwijskaart

Beleidsnotities die tijdens de planperiode worden opgesteld en alsdan in het vademecum worden opgenomen:

1. Vormgeving collectieve verantwoording en good governance *(hoofdstuk 3.3. en 4.3. en 4.5.)*
2. Verdere uitwerking thema's OOGO *(hoofdstuk 8)*

Informatieve bijlagen:

1. Begrippenlijst
2. Lijst van afkortingen
3. Overzicht besturen, basisscholen, scholen voor speciaal basisonderwijs, scholen voor speciaal onderwijs
4. Overzicht schoolondersteuningsprofielen
5. Handelingsgericht werken

ONDERSTEUNINGSPLAN

missie - visie - strategie - doelstellingen beoogde resultaten - outputindicatoren

PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS

"Samen waar het moet, delen waar het kan"

Missie:
Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. Schoolbesturen en scholen geven vorm aan Passend Onderwijs in het ondersteuningscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats:
- In afstemming met ketenpartners
- Zoveel mogelijk regulier
- Thuisnabij
- In één integraal plan
- Binnen de beschikbare middelen.

Hiertoe werken schoolbesturen samen in het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is faciliterend bij het vormgeven van deze collectieve verantwoordelijkheid.

Visie:
- Regulier als het kan, speciaal als het moet
- Pedagogisch en educatief partnerschap met ouders
- Thuisnabij, tenzij...
- School midden in de maatschappij
- Expertise naar de leerling, ipv de leerling naar de expertise
- Eigenaarschap in alle lagen
- Vakmanschap
- Ontwikkelingsgericht werken op alle niveaus
- Focus op talentontwikkeling
- Onderwijsbehoeften van leerlingen centraal

Algemene Strategie:
- Financiering vanuit het scholenmodel, met besturen als eenheid van verrekening.
- Op basis van het uitgangspunt: "Samen waar het moet, delen waar het kan"; via twee lijnen (directief en facultatief).
- 1 Aanpak voor de drie regio's in Zuid-Limburg.
- Het organiseren van effectieve communicatie gericht op het verkrijgen van commitment op doelstellingen en resultaten in alle lagen en bij alle betrokkenen.
- Sluitende keten: in samenwerking en verbinding (scholen, besturen, SWV-en, gemeenten, voorschoolse voorzieningen, VO en ketenpartners).

Doelstelling **1.**

Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek

Beoogde resultaten
Waar zien we dat aan?
- Regulier als het kan, speciaal als het moet
- Thuis nabij, tenzij...
- Geen thuiszitters, tenzij...

Specifieke Strategie (onderwijs)
Wat doen we daarvoor?
- Regionaal spreidingsbeleid in relatie tot krimp en verevening
- Gedifferentieerd en flexibel aanbod
- Van indiceren naar arrangeren
- Van sectoraal naar intersectoraal
- Gevalideerde SOP's
- Sluitende keten: samenwerking en verbinding

Strategie ketenpartners (gemeente/jeugdhulp)
Wat kunnen zij daarvoor doen?
- 1e lijns jeugdhulp (SMW/JGZ/toegang) en 2e lijns (gespecialiseerde) jeugdhulp:
  - Toegankelijk
  - Ambulant
  - Beschikbaar
  - Inzetbaar
  - Laagdrempelig
  - Met bevoegdheden
- Vast aanspreekpunt per school
- Afspraken over leerlingvervoer
- Afspraken over onderwijshuisvesting
- Aanlevering van sturingsgegevens (waaronder gegevens leerplicht)

Outputindicatoren (monitor)
Hoe meten we dat?
- Thuiszitters
- Absolute verzuimcijfers
- Leerlingen met leerplichtontheffing
- Grensverkeer SO/SBO
- NJI indicatoren (monitor jeugdhulp/onderwijs)
- Ontwikkeling van SOP op onderdelen
- Hoeveel kinderen volgen onderwijs buiten het eigen postcodegebied

Proceseigenaar
Kaderafspraken op SWV-niveau; uitvoering op bestuursniveau

Begroting
- Begroting SWV:
  - Basisondersteuning
  - SO
  - SBO
- WMO
- Jeugdwet
- WLZ

Documenten (onderleggers)
- Regionale Onderwijskaart
- SOP
- Inzet procesbegeleider leerlingdaling
- Transitie Atlas

Doelstelling **2.**

Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau

Beoogde resultaten
Waar zien we dat aan?
- Basisscholen voldoen aan de vastgestelde ankerpunten met betrekking tot:
  - Kwaliteitsstandaard
  - Planmatig en handelingsgericht werken
  - Specifieke ondersteuning
  - Ondersteuningsstructuur
- "Outreachend" expertise vanuit SO/SBO
- Ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau is doelgericht, transparant en adequaat
- Deelnamepercentage SO/SBO daalt
- Opschaling naar volgend ondersteuningsoptie is beredeneerd op basis van vastgestelde ondersteuningbehoeften

Specifieke Strategie (onderwijs)
Wat doen we daarvoor?
- Van curatie naar preventie
- Borgen van expertise
- In samenwerking en verbinding
- Vanaf ondersteuningsniveau 3 ligt er een handelingsgericht plan
- Transparante procedures voor ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau
- Digitaal volgsysteem vanaf ondersteuningsniveau 3
- Inzet expertise SO/SBO
- Ontwikkeling basisondersteuning geborgd in schoolplan

Strategie ketenpartners (gemeente/jeugdhulp)
Wat kunnen zij daarvoor doen?
- 1e lijns jeugdhulp (SMW/JGZ/toegang) en 2e lijns (gespecialiseerde) jeugdhulp:
  - Toegankelijk
  - Ambulant
  - Beschikbaar
  - Inzetbaar
  - Laagdrempelig
  - Doorzettingskracht
- Vast aanspreekpunt per school
- Afspraken over leerlingvervoer
- 1 kind, 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur

Outputindicatoren (monitor)
Hoe meten we dat?
- (trend) Instroom, doorstroom en uitstroomcijfers BAO/SBO/SO
- Per school:
  - IB-ratio
  - Leerling/leraarratio
  - Aantal leerlingen waarvoor TLV is aangevraagd (aantal duur en categorie)
  - Aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit S(B)O
- Tweejaarlijkse meting ontwikkeling ankerpunten basisondersteuning op scholen
- Informatie uit TLV-aanvragen mbt de gereaiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4

Proceseigenaar
Schoolbesturen

Begroting
- Begroting SWV:
  - Basisondersteuning
  - SMW
  - Maatwerkinzet expertise

Documenten (onderleggers)
- Procedure ondersteuningstoewijzing per bestuur
- Schoolplan
- Schoolgids
- Formulier overplaatsing

Doelstelling **4.**

Extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau

Beoogde resultaten
Waar zien we dat aan?
- SO/SBO-scholen voldoen aan de vastgestelde ankerpunten met betrekking tot:
  - Kwaliteitsstandaard
  - Planmatig en handelingsgericht werken
  - Specifieke ondersteuning
  - Ondersteuningsstructuur
- Gelegitimeerd en duurzaam specialisme
- Expertise SO/SBO wordt ingezet in BAO om leerlingen/school te ondersteunen
- OPP voor elke leerling

Specifieke Strategie (onderwijs)
Wat doen we daarvoor?
- Borgen en ontwikkelen van expertise
- Sluitende keten: samenwerking en verbinding
- Gericht op plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning (waaronder terugplaatsing)
- Flexibele organisatie en aanbod van onderwijs(vormen) en expertise

Strategie ketenpartners (gemeente/jeugdhulp)
Wat kunnen zij daarvoor doen?
- 1e lijns jeugdhulp (SMW/JGZ/toegang) en 2e lijns (gespecialiseerde) jeugdhulp:
  - Toegankelijk
  - Ambulant
  - Beschikbaar
  - Inzetbaar
  - Laagdrempelig
  - Doorzettingskracht
- Vast aanspreekpunt per school
- Afspraken over leerlingvervoer
- 1 kind, 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur

Outputindicatoren (monitor)
Hoe meten we dat?
- Aantal OPP
- (Trend) aantal terugplaatsingen vanuit SO/SBO
- Jaarlijkse meting ontwikkeling ankerpunten
- Jaarlijkse meting ontwikkeling duurzaam specialisme
- Realisatie ontwikkelperspectief in relatie tot uitstroomprofiel

Proceseigenaar
Schoolbesturen

Begroting
- Begroting SWV:
  - SO
  - SBO

Documenten (onderleggers)
- Schoolplan
- Schoolgids
- Formulier terugplaatsing
- Formulier overplaatsing

Doelstelling **5.**

Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces

Beoogde resultaten
Waar zien we dat aan?
- Doorstroom van VVE naar PO op gemiddeld 4 jaar, tenzij...
- Doorstroom van PO naar VO op gemiddeld 12 jaar, tenzij...
- Schooladvies VVE altijd afgestemd met PO
- Schooladvies houdt stand in 3e jaar VO

Strategie ketenpartners (gemeente/jeugdhulp)
Wat kunnen zij daarvoor doen?
- Nog afstemmen met gemeenten VVE/VO
- Voorschoolse voorzieningen hebben kennis van (toegang tot) PO
- VO heeft kennis van PO

Specifieke Strategie (onderwijs)
Wat doen we daarvoor?
- Warme overdracht:
  - van voorschoolse voorzieningen naar PO
  - binnnen PO
  - van PO naar VO
- Kennis van voorschoolse voorzieningen
- Kennis van VO
- Afstemmend en aansluitend LVS
- Uitstroomprofiel vanaf groep 6

Outputindicatoren (monitor)
Hoe meten we dat?
- (Trend) instroom, doorstroom en uit stroomcijfers BAO/SBO/SO naar (S)VO (per afdeling)
- VO leerjaar 3 conform verwachting?

Proceseigenaar
Schoolbesturen

Doelstelling **3.**

Adequate toegang tot extra ondersteuning

Beoogde resultaten
Waar zien we dat aan?
- Besluiten toelaatbaarheid zijn tijdig, deskundig, transparant en onafhankelijk
- Borgen van de betrokkenheid en dialoog tussen professionals en ouders in MDO
- Hanteren termijnen besluit op aanmelding conform wettelijke plicht

Specifieke Strategie (onderwijs)
Wat doen we daarvoor?
- Functionele bureaucratie
- Adequate bedrijfsvoering/ administratieve organisatie/interne controle SWV
- Transparante, eenduidige, effectieve procedures
- Werkprocessen/formulieren
- Inzetbare, beschikbare en deskundige trajectbegeleiders

Strategie ketenpartners (gemeente/jeugdhulp)
Wat kunnen zij daarvoor doen?
- Afspraken over procedure leerlingvervoer
- Afspraken over bekostiging bij combinatie onderwijs en behandeling (residentiele leerlingen)
- Afspraken over bekostiging bij combinatie onderwijs en verzorging/verpleging (emb)

Outputindicatoren (monitor)
Hoe meten we dat?
- Besluiten TLV binnen 10 werkdagen na indiening aanvraag bij directeur SWV
- Besluiten over eerste aanmelding binnen 10 weken (invulling zorgplicht)
- Aantal afwijzingen TLV
- (Verwerkings)termijnen TLV
- % bureaucratie
- Tevredenheidsonderzoeken (besturen/ scholen/ouders/ketenpartners)
- Aantal klachten/bezwaar/ beroepsprocedures

Proceseigenaar
SWV

Begroting
- Begroting SWV:
  - Toelaatbaarheid
  - Organisatiekosten

Documenten (onderleggers)
- Notitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbarheidsverklaring
- Herbeoordeling
- Keuze SWV bij TLV-aanvragen
- Aanvraagformulieren TLV

PASSEND
PRIMAIR ONDERWIJS

BASISONDERWIJS

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

School:

Brinnr.:

Bestuur:

Datum:

1. Inleiding

Het schoolondersteuningsprofiel geeft een realistisch beeld van de ondersteuning en begeleiding die de school momenteel in het kader van Passend Onderwijs kan bieden en hoe deze ondersteuning is georganiseerd. Het is de bedoeling dat ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, zonder administratieve rompslomp, op basisscholen toegankelijk moet zijn. Daarom is alle ondersteuning tot aan een verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs te rekenen tot basisondersteuning. De mate waarin de school momenteel die basisondersteuning op eigen kracht of met hulp van externe deskundigen kan bieden, is af te lezen uit het schoolondersteuningsprofiel.

Basisondersteuning omvat vier ankerpunten.

De school verbindt zijn ontwikkelingslijnen aan de ankerpunten van de basisondersteuning. Niet elke lijn hoeft even strak gespannen te zijn. De trekspanning tussen beiden kan afhankelijk zijn van de windrichting (kenmerken leerlingenpopulatie), de windkracht (pedagogisch en didactisch concept), de stroomsterkte (sociaal-demografische ligging in de wijk of regio) en het getij (krimp of groei).

De vier ankerpunten zijn:

1. **Kwaliteitsstandaard.**
   Bij de bepaling van de kwaliteitsstandaard gebruiken we het basisarrangement en de kwalificatie op de “zorgindicatoren” van het vigerend toezichtkader van de onderwijsinspectie (2012).
2. **Planmatig en handelingsgericht werken.**
   In aanvulling op de standaarden uit het vigerend toezichtkader zijn er indicatoren voor planmatig en handelingsgericht werken geformuleerd.
3. **Specifieke ondersteuning.**
   De school heeft een aanbod voor preventieve en licht curatieve basisondersteuning afgestemd op leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
4. **Ondersteuningsstructuur.**
   Aangegeven wordt met welke deskundigheid de school autonoom basisondersteuning kan bieden of basisondersteuning met behulp van netwerkpartners (andere basisscholen of ketenpartners) tijdig, flexibel en adequaat kan ontsluiten.

De belangrijkste functie van het schoolondersteuningsprofiel is dat het inzicht verschaft in de kwaliteit van de basisondersteuning van de school op dit moment. Alle ondersteuningsprofielen samen geven het samenwerkingsverband een overzicht van de mate waarin er wordt voorzien in een dekkend aanbod.

Het schoolondersteuningsprofiel is integraal onderdeel van het schoolplan. Voor de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van basisondersteuning maakt de school beredeneerde keuzes die zijn opgenomen in de paragraaf Ambities en Ontwikkeldoelen.

Het schoolondersteuningsprofiel is voor de school de basis voor communicatie met ouders en anderen.

Dit document is vastgesteld door het bestuur, na advies (G)MR, en wordt ter beschikking gesteld aan het samenwerkingsverband en aan de onderwijsinspectie.

Datum:

Namens school (directeur): dhr/mw

Namens bestuur : dhr/mw

2. Algemene gegevens

2.1 Algemene gegevens van de school

School	
Adres-Straat	
Adres-Postcode	
Adres-Plaats	
Brinnummer	
Directeur	
Telefoon	
Email	
Intern begeleider(s)	
Bestuur	
Samenwerkingsverband	PO 3104 (Westelijke Mijnstreek) PO 3105 (Maastricht- Heuvelland) PO 3106 (Heerlen e.o.)

2.2 Kengetallen peildatum 1-10- (meest recente 1-oktober telling)

Aantal leerlingen	≤ 8 jr		> 8 jr	
Aantal groepen	onderbouw		bovenbouw	
Aantal leerlingen in niveau	ondersteuningsniveau 3		ondersteuningsniveau 4	
Aantal locaties				
Schoolgroep	(getal dat iets zegt over het procentuele aandeel leerlingen met een gewicht)			
Uitstroom naar voortgezet onderwijs (in het voorgaande schooljaar)	VMBO basis VMBO kader VMBO gemengde leerweg VMBO theoretische leerweg VMBO basis/LWOO VMBO kader/LWOO	% % % % % %	PRO VSO HAVO/VWO buitenland anders	% % % % %
Aantal leerlingen JW (begeleiding en/of behandeling obv de Jeugdwet)				
Aantal leerlingen WLZ (hulp vanuit Wet Langdurige Zorg)				
Aantal leerlingen ZVW (verpleging en/of paramedische zorg obv ZorgVerzekeringsWet)				
Aantal leerlingen met 1K, 1G, 1P, 1R				
Aantal leerlingen in verwijsindex/jeugdlinq				
Aantal leerlingen met aangepast vervoer				

2.3 Onderwijsconcept van de school

Beschreven i.r.t. kenmerken leerlingenpopulatie en sociaal-demografische factoren.

Het pedagogisch en didactisch concept:
De kern van het pedagogisch en didactisch concept (samengevat t.b.v. SOP one page - maximaal 10 regels):

3. Basisondersteuning

Basisondersteuning omvat 4 ankerpunten:

3.1 Kwaliteitsstandaard
3.2 Planmatig en handelingsgericht werken
3.3 Specifieke ondersteuning
3.4 Ondersteuningsstructuur

3.1 Ankerpunt: Kwaliteitsstandaard

De kwaliteitsstandaard wordt uitgedrukt in:

a. Arrangement op basis van het toezichtkader van de inspectie.
b. Kwalificatie van de "zorgindicatoren" uit het toezichtkader 2012 van de inspectie.

Om de kwaliteitsstandaard onder b. te duiden worden de zogenaamde 'zorgindicatoren' uit het toezichtkader 2012 van de onderwijsinspectie gebruikt. Door middel van de dubbele nummering kunnen de indicatoren getraceerd worden. Ook scholen die onder vernieuwd toezicht staan (al dan niet o.b.v. een pilot), vullen op basis van een eigen oordeel de zorgindicatoren in.

Indien de beoordeling van de inspectie op een of meerdere 'zorgindicatoren' niet meer maatgevend is, geeft de directeur een beoordeling die de werkelijkheid dekt.
Onder dekkend wordt in dit geval verstaan :

- geldt voor 75% of meer wanneer school, personeel of leraren/leraar onderwerp zijn van de indicator;
- geldt voor 100% wanneer de leerling onderwerp is van de indicator.

Normstelling kwaliteitsstandaard samenwerkingsverband:

a. De school heeft een basisarrangement.
b. Op alle 'zorgindicatoren' scoort de school minstens een '3'.

Arrangement Inspectie

Datum meest recente inspectieoordeel	
Basisarrangement	ja nee
Kwalificatie op de "zorgindicatoren" is gebaseerd op:	Oordeel Inspectie
	Eigen oordeel School
Onderbouwing indien gekozen is voor eigen oordeel (maximaal 5 regels):	

Indi-cator	Indicator inspectie	Kwalificatie van zorgindicatoren inspectie (toezichtkader 2012)	Kwalificatie op 4-puntsschaal: 1 2 3 4	Eigen Oordeel?
1.	(1.4)	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.	☐ ☐ ☐ ☐	
2.	(2.4)	De school met een substantieel aantal leerlingen met een weging hoger dan 1, biedt bij Nederlandse taal leerinhouden die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.	☐ ☐ ☐ ☐	
3.	(4.2)	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.	☐ ☐ ☐ ☐	
4.	(4.4)	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.	☐ ☐ ☐ ☐	
5.	(4.5/6)	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school.	☐ ☐ ☐ ☐	
6.	(4.7)	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.	☐ ☐ ☐ ☐	
7.	(6.1)	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
8.	(6.2)	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
9.	(6.3)	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
10.	(6.4)	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
11.	(7.1)	De school gebruikt een samenhangend systeem genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
12.	(7.2)	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
13.	(8.1)	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.	☐ ☐ ☐ ☐	
14.	(8.2)	De school bepaalt op basis van een analyse van de verzamelde gegevens de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
15.	(8.3)	De school voert de zorg planmatig uit.	☐ ☐ ☐ ☐	
16.	(8.4)	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.	☐ ☐ ☐ ☐	
17.	(8.5)	De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerling-niveau haar eigen kerntaak overschrijden.	☐ ☐ ☐ ☐	
18.	(9.1)	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerling populatie.	☐ ☐ ☐ ☐	
19.	(9.2)	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	
20.	(9.3)	De school evalueert regelmatig het leerproces.	☐ ☐ ☐ ☐	
21.	(9.4)	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.	☐ ☐ ☐ ☐	
22.	(9.5)	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.	☐ ☐ ☐ ☐	
23.	(9.6)	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	☐ ☐ ☐ ☐	

3.2 Ankerpunt: Planmatig en handelingsgericht werken

In aanvulling op de 'zorgindicatoren' uit het toezichtkader gebruiken we indicatoren om planmatig en handelingsgericht werken op alle 'niveaus van zorg' mee te duiden. Zij vormen een belangrijke basis voor effectieve ondersteuning. Planmatig en handelingsgericht werken is de wijze waarop de school cyclisch werkt aan het ondersteunen van leerlingen in hun leer- en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De school beoordeelt zo realistisch mogelijk in welke omvang de betreffende indicator door het team in praktijk wordt omgezet. Die beoordeling wordt met een vierpuntschaal in percentages uitgedrukt. De beoordeling van deze standaarden is vooralsnog het resultaat van een zelfevaluatie van de school, ingevuld door directeur en interne begeleider.

Normstelling planmatig en handelingsgericht werken van het samenwerkingsverband:
Op alle indicatoren scoort de school minstens 75 %.

Percentage van het team
dat over deze vaardigheden beschikt:
1= 0-25% | **2=** 26-50% **3=** 51-75% | **4=** 76-100%

Indicator	Indicatoren voor planmatig en handelingsgericht werken.	Kwalificatie op 4-puntsschaal: 1 2 3 4
1.	Leraren verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen, o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.	☐☐☐☐
2.	Leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leraar, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en het onderwijs daarop af te stemmen.	☐☐☐☐
3.	Leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	☐☐☐☐
4.	Leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	☐☐☐☐
5.	Leraren analyseren en interpreteren de toetsresultaten ten einde zicht te krijgen op de opbrengsten, de onderwijsbehoeften en indien aan de orde het uitstroomprofiel van de leerling.	☐☐☐☐
6.	Alle leraren zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leraren, de ouders en het schoolteam.	☐☐☐☐
7.	Leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.	☐☐☐☐
8.	Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.	☐☐☐☐
9.	Leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	☐☐☐☐
10.	Leraren werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepen en mogelijk een individuele leerling beschrijven.	☐☐☐☐
11.	Leraren evalueren systematisch na afronding van het groepsplan of de gestelde doelen bereikt zijn.	☐☐☐☐
12.	Leraren bespreken minstens twee keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de Intern Begeleider en besluiten tot leerlingbespreking en een oudergesprek indien noodzakelijk voor een of meerdere leerlingen.	☐☐☐☐
13.	De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	☐☐☐☐

3.3 Ankerpunt: Specifieke ondersteuning

Met specifieke ondersteuningsbehoeften worden de preventieve en licht-curatieve interventies bedoeld, die de school toepast om leerlingen passende ondersteuning te geven bij rekenhulpvragen, leeshulpvragen, meer- en hoogbegaafdheid en sociale veiligheid en verschillen in gedrag.

Per interventie beoordelen de directeur en intern begeleider in welke mate de school voldoet aan de vier kenmerken:

- Beleid: plan waarin de school aanpak en inzet beschrijft;
- Specialisme: een specialist in de zin van een leerkracht met een post-HBO-opleiding voor betreffende interventie;
- Gesloten keten: >75 % van de leraren / het team is competent om passende ondersteuning te bieden op betreffende interventie;
- Proceseigenaar: aangewezen verantwoordelijke voor ontwikkeling en borging beleid.

In de bijbehorende vierpuntschaal vertaalt de school het aantal "ja-scores" per ondersteuningsbehoefte.

Normstelling specifieke ondersteuning van het samenwerkingsverband:

- De school voorziet in passende ondersteuning op de eerste vier preventieve en licht-curatieve interventies.
- Bij een score < 4 op een of meerdere van de eerste vier interventies, heeft en vermeldt de school afspraken met netwerkpartners in tabel 3.4.

	Specifieke ondersteuning: preventieve en licht curatieve interventies	**Beleid**	**Specia-lisme**	**Gesloten keten**	**Proces-eigenaar**	**Aantal Scores ja**
1.	De school biedt ondersteuning aan leerlingen met rekenhulpvragen (dyscalculie).	ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
2.	De school biedt ondersteuning aan leerlingen met leeshulpvragen (dyslexie).	ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
3.	De school biedt ondersteuning aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.	ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
4.	School biedt ondersteuning ten aanzien van sociale veiligheid en het omgaan met verschillen in gedrag.	ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
5.		ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
6.		ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
7.		ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	

3.4 Ankerpunt: Ondersteuningsstructuur

Scholen hebben een effectieve interne ondersteuningsstructuur, die past bij het onderwijskundig en pedagogisch concept. De school zorgt ervoor dat de ondersteuningsstructuur zodanig is ingericht dat in elk niveau de school autonoom ondersteuning kan bieden of dat de ondersteuning met behulp van netwerkpartners tijdig, flexibel en adequaat ontsloten kan worden. De regie en verantwoordelijkheid ligt bij de school. Niet elke stap in de route is voorwaardelijk voor de volgende. Er zullen zich situaties voordoen waarbij stappen kunnen en mogen worden overgeslagen o.b.v. beredeneerde afwijking.

Normstelling specifieke ondersteuning van het samenwerkingsverband:

- De ondersteuningsstructuur is opgenomen in het schoolplan en in beleidsplannen van het bestuur.
- Vanaf ondersteuningsniveau 3 wordt een handelingsgericht plan gehanteerd waarin de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de gekozen strategie is opgenomen.

Onderstaande schema's geven een overzicht van de expertise die binnen school en bestuur beschikbaar is en die de school via afspraken van buiten betrekt om de basisondersteuning te bieden.

Autonome Ondersteuning		
	Beschikbare deskundigheid binnen de school	**Beschikbare deskundigheid binnen het bestuur**
1. Onderwijs in de groep: groepsplan	FTE leraar FTE onderwijsassistent FTE FTE	informatie kennis delen consultatie observatie onderzoek
2. Ondersteuning in de groep: interventies binnen het groepsplan gericht op terugkeer in niveau 1	FTE interne begeleiding FTE FTE FTE	
Vanaf niveau 3 handelingsgericht plan hanteren		
3. Ondersteuning op school door interne deskundigen: interventies gericht op terugkeer in niveau 2 en 1	FTE remedial teaching FTE FTE FTE	
4. Ondersteuning op school door externe specialisten: interventies gericht op terugkeer in niveau 3, 2 en 1	nvt	

Knooppunt Zorg in en om school						
		Beleidskader Zuid-Limburg toegepast	**Knooppunt functioneert**	**Procedure / werkwijze vastgelegd**	**Gezamenlijke ontwikkelpunten vastgelegd**	**Aantal Scores ja**
1.	Organisatie	ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
		JGZ	**SMW**	**Toegang Jeugd**	**Ouders**	**Aantal Scores ja**
2.	Deelnemers structureel: participatie en bijdrage adequaat en voldoende	ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	
		IVH	**MEE**	**Leerplicht**	**Leerlingenvervoer**	**Aantal Scores ja**
3.	Deelnemers incidenteel: participatie en bijdrage adequaat en voldoende	ja nee	ja nee	ja nee	ja nee	

Netwerk Ondersteuning		Betaald uit:				
	Beschikbare deskundigheid van elders (soort benoemen, geen bedrijfsnamen)	**JW**	**WLZ**	**ZVW**	**Overig**	**Ketenpartners** (binnen en buiten onderwijs)
1. Onderwijs in de groep						Schoolmaatschappelijk werk GGZ Revalidatie(kliniek) (Kinder)Ziekenhuis Wetenschap/Kenniscentra
2. Ondersteuning in de groep						
3. Ondersteuning op school door interne deskundigen/specialisten						
4. Ondersteuning op school door externe specialisten						

4. Specifieke voorzieningen

Beschrijven of de school bijzondere kenmerken heeft m.b.t. gebouw, aanpak of materialen.
Ook kan er sprake zijn van het vervullen van een specifieke functie, bijvoorbeeld schakelklassen.

Voorziening	Nee	Ja	Bij "JA" nadere omschrijving
Materialen			
Aanpak			
Gebouw			
Anders			

5. Ambities en ontwikkeldoelen

In hoofdstuk 3 is omschreven welke mogelijkheden de school nu heeft om basisondersteuning te geven. In dit hoofdstuk geeft de school aan welke ondersteuningsmogelijkheden de school in de nabije toekomst gaat ontwikkelen en welke activiteiten zij onderneemt om dit te gaan doen en hoe dit past binnen de totale schoolontwikkeling.

Onderstaande ambities en ontwikkeldoelen zijn opgenomen in het schoolplan en gerelateerd aan de ankerpunten basisondersteuning.

	Ontwikkeldoel	**Activiteiten**	**Tijdpad**
1.			
2.			
3.			
4			
5.			

PASSEND
PRIMAIR ONDERWIJS

Speciaal (Basis)Onderwijs

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

School:

Brinnr.:

Bestuur:

Datum:

1. Inleiding

Het schoolondersteuningsprofiel geeft een realistisch beeld van de ondersteuning en begeleiding die de school momenteel in het kader van Passend Onderwijs kan bieden en hoe deze ondersteuning is georganiseerd. Alle ondersteuning tot aan een verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs is te rekenen tot basisondersteuning.
In ondersteuningsniveau 5 (extra ondersteuning) hebben de S(B)O scholen de taak om gespecialiseerde ondersteuning voor leerlingen te bieden waarvoor passend onderwijs binnen de basisondersteuning (tijdelijk) niet haalbaar is vanwege een zware, complexe of stapeling van problematiek.
Daarnaast hebben S(B)O scholen de functie om het regulier onderwijs outreachend te ondersteunen bij de verbreding en verdieping van de basisondersteuningsmogelijkheden. De mate waarin de school momenteel de extra ondersteuning kan bieden, is af te lezen uit het schoolondersteuningsprofiel.

Basisondersteuning omvat vier ankerpunten.

De school verbindt zijn ontwikkelingslijnen aan deze ankerpunten. Niet elke lijn hoeft even strak gespannen te zijn. De trekspanning tussen beiden kan afhankelijk zijn van de windrichting (kenmerken leerlingenpopulatie), de windkracht (pedagogisch en didactisch concept), de stroomsterkte (sociaal-demografische ligging in de wijk of regio) en het getij (krimp of groei). De vier ankerpunten zijn:

1. **Kwaliteitsstandaard.**
   Bij de bepaling van de kwaliteitsstandaard gebruiken we het basisarrangement en de kwalificatie op de “zorgindicatoren” van het vigerende toezichtkader van de onderwijsinspectie (2012).
2. **Planmatig en handelingsgericht werken.**
   In aanvulling op de standaarden uit het vigerende toezichtkader zijn er indicatoren voor planmatig en handelingsgericht werken geformuleerd.
3. **Specifieke ondersteuning.**
   De school heeft een aanbod voor preventieve en licht curatieve basisondersteuning en een aanbod voor curatieve extra ondersteuning afgestemd op leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
4. **Ondersteuningsstructuur.**
   Aangegeven wordt met welke deskundigheid de school autonoom ondersteuning kan bieden of ondersteuning met behulp van netwerkpartners (andere scholen of ketenpartners) tijdig, flexibel en adequaat kan ontsluiten.

De belangrijkste functie van het schoolondersteuningsprofiel is dat het inzicht verschaft in de kwaliteit van de extra ondersteuning van de school op dit moment. Alle ondersteuningsprofielen samen geven het samenwerkingsverband een overzicht van de mate waarin er wordt voorzien in een dekkend aanbod.

Het schoolondersteuningsprofiel is integraal onderdeel van het schoolplan. Voor de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van extra ondersteuning maakt de school beredeneerde keuzes die zijn opgenomen in de paragraaf Ambities en Ontwikkeldoelen.

Het schoolondersteuningsprofiel is voor de school de basis voor communicatie met ouders en anderen.

Dit document is vastgesteld door het bestuur, na advies (G)MR, en wordt ter beschikking gesteld aan het samenwerkingsverband en aan de onderwijsinspectie.

Datum:

Namens school(directeur): ☐ dhr/ ☐ mw

Namens bestuur: ☐ dhr/ ☐ mw

2. Algemene gegevens

2.1 Algemene gegevens van de school

School	
Schoolsoort	☐ SO ☐ SBO
Straat, Postcode, Plaats	, ,
Brinnummer	
Directeur	
Telefoon	
Email	
Intern begeleider(s)	
Bestuur	
Structurele Overeenkomst t.b.v. combinatie behandeling én onderwijs met	☐ Xonar ☐ Mondriaan ☐ Zuyderland ☐
Samenwerkingsverband	☐ PO 3104 (Westelijke Mijnstreek) ☐ PO 3105 (Maastricht- Heuvelland) ☐ PO 3106 (Heerlen e.o.)

2.2 Kengetallen peildatum 1-10- (meest recente 1-oktober-telling)

Aantal leerlingen	< 8 jr	≥ 8 jr	
Gem. groepsgrootte SBO/SO cat. 1-2 (laag en midden)	LL onderbouw	LL middenbouw	LL bovenbouw
Gem. groepsgrootte: SO categorie 3 (hoog)	LL onderbouw	LL middenbouw	LL bovenbouw
Aantal leerlingen residentieel geplaatst			
Aantal leerlingen JW (begeleiding en/of behandeling obv de Jeugdwet)			
Aantal leerlingen WLZ (hulp vanuit Wet Langdurige Zorg)			
Aantal leerlingen ZVW (verpleging en/of paramedische zorg obv ZorgVerzekeringsWet)			
Aantal leerlingen met 1K, 1G, 1P, 1R			
Aantal leerlingen in verwijsindex/jeugdlinq			
Aantal leerlingen met aangepast vervoer			
Aantal locaties			

Instroom vanuit: (in het voorgaande schooljaar)	☐ regulier PO ☐ regulier PSZ ☐ MKD ☐ KDC ☐ SBO	% % % % %	☐ SO laag ☐ SO midden ☐ SO hoog ☐ SO spraak/taal ☐ anders	% % % % %
Uitstroom naar (voortgezet) onderwijs: (in het voorgaande schooljaar)	☐ BAO ☐ SBO ☐ SO laag ☐ SO midden ☐ SO hoog ☐ VMBO basis ☐ VMBO kader ☐ VMBO gemengde leerweg ☐ VMBO theoretische leerweg	% % % % % % % % %	☐ VMBO basis/LWOO ☐ VMBO kader/LWOO ☐ PRO ☐ VSO laag ☐ VSO midden ☐ VSO hoog ☐ HAVO/VWO ☐ anders	% % % % % % % %

2.3 Leerlingenpopulatie en Onderwijsconcept van de school

Beschreven i.r.t. kenmerken leerlingenpopulatie en sociaal-demografische factoren.

Kenmerken leerlingenpopulatie (maximaal 20 regels):

Primaire Ondersteuningsbehoefte: ☐ leren/ontwikkeling ☐ sociaal/emotioneel/gedrag ☐ fysiek/medisch

De kern van het pedagogisch en didactisch concept (maximaal 20 regels):

3. Extra ondersteuning

Extra ondersteuning omvat 4 ankerpunten:

3.1 Kwaliteitsstandaard
3.2 Planmatig en handelingsgericht werken
3.3 Specifieke ondersteuning
3.4 Ondersteuningsstructuur

3.1 Ankerpunt 1: Kwaliteitsstandaard

De kwaliteitsstandaard wordt uitgedrukt in:

a. Arrangement op basis van het (vigerende) toezichtkader van de inspectie.
b. Kwalificatie van de "zorgindicatoren" uit het (vigerende) toezichtkader van de inspectie.

Om de kwaliteitsstandaard onder b. te duiden worden de zogenaamde 'zorgindicatoren' uit het vigerende toezichtkader van de onderwijsinspectie gebruikt. Door middel van de dubbele nummering kunnen de indicatoren getraceerd worden. De inspectie hanteert bij het beoordelen van scholen per indicator een vierpuntschaal. De beoordeling door de onderwijsinspectie is maatgevend en neemt de school als zodanig over uit de recente rapportage van de onderwijsinspectie.

Indien de beoordeling van de inspectie op één of meerdere 'zorgindicatoren' niet meer maatgevend is of het meest recente inspectietoezicht verricht is als pilot binnen het traject aanpassing toezicht, geeft de directeur een beoordeling die de werkelijkheid dekt.
Onder dekkend wordt in dit geval verstaan :

- geldt voor 75% of meer wanneer school, personeel of leraren/leraar onderwerp zijn van de indicator;
- geldt voor 100% wanneer de leerling onderwerp is van de indicator.

Normstelling kwaliteitsstandaard samenwerkingsverband:

a. De school heeft een basisarrangement.
b. Op alle 'zorgindicatoren' scoort de school minstens een '3'.

Arrangement Inspectie

Datum meest recente inspectieoordeel	
Basisarrangement	☐ ja ☐ nee
Kwalificatie op de "zorgindicatoren" is gebaseerd op:	☐ Oordeel Inspectie ☐ Eigen Oordeel School
Onderbouwing indien gekozen is voor eigen oordeel school (maximaal 5 regels):	

Indi-cator	Indicator inspectie	Kwalificatie van zorgindicatoren inspectie (vigerend toezichtkader 2012)	Kwalificatie op 4-puntsschaal: 1 2 3 4	Eigen oordeel?
1.	(1.4)	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
2.	(2.4)	De school met een substantieel aantal leerlingen met een weging hoger dan 1, biedt bij Nederlandse taal leerinhouden die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
3.	(4.2)	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
4.	(4.4)	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
5.	(4.5/6)	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
6.	(4.7)	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
7.	(6.1)	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
8.	(6.2)	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
9.	(6.3)	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
10.	(6.4)	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
11.	(7.1)	De school gebruikt een samenhangend systeem genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
12.	(7.2)	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
13.	(7.3)	De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
14.	(7.4)	De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
15.	(8.1)	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
16.	(8.2)	De school bepaalt op basis van een analyse van de verzamelde gegevens de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
17.	(8.3)	De school voert de zorg planmatig uit.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
18.	(8.4)	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
19.	(8.5)	De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerling-niveau haar eigen kerntaak overschrijden.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
20.	(9.1)	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingpopulatie.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
21.	(9.2)	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
22.	(9.3)	De school evalueert regelmatig het leerproces.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
23.	(9.4)	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
24.	(9.5)	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.	☐ ☐ ☐ ☐	☐
25.	(9.6)	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	☐ ☐ ☐ ☐	☐

3.2 Ankerpunt 2: Planmatig en handelingsgericht werken

In aanvulling op de 'zorgindicatoren' uit het toezichtkader gebruiken we indicatoren om planmatig en handelingsgericht werken op alle 'niveaus van zorg' mee te duiden. Zij vormen een belangrijke basis voor effectieve ondersteuning. Planmatig en handelingsgericht werken is de wijze waarop de school cyclisch werkt aan het ondersteunen van leerlingen in hun leer- en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De school beoordeelt zo realistisch mogelijk in welke omvang de betreffende indicator door het team in praktijk wordt omgezet. Die beoordeling wordt met een vierpuntschaal in percentages uitgedrukt. De beoordeling van deze standaarden is vooralsnog het resultaat van een zelfevaluatie van de school, ingevuld door directeur en interne begeleider.

Normstelling planmatig en handelingsgericht werken van het samenwerkingsverband:
Op alle indicatoren scoort de school minstens een '3'.

Percentage van het team
dat over deze vaardigheden beschikt:
1= 0-25% | **2**= 26-50% | **3**= 51-75% | **4**= 76-100%

Indicator	Indicatoren voor planmatig en handelingsgericht werken.	Kwalificatie op 4-puntsschaal 1 2 3 4
1.	Leraren verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen, o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.	☐ ☐ ☐ ☐
2.	Leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leraar, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en het onderwijs daarop af te stemmen.	☐ ☐ ☐ ☐
3.	Leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	☐ ☐ ☐ ☐
4.	Leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	☐ ☐ ☐ ☐
5.	Leraren analyseren en interpreteren de toetsresultaten ten einde zicht te krijgen op de opbrengsten, de onderwijsbehoeften en het uitstroomprofiel van de leerling.	☐ ☐ ☐ ☐
6.	Alle leraren zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leraren, de ouders en het schoolteam.	☐ ☐ ☐ ☐
7.	Leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐
8.	Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.	☐ ☐ ☐ ☐
9.	Leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	☐ ☐ ☐ ☐
10.	Leraren werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepen en mogelijk een individuele leerling beschrijven.	☐ ☐ ☐ ☐
11.	Leraren evalueren systematisch na afronding van het groepsplan of de gestelde doelen bereikt zijn.	☐ ☐ ☐ ☐
12.	Leraren bespreken minstens twee keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met het team interne leerlingbegeleiding en besluiten tot leerlingbespreking en een oudergesprek indien noodzakelijk voor een of meerdere leerlingen.	☐ ☐ ☐ ☐
13.	De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	☐ ☐ ☐ ☐

3.3 Ankerpunt 3: Specifieke ondersteuning

Met specifieke ondersteuningsbehoeften worden bedoeld:

1. Binnen de basisondersteuning: de preventieve en licht-curatieve interventies die de school toepast om leerlingen passende ondersteuning te geven bij rekenhulpvragen, leeshulpvragen, meer- en hoogbegaafdheid, sociale veiligheid en verschillen in gedrag en begeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning.

2. Binnen de extra ondersteuning: de curatieve interventies gericht op leerlingen met heel specifieke ondersteuningsbehoeften.

Ad.1.
Per interventie beoordelen de directeur en het team interne begeleiding in welke mate de school voldoet aan de vier kenmerken:
- Beleid: plan waarin de school aanpak en inzet beschrijft;
- Specialisme: een specialist in de zin van een leerkracht met een post-HBO-opleiding voor betreffende interventie;
- Gesloten keten: >75 % van de leraren / het team is competent om passende ondersteuning te bieden op betreffende interventie;
- Proceseigenaar: aangewezen verantwoordelijke voor ontwikkeling en borging beleid.

In de bijbehorende vierpuntschaal vertaalt de school het aantal “ja-scores” per interventie.

Ad. 2.
Beschrijving van de curatieve interventies die van toepassing zijn voor de school.

Normstelling specifieke ondersteuning van het samenwerkingsverband:
- De school voorziet in passende ondersteuning op de vijf preventieve en licht-curatieve interventies.
- Bij een score < 4 op een of meerdere van de interventies, heeft en vermeldt de school afspraken met netwerkpartners in tabel 3.4.
- De school voorziet in passende ondersteuning op de van toepassing zijnde curatieve interventies.

	Preventieve en licht curatieve interventies	**Beleid**	**Specia-lisme**	**Gesloten keten**	**Proces-eigenaar**	**Aantal Scores ja**	**nvt**
1.	De school biedt ondersteuning aan leerlingen met rekenhulpvragen (dyscalculie).	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee		☐
2.	De school biedt ondersteuning aan leerlingen met leeshulpvragen (dyslexie).	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee		☐
3.	De school biedt ondersteuning aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee		☐
4.	School biedt ondersteuning ten aanzien van sociale veiligheid en het omgaan met verschillen in gedrag.	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee		☐
5.	School is gericht op toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning.	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee	☐ ja ☐ nee		☐

	Curatieve interventies gericht op leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte	nvt
6.	**Leren en ontwikkeling**	☐
	Specifieke ondersteuning leerlingen beschrijven. Aandacht en tijd: Materialen en aanpak: Specifieke expertise/specifiek specialisme: Specifieke attitude personeel:	
7.	**Sociaal-emotioneel en gedrag**	☐
	Specifieke ondersteuning leerlingen beschrijven. Aandacht en tijd: Materialen en aanpak: Specifieke expertise/specifiek specialisme: Specifieke attitude personeel:	

	Curatieve interventies gericht op leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte	nvt
8.	**Medisch en fysiek**	☐
	Specifieke ondersteuning leerlingen beschrijven. Aandacht en tijd: Materialen en aanpak: Specifieke expertise/specifiek specialisme: Specifieke attitude personeel:	
9.	**Thuissituatie en gezin**	☐
	Specifieke ondersteuning leerlingen beschrijven. Aandacht en tijd: Materialen en aanpak: Specifieke expertise/specifiek specialisme: Specifieke attitude personeel:	

3.4 Ankerpunt 4: Ondersteuningsstructuur.

Scholen hebben een effectieve interne ondersteuningsstructuur, die past bij het onderwijskundig en pedagogisch concept. De school zorgt ervoor dat de ondersteuningsstructuur zodanig is ingericht dat in elk niveau de school autonoom ondersteuning kan bieden of dat de ondersteuning met behulp van netwerkpartners tijdig, flexibel en adequaat ontsloten kan worden. De regie en verantwoordelijkheid ligt bij de school. Niet elke stap in de route is voorwaardelijk voor de volgende. Er zullen zich situaties voordoen waarbij stappen kunnen en mogen worden overgeslagen o.b.v. beredeneerde afwijking.

Normstelling specifieke ondersteuning van het samenwerkingsverband:

- De ondersteuningsstructuur is opgenomen in het schoolplan en in beleidsplannen van het bestuur.
- Voor alle leerlingen wordt een OPP (Ontwikkelingsperspectief) opgesteld en gehanteerd.

Onderstaande schema 's geven een overzicht van de expertise die binnen school en bestuur beschikbaar is en die de school via afspraken van buiten betrekt om de basis- en extra ondersteuning te bieden.

Autonome Ondersteuning		
	Beschikbare deskundigheid binnen de school	**Beschikbare deskundigheid binnen het bestuur**
1. Onderwijs in de groep: groepsplan	FTE leraar FTE leraar SEN FTE onderwijsassistent FTE vakleraar FTE interne begeleiding FTE klasse-assistent FTE remedial teaching FTE orthopedagoog / psycholoog FTE logopedie FTE maatschappelijk werk FTE fysiotherapie FTE ergotherapie FTE verpleegkundige FTE spel- / creatieve therapie FTE FTE FTE FTE	☐ informatie ☐ kennis delen ☐ consultatie ☐ observatie ☐ onderzoek ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
2. Ondersteuning in de groep: interventies binnen het groepsplan gericht op terugkeer in 1		
3. Ondersteuning op school door interne deskundigen / specialisten: interventies gericht op terugkeer in 2 en 1		
4. Ondersteuning op school door externe specialisten: interventies gericht op terugkeer in 3, 2 en 1		

Netwerk Ondersteuning		**Betaald uit:**				
	Beschikbare deskundigheid van elders	**JW**	**WLZ**	**ZVW**	**Overig**	**Ketenpartners** (binnen en buiten onderwijs)
1. Onderwijs in de groep		☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	☐ Jeugd Gezondheidszorg ☐ Schoolmaatschappelijk werk ☐ Jeugdzorg ☐ GGZ ☐ Revalidatie(kliniek) ☐ (Kinder)Ziekenhuis ☐ Wetenschap / Kenniscentra ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
2. Ondersteuning in de groep		☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	
3. Ondersteuning op school door interne deskundigen/specialisten		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	
4. Ondersteuning op school door externe specialisten		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	

4. Specifieke voorzieningen: ruimtelijke omgeving, gebouw en materiaal

Speciale voorzieningen, gericht op de doelgroep, bondig in kaart brengen.

	nvt	Voorziening	
Ruimtelijke omgeving / Gebouw	☐	☐ verzorgingsruimte(s) ☐ snoezelruimte ☐ ruimte voor een time out ☐ aangepaste toiletten ☐ praktijklokalen/-voorzieningen: ☐ keuken ☐ tuinkas / tuin ☐ ☐ ☐ rolstoeltoegankelijkheid ☐ prikkelarme lokalen ☐ zwembad intern	☐ behandelruimte(s) ☐ ontspanningsruimte(s) ☐ ruimtes voor één op één begeleiding ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Materialen	☐	☐ aangepast meubilair ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

5. Outreachende multidisciplinaire inzet t.b.v. regulier basisonderwijs

De inzet beschrijven die de school outreachend kan bieden aan het reguliere onderwijs ter versterking van de basisondersteuning, als partner binnen hetzelfde bestuur of als externe ketenpartner.

	Inzet inhoudelijk beschrijven	Betrokken disciplines
1.		
2.		
3.		
4.		

	Inzet inhoudelijk beschrijven	Betrokken disciplines
5.		
6.		
7.		
8.		

6. Ambities en ontwikkeldoelen

In hoofdstuk 3, 4 en 5 is omschreven welke mogelijkheden de school nu heeft om extra ondersteuning te geven. In dit hoofdstuk geeft de school aan welke ondersteuningsmogelijkheden de school in de nabije toekomst gaat ontwikkelen en welke activiteiten zij onderneemt om dit te gaan doen en hoe dit past binnen de totale schoolontwikkeling.

Onderstaande ambities en ontwikkeldoelen zijn opgenomen in het schoolplan en gerelateerd aan de ankerpunten basisondersteuning.

	Ontwikkeldoel (kort formuleren)	**Activiteiten**	**Tijdpad**
1.			
2.			
3.			
4			
5.			

Ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheid

Het ondersteuningscontinuüm
(basisondersteuning en extra ondersteuning)
in uitvoering

Samenwerkingsverbanden
Primair Passend Onderwijs

Westelijke Mijnstreek PO 3104
Maastricht en Heuvelland PO 3105
Heerlen e.o. PO 3106

Tiny Meijers - Troquet
Doreen Kersemakers

Een actuele versie is altijd beschikbaar via de website www.passendonderwijszuid.nl

Voorwoord

Deze notitie is vastgesteld door het bestuur in de vergadering van 12 juni 2017 en is eensluidend voor de samenwerkingsverbanden PO3104, PO3105 en PO3106.
De notitie is gekoppeld aan de huidige planperiode die loopt tot 1-8-2019.

Het kader voor de navolgende uitwerking vindt zijn oorsprong in de algemene regelgeving passend onderwijs enerzijds en anderzijds in de geschetste beleidslijnen in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Algemene Uitgangspunten:

- Regulier als het kan, speciaal als het moet
- Thuisnabij, tenzij
- Onderwijsbehoeften van leerlingen centraal
- Pedagogisch en educatief partnerschap met ouders
- Eigenaarschap in alle lagen
- Vakmanschap

Kernwaarden en besturingsfilosofie:

- Solidariteit
- Subsidiariteit
- Transparantie in procedures
- Lean en mean
- Stokje blijven vasthouden (warme overdracht)

In het samenwerkingsverband wordt, zoals de wet voorschrijft, een onderscheid gemaakt tussen basisondersteuning en extra ondersteuning. De schoolbesturen in het samenwerkingsverband zijn van mening dat alle vormen van ondersteuning op de basisschool voor alle leerlingen toegankelijk moeten zijn, zonder administratieve rompslomp. Daarom is ervoor gekozen alle ondersteuning tot aan een verwijzing naar het S(B)O te rekenen tot de basisondersteuning. Dat betekent dat ondersteuningsniveau 1 t/m 4 gedefinieerd wordt als basisondersteuning en dat ondersteuningsniveau 5 de extra ondersteuning omvat. In opbouw:

- Ondersteuningsniveau 1: Onderwijs in de groep
- Ondersteuningsniveau 2: Ondersteuning in de groep
- Ondersteuningsniveau 3: Ondersteuning op school met interne deskundigen
- Ondersteuningsniveau 4: Ondersteuning op school met externe specialisten
- Ondersteuningsniveau 5: Ondersteuning binnen SBO en SO

De algemene beleidslijnen in het ondersteuningsplan behoeven nadere uitwerking in een concreet en operationeel werkproces van ondersteuningstoewijzing. In de afgelopen periode zijn diverse uitvoeringsrichtlijnen separaat geconcipieerd en geïmplementeerd. De onderhavige notitie consolideert en integreert deze tot één geheel; waar nodig herijkt met de verworven inzichten en blik op de toekomst. Daarmee vervallen de 3 voorgaande notities betreffende ondersteuningstoewijzing, toelaatbaarheidsverklaring en herbeoordeling, vastgesteld in 2014 en 2015.

De scholen en schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de inrichting, vormgeving en kwaliteit van ondersteuningsniveau 1 t/m 5. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toegang tot ondersteuningsniveau 5. De kosten van extra ondersteuning (niveau 5) worden in gezamenlijkheid en op basis van solidariteit gedragen, tenzij de geboden ondersteuning in niveau 1 t/m 4 aantoonbaar van onvoldoende kwaliteit is.

Door de negatieve verevening en de krimp is het noodzakelijk dat gestuurd wordt op de allocatie van middelen. De verdeling van middelen is zodanig vormgegeven dat er sprake is van positief financiële prikkels op bestuursniveau door de communicerende vaten tussen basisondersteuning en deelnamepercentage SO/SBO in de begroting te vertalen. De daling van het deelnamepercentage is geen doel op zich, maar een resultaat van de genomen maatregelen.
Hierbij moet nadrukkelijk opgemerkt worden dat er geen financiële reden kan zijn om een leerling niet aan te nemen, ondersteuning te onthouden of op school te houden terwijl verwijzen naar het S(B)O opportuun is.

Inhoud

Het samenwerkingsverband heeft, naast een beperkt aantal wettelijke verplichtingen, veel vrijheid en beleidsruimte om de ondersteuningstoewijzing vorm te geven. Ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheid is een collectieve verantwoordelijkheid binnen het samenwerkingsverband en regardeert:

1	Zorgplicht scholen	4
2	Ontsluiting zorg in en om school	4
3	Ondersteuningstoewijzing niveau 1 t/m 4 : basisondersteuning	7
4	Toelaatbaarheid tot niveau 5: extra ondersteuning SBO en SO cluster 3 en 4 (aangeduid als S(B)O)	8
5	Herbeoordeling en Verplaatsing niveau 5	13
6	Onderinstroom - Uitstroom - Doorstroom	15
7	Extra ondersteuning voor leerlingen met epilepsie en voor zieke leerlingen	18
8	Extra ondersteuning door en toelaatbaarheid tot SO cluster 1	18
9	Extra ondersteuning door en toelaatbaarheid tot SO cluster 2	19

Bijlagen 21

PASSEND
PRIMAIR ONDERWIJS

1 Zorgplicht

Met de invoering van passend onderwijs is de zorgplicht wettelijk belegd bij scholen en hun besturen. Zorgplicht betekent dat scholen ervoor zorgen dat iedere leerling die op hun school zit, of die zich bij hun school aanmeldt een passende onderwijsplek krijgt. Hierbij zijn de schoolondersteuningsprofielen (SOP) leidend.
Naast de wettelijke context, wordt invulling gegeven aan de zorgplicht op basis van de voor het samenwerkingsverband geldende kernwaarden en de specifiek gemaakte werkafspraken.

De notitie **"Pragmatische werkafspraken zorgplicht"** is door het bestuur van het samenwerkingsverband vastgesteld op 16-11-2015 en is opgenomen als bijlage. De pragmatische werkafspraken zorgplicht worden onverkort door de scholen en besturen binnen het samenwerkingsverband toegepast.

2 Ontsluiting Zorg in en om school

Voor een deel van de leerlingen geldt dat zij niet enkel een beroep moeten doen op onderwijsondersteuning, maar ook aangewezen zijn op aanvullende ondersteuning vanuit de zorg.
Combinatie van onderwijs, ondersteuning en zorg voor leerlingen leidt tot een complexe afweging.
Deze afweging vindt plaats in een complexe context waarbij wetgeving, interpretatie van wetgeving en eigen beleid van onderwijs, gemeenten en zorgkantoren een rol spelen en op elkaar inwerken. Met daarbinnen een zeer specifieke en eigenstandige positie voor de ouders. Een veld in ontwikkeling.

Onderwijs: Kan de leerling bediend worden binnen de basisondersteuning of moet de leerling voor de onderwijsondersteuning een beroep doen op niveau 5, en daarbinnen op SBO of SO.
Hierbij is het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) leidend.

Zorg: Kan/moet een beroep gedaan worden op de Jeugdwet (Jw), Wet langdurige zorg (WLZ) en/of Zorgverzekeringswet (Zvw).

Zorg kan uitgesplitst worden naar:

1. **Persoonlijke verzorging** (PV)
   Sturende, soms deels overnemende ondersteuning, zoals het (helpen bij) aan- en uitkleden, toiletbezoek, zorgen dat kind eet en drinkt.

2. **Individuele begeleiding** (IB)
   Bij begeleiding is sprake van *zelfsturing*. De begeleiding bestaat uit het voorstructureren / plannen / begeleiden, erop gericht dat kind zelf bijvoorbeeld op tijd naar toilet gaat.
   Inclusief zeer afwijkende leerlijn: dit is een extra leerlijninvestering die samenhangt met de beperking van de leerling en die bovenmatig wordt ingezet.

3. **Medische handelingen/Verpleging** (VP)
   Doen van medische handelingen zoals bijvoorbeeld bloedwaardes meten, stoma verzorgen, temperaturen.

2.1 Indeling van de behoefte aan Onderwijsondersteuning schematisch

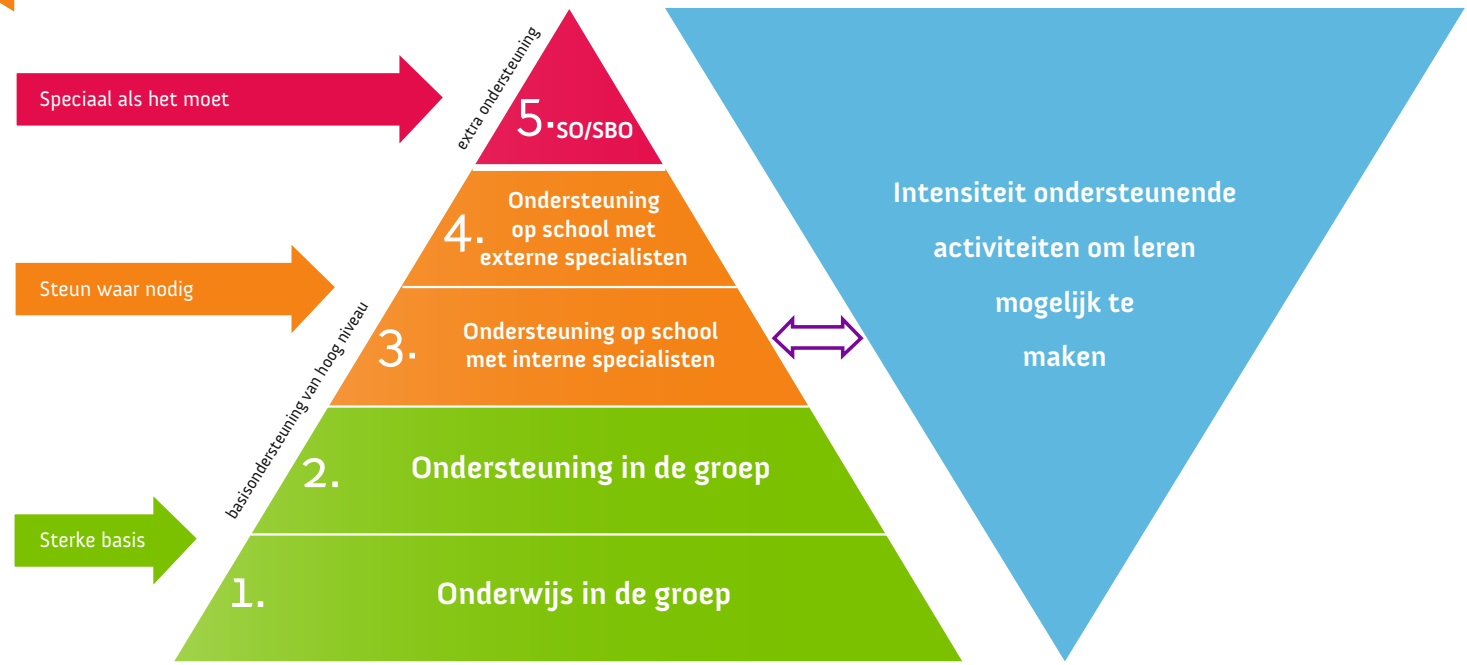

2.2 De indeling van de behoefte aan Zorg (PV-VP-IB) schematisch

Leerling: WLZ komt in beeld naarmate de leerling in verband met een meervoudige verstandelijke, lichamelijke en/of zintuigelijke beperking *levenslang* en *24 uur per dag* behoefte heeft aan zorg in de nabijheid/permanent toezicht.

School: Collectieve doelgroeparrangementen komen in beeld als veel leerlingen op een school dezelfde behoeftes aan zorgondersteuning hebben.

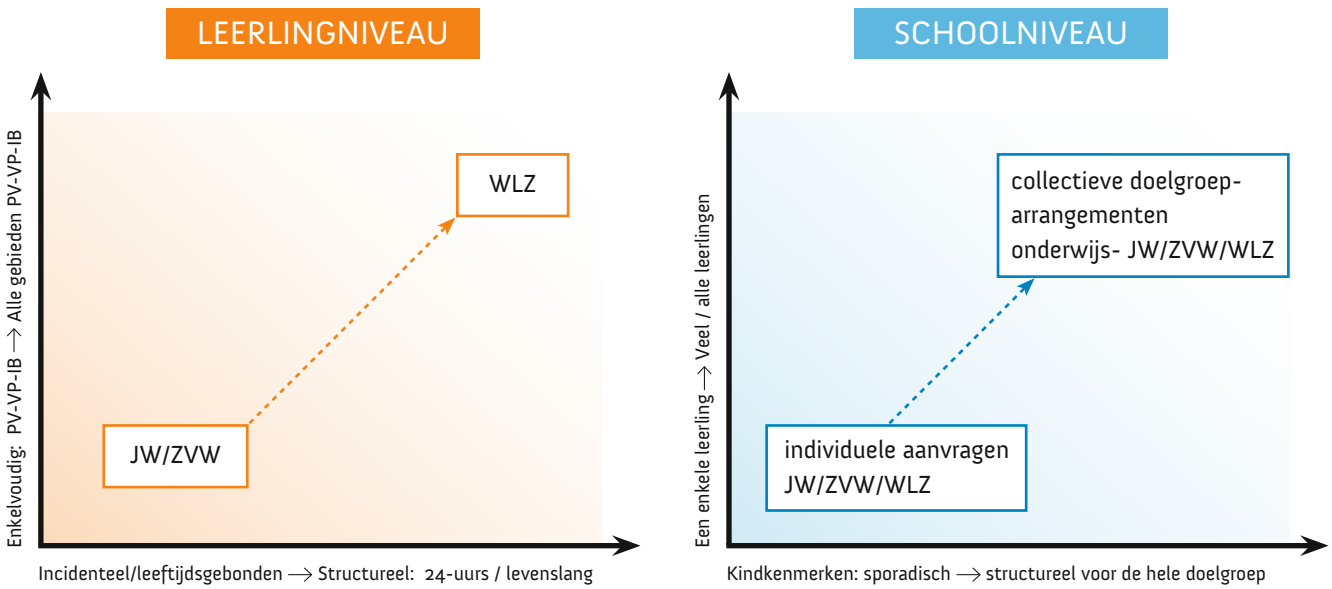

2.3 Ontsluiting van zorg in en om de school

Het uitgangspunt van de onderwijsondersteuning is het schoolondersteuningsprofiel van de school. Een adequate ondersteuningsstructuur (ankerpunt 4) is hierbinnen een belangrijke pijler. Elke school heeft een knooppunt ingericht en afspraken gemaakt met samenwerkingspartners over samenstelling (vast en ad hoc), frequentie en concrete werkverdeling. Vaste samenwerkingspartners in het knooppunt zijn: school, ouders, schoolmaatschappelijk werk, team toegang, JGZ (schoolarts). Via het knooppunt kan de zorg in en om school ontsloten worden.

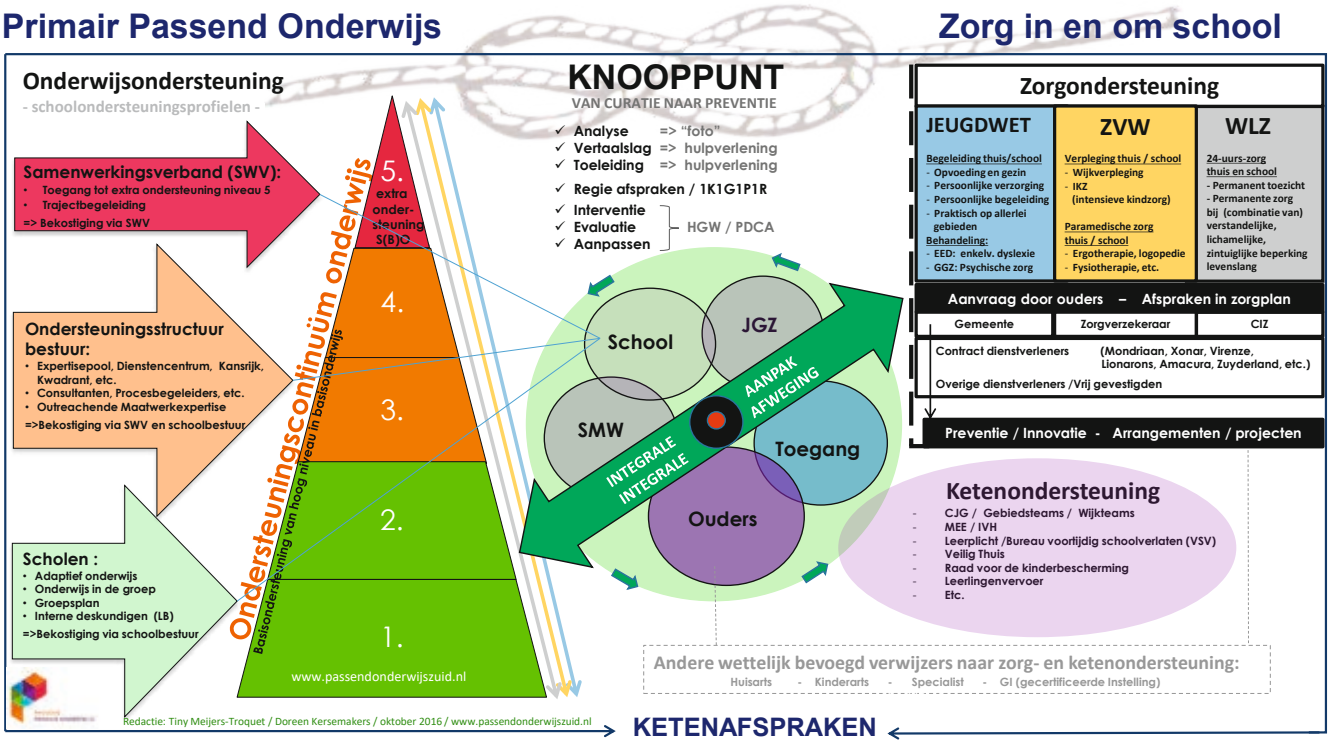

2.4 Afbakening Onderwijs en zorg

Dit thema staat in de kinderschoenen en vraagt landelijk en regionaal volop aandacht. Al (samen)werkenderwijze zijn samenwerkingsverbanden, gemeenten, besturen en scholen hiermee aan de slag.
Sommige leerlingen hebben naast (ondersteuning in het) onderwijs ook aanvullende zorg nodig om tot leren te komen. Het schoolondersteuningsprofiel is leidend voor de onderwijsondersteuning die de school kan bieden. Er kan daarnaast een beroep gedaan worden op de Jeugdwet, Wet Langdurige Zorg of zorgverzekeringswet. De afgrenzing tussen de verschillende wetgevingen is niet altijd makkelijk te duiden. Er is in Zuid-Limburg een matrix ondersteuningsbehoeften onderwijs - zorg ontwikkeld, waarin op handelingsniveau een onderscheid gemaakt wordt tussen onderwijsondersteuning en zorgondersteuning. De matrix heeft thans de status van werkdocument waarmee scholen aan de slag kunnen; de ervaringen uit het werkveld dienen als input voor doorontwikkeling van de matrix en van de afbakening tussen zorg en onderwijs.

2.5 Onderliggers en informatie

Op onze website is onderstaande informatie gepubliceerd:

- Knooppunt onderwijs - zorg
- Beleidsnotitie zorg in en om school
- Matrix zorg in en om school
- Stroomschema zorg in en om school

3 Ondersteuningstoewijzing niveau 1 t/m 4: basisondersteuning

3.1 Ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau

Het samenwerkingsverband heeft de wettelijke taak om procedures en criteria vast te stellen voor verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen.
Op basis van de afspraken in het Ondersteuningsplan vindt dit proces, anders dan het bepalen van de toelaatbaarheid tot S(B)O, niet op het niveau van het samenwerkingsverband plaats. Op het niveau van het samenwerkingsverband wordt het WAT, en niet het HOE bepaald. Het is aan schoolbesturen en scholen om invulling te geven aan de wijze waarop de ondersteuningstoewijzing in niveau 1 t/m 4 plaatsvindt.

3.2 De afspraken in het samenwerkingsverband over het WAT

1 De schoolbesturen dragen de kosten van onderwijsondersteuning van leerlingen die geplaatst zijn in niveau 1 t/m 4 in hun scholen. Besturen krijgen naast de reguliere lumpsum financiering, middelen vanuit het samenwerkingsverband om de inzet op ondersteuningsniveau 1 t/m 4 naar eigen inzicht en beleid vorm te geven, onder toepassing en met in acht nemen van:
- de kaderafspraken in het Ondersteuningsplan;
- de beleidsafspraken met betrekking tot Zorg en Ondersteuning in en om school;
- de werkafspraken zorgplicht.

2 De inzet van ondersteuning zal gericht moeten zijn op enerzijds het bieden van passende ondersteuning aan alle leerlingen onder de hoede van het bestuur en anderzijds het (structureel) verhogen van de kwaliteit van de basisondersteuning. De besturen binnen het samenwerkingsverband zijn verantwoordelijk voor het nakomen van de afspraken die zijn gemaakt over de inhoud en kwaliteit van de basisondersteuning.

3 In het algemeen geldt dat de toewijzing en inzet van ondersteuning langs de lijnen van HGW/HGA (Handelingsgericht Werken/-Arrangeren) verloopt en dat ondersteuningsbehoeften volgens de IVO-velden en in het (pré)OPP beschreven worden.

4 De wet biedt de mogelijkheid tot flexibiliteit en korttijdelijke plaatsing van < 3 maanden elders met behoud van inschrijving bij de oorspronkelijke school. Een dergelijke onderwijsplaatsing valt onder de verantwoordelijkheid van de school waar de leerling is ingeschreven.

5 Besturen geven concreet en specifiek invulling aan en inzicht in:
- de wijze waarop niveau 3 en 4 wordt ingericht;
- de wijze waarop ondersteuning aan scholen wordt toegewezen, procedureel en inhoudelijk;
- besteding van ondersteuningsmiddelen op een doelmatige, transparante en adequate wijze;
- ontsluiting en inzet van onderwijsondersteuning en zorgondersteuning op casusniveau.

3.3 Verschil van inzicht

In geval van een verschil van inzicht over de inzet van onderwijsondersteuning in niveau 1 t/m 4, voorziet het samenwerkingsverband in onafhankelijk extern deskundig advies.

4 Toelaatbaarheid tot niveau 5: extra ondersteuning SBO en SO cl 3 en 4

Het samenwerkingsverband heeft de wettelijke taak om procedures en criteria vast te stellen voor toelaatbaarheid en (ver)plaatsing in niveau 5, met inbegrip van de advisering daaromtrent.

4.1 Uitgangspunten rond vaststellen toelaatbaarheid tot S(B)O en afgeven TLV

- Kantelen van denken en handelen: gedrag en cultuur beïnvloeden. Verantwoordelijkheid, regie en eigenaarschap op elk niveau: leerkrachten, IB-er, scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverband. En dat in voortdurende samenwerking met de ouders/verzorgers.
- Focus op tijdelijke plaatsing in S(B)O, met gerichte en structurele dialoog over verantwoorde terugkeer in een lichtere vorm van ondersteuning en wat daarvoor nodig is.
- De wet biedt de mogelijkheid tot flexibiliteit en korttijdelijke plaatsing van < 3 maanden elders met behoud van inschrijving bij de oorspronkelijke school. Een dergelijke onderwijsplaatsing valt onder de verantwoordelijkheid van de school waar de leerling is ingeschreven.
- Functionele bureaucratie: procesvoorwaarden en beslisindicatoren voldoen aan wettelijke eisen, zijn passend voor effectieve toewijzing en ondersteunen de gewenste gedragsbeïnvloeding.
- Alle scholen van het samenwerkingsverband zijn "voordeur" en ouders kunnen bij de school van hun voorkeur aanmelden. Thuisnabijheid en de schoolondersteuningsprofielen zijn hierin belangrijke richtinggevers.
- Doorlopende lijnen in niveau 1 t/m 5: uitwisseling van en reflectie op de aanpak over en weer.

4.2 Aanvraag TLV

Een aanvraag voor toelaatbaarheid S(B)O moet digitaal worden ingediend middels een volledig en correct ingevuld aanvraagformulier ter onderbouwing van de aanvraag langs de lijn van:

- procesdenken en -handelen (HGW);
- helder in kaart gebrachte ondersteuningsbehoefte onderwijs en zorg;
- relevante onderzoeksinformatie (handelingsgerichte diagnostiek is alleen dan nodig wanneer een nadere specificatie van de ondersteuningsbehoefte gewenst is en de noodzakelijke onderzoeksinformatie daartoe ontbreekt);
- de SchoolOndersteuningsProfielen (SOP) van de betrokken scholen;
- de procesvoorwaarden in de opschalingsprocedure vanaf zorgniveau 1 t/m 5.

4.3 MDO en Trajectbegeleiding

De status van het MDO is ter principale oordeelsvormend. Deelnemers aan het MDO zijn bevoegd om bindende afspraken te maken zonder last of ruggespraak.
De Trajectbegeleider initieert het MDO en is hiervan voorzitter. De trajectbegeleider ondersteunt en bewaakt het werkproces, zowel procedureel als inhoudelijk (niet zijnde Deskundig Adviseur). De trajectbegeleider informeert, communiceert, adviseert, confronteert en medieert binnen de uitgezette kaders en vervult een cruciale rol in het monitoren van de ankerpunten basis-ondersteuning per aanvraag TLV t.b.v. collectieve evaluatie in het samenwerkingsverband.
Vaste deelnemers aan het MDO zijn: school van herkomst, school van plaatsing, ouders en trajectbegeleider. Daarnaast kunnen samenwerkingspartners uit het knooppunt of andere deskundigen deelnemen aan een MDO in het kader van borging van een integrale aanpak onderwijs-jeugdhulpverlening of ter ontsluiting van zorg in de school.

4.4 MDO-oordeel Toelaatbaarheid

Het oordeel van het MDO met betrekking tot toelaatbaarheid tot niveau 5 bevat: looptijd, schoolsoort, doelen van plaatsing, perspectief van terugplaatsing, uitstroomprofiel en noodzaak leerlingenvervoer.

4.5 Deskundigenadvies (DA)

Het is een wettelijke verplichting dat deskundigen het samenwerkingsverband adviseren over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het S(B)O. Deze deskundigen zijn in ieder geval een orthopedagoog of psycholoog en afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling tenminste een tweede deskundige, te weten een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts. Voor het overige zijn geen voorschriften voor inrichting of positionering in de wetgeving opgenomen.
1e DA: een door het samenwerkingsverband aangewezen onafhankelijk extern deskundig psycholoog/orthopedagoog.
2e DA: een deskundige die in het (voor)traject betrokken is vanuit een school/bestuur/externe instantie.

4.6 Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

De TLV moet voldoen aan een aantal wettelijke en formele eisen.
De directeur van het samenwerkingsverband geeft een TLV af nadat een aantal processtappen zijn doorlopen volgens de gemaakte afspraken, op basis van:

1. Oordeel en vereiste instemmingen vanuit het MDO
2. Advies Trajectbegeleiding (TB) inzake validiteit proces en aanvraag
3. Het deskundigenadvies (DA)

Proces is schematisch weergegeven op volgende pagina.

AANVRAAG TLV voor S(B)O

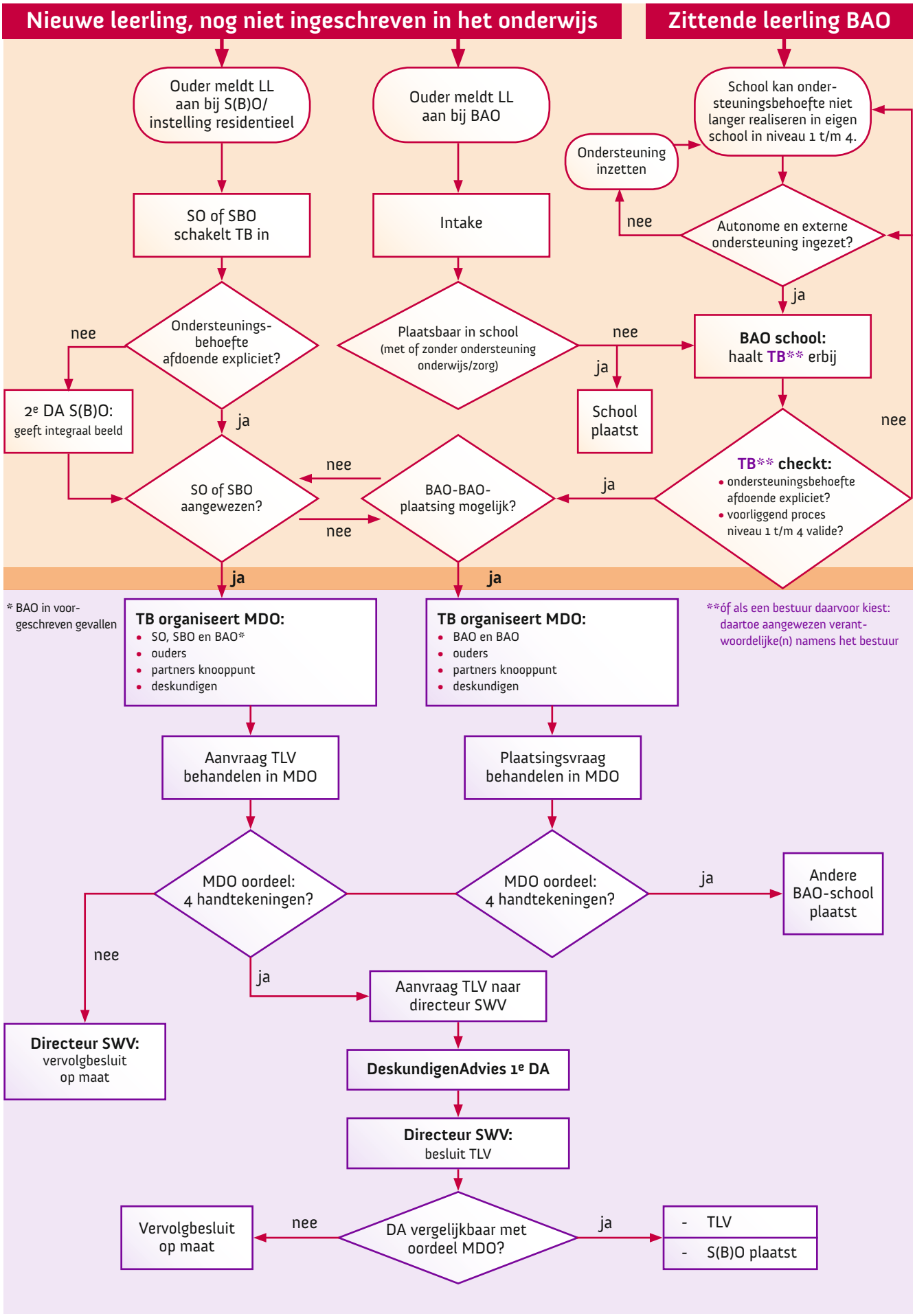

4.7 Looptijd en schoolsoort

De scholen hebben doelgroep en aanbod beschreven in hun Schoolondersteuningsprofiel. Dit profiel is leidend voor het zoeken van een school die kan voorzien in de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

LEERLINGKENMERKEN	LOOPTIJD TLV (1)	INSTEMMING IS VEREIST VAN
EMB-LEERLINGEN: Laag ontwikkelingsperspectief t.g.v. een ernstige verstandelijke beperking (IQ < 35), vaak met moeilijk te 'lezen' gedrag en ernstige sensomotorische problematiek. Ontwikkelingsleeftijd max. 24 maanden, waarbij de kalender-leeftijd ver boven de ontwikkelingsleeftijd ligt. Plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning wordt uitgesloten geacht.	Loopbaan PO *	• S(B)O-school (2) • Ouders
OVERIGE LEERLINGEN: Looptijdbepaling moet in relatie staan tot de afweging: is terugplaatsing naar een lichtere vorm van ondersteuning een reële optie?	Maatwerk en maximaal:	
Nee: Plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning lijkt niet aangewezen: in de aanvraag onderbouwen o.b.v. het OPP en andere relevante informatie. Leerlingen met een IQ < 55.	4 jaar *	• S(B)O-school (2) • Ouders
Ja: Plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning is een reële optie: looptijd onderbouwd bepalen en in de aanvraag TLV vastleggen wat het S(B)O gaat ondernemen om dit te realiseren.	4 jaar *	• S(B)O-school (2) • BAO-school (3) in postcode woonplaats LL • Ouders
? Rond plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning bestaan twijfels of ontbreekt de nodige informatie: twijfel/onduidelijkheid onderbouwen in de aanvraag TLV en de looptijd bepalen op basis van de tijd die het verhelderingsproces vraagt.	2 jaar *	

* Maximaal tot en met het schooljaar waarin de leerling de leeftijd van 12 jaar bereikt.
Leerlingen stromen in principe door naar het VO op de leeftijd van 12 jaar, tenzij:
a) realiseren hoger uitstroomprofiel een reële optie is o.b.v. dossieranalyse en evt. onderzoek
b) sociaalemotionele ontwikkeling en/of omgevingsfactoren contra-indicatief zijn.

(1) Wettelijk voorschrift: TLV SO: looptijd is minimaal schooljaar van afgifte + 1. Datum afloop is altijd 31-07.
TLV SBO: geen voorschrift minimale looptijd.

(2) Bedoeld wordt: de S(B)O-school die plaatst.

(3) BAO-school volgens postcode woonplaats LL i.g.v. rechtstreekse aanmelding bij S(B)O.
Indien aanmelding bij BAO-school: handtekening van deze school.

4.8 Categorie SO

Met de komst van passend onderwijs zijn de wettelijk voorgeschreven criteria voor het toekennen van de onderscheiden bekostigingscategorieën SO vervallen. Het samenwerkingsverband stelt hiertoe eigen beleid op.
De opgedane ervaringen in de afgelopen schooljaren en zich ontwikkelende inzichten rond de afbakening onderwijs en zorg bieden bouwstenen om stapsgewijze nieuw beleid te ontwikkelen en te migreren van de voormalige categorie-indeling op basis van enkel criteria m.b.t. leerlingkenmerken naar een toewijzing op basis van de ondersteuningsbehoefte en daarbinnen het onderscheid tussen *onderwijsondersteuning*sbehoefte en *zorgondersteuning*sbehoefte.

Gewijzigde context

Omvang budget samenwerkingsverband voor categorie SO 1, 2 en 3
Hierin maakt de wetgever geen onderscheid. Het samenwerkingsverband ontvangt één budget voor zware zorg (SO), zonder voorgeschreven wettelijk kader voor het onderscheid tussen de categorieën.

Intensiteit onderwijsondersteuning
Het onderscheid in intensiteit van de behoefte aan onderwijsondersteuning voor de diverse doelgroepen SO is moeilijk te duiden. De historisch gegroeide bekostigingsverschillen ontberen mogelijk de actuele validiteit en zijn in overwegende mate gebaseerd op de intensiteit van zorgondersteuning i.p.v. onderwijsondersteuning.

Zorgondersteuning vanuit de WLZ
Voor de leerlingen met een zware meervoudige lichamelijke en verstandelijke beperking die 24 uur per dag en levenslang een ondersteuningsbehoefte hebben, is een aanvullend beroep op WLZ aangewezen voor zorg in de school. Hierbij is van belang dat het onderwijs voor toepassing van de WLZ wettelijke niet meer gezien wordt als voorliggende voorziening en dat de beschikbaarheid van ondersteuning voor inzet binnen de school vanuit de WLZ aanzienlijk is verruimd vanaf 1-1-2015. Voorbeeld: Inzet van een verpleegkundige is vanuit de WLZ financierbaar.

Zorgondersteuning vanuit de JW/ZVW
Is voor leerlingen (niet vallend onder de WLZ) meer ondersteuning in de school nodig dan enkel de onderwijsondersteuning, dan is een aanvullend beroep op Jeugdwet en Zorgverzekeringswet mogelijk en aangewezen.

Vaststellen categorie SO:

1. Uitgangspunt is doelgroepfinanciering;
2. Onderwijsondersteuning in combinatie met inzet vanuit JW, ZVW en WLZ voor zorgondersteuning;
3. Het geleidelijk* in de tijd vrijvallend budget wordt ge(re)alloceerd ten behoeve van onderwijs-zorg-arrangementen. Gerelateerd aan de regionale onderwijsvisie PO Zuid-Limburg wordt het van jaar tot jaar vrijvallend budget toebedeeld aan de flexibele voorziening SO/SBO per samenwerkingsverband en aan de bovenregionale voorziening SO in de verhouding 75% en 25%. Daarmee krijgen de 4 voorzieningen in Zuid-Limburg een relatief vergelijkbaar aandeel in het vrijvallend budget. Het plafond voor het vrijvallend budget wordt bepaald door en gelieerd aan de ontwikkeling van het landelijk deelnamepercentage SO categorie 2 en 3.

** Lopende TLV 's blijven gelden. Bij herbeoordeling zijn de nieuwe regels van kracht.*

5 Herbeoordeling en Verplaatsing niveau 5

Het is de wettelijke taak van het samenwerkingsverband om de procedure en het beleid met betrekking tot terugplaatsing en herbeoordeling vast te stellen. Het samenwerkingsverband heeft veel vrijheid en ruimte om dit vorm te geven. Het beleid van het samenwerkingsverband is gericht op bevordering van verplaatsing naar (voorafgaande) lichtere vormen van ondersteuning, waarbij het OPP een belangrijke rol speelt.

Verplaatsing kan tussentijds of bij afloop van een TLV aan de orde zijn.
Als de einddatum van een TLV is verstreken, moet er verplicht een hernieuwde formele afweging worden gemaakt. Bij afloop van de TLV vervalt het "verblijfsrecht" van de leerling op de S(B)O-school.

De procedure bij tussentijdse verplaatsing of aflopende TLV schematisch:

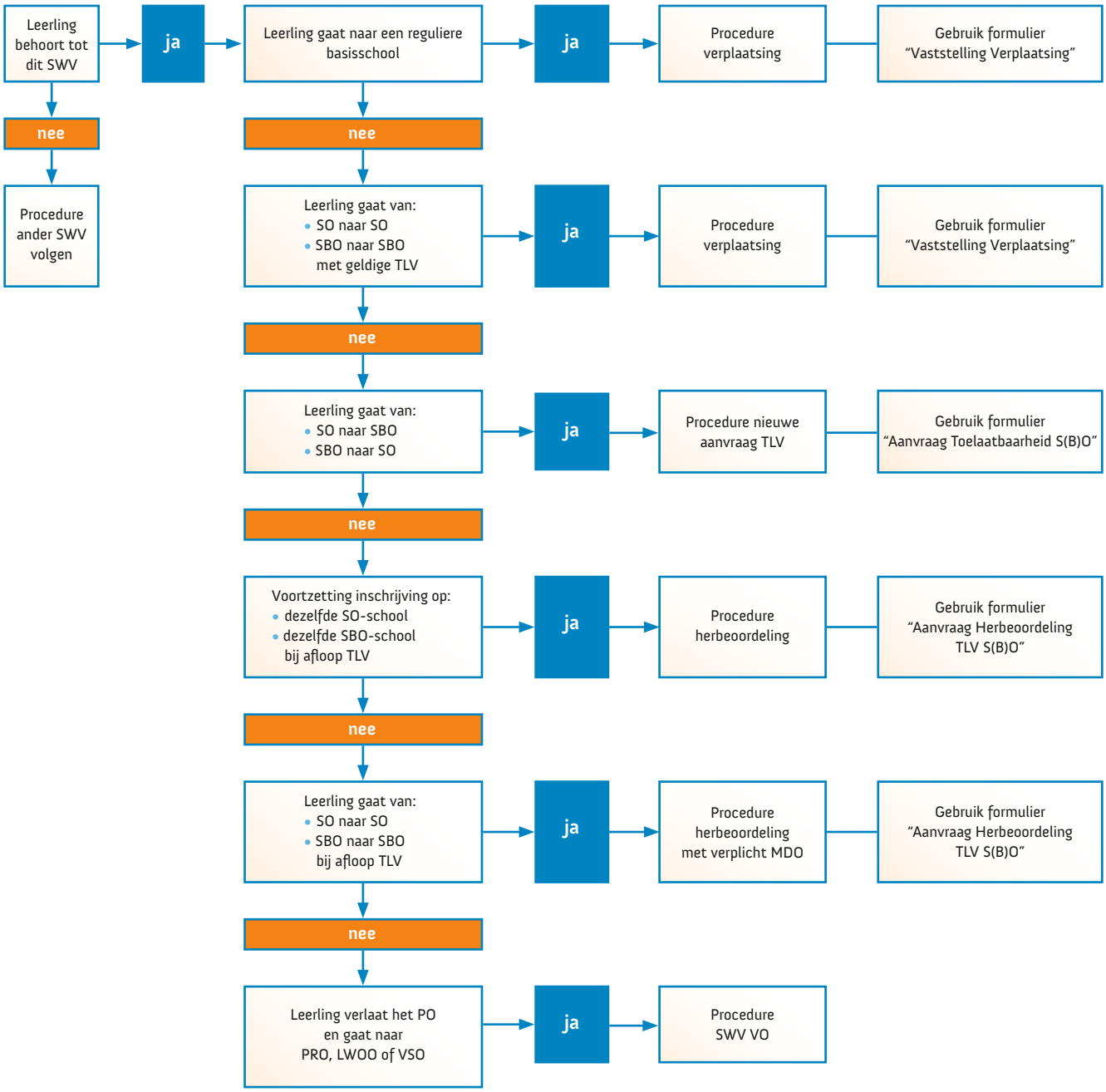

5.1 Algemene uitgangspunten bij herbeoordeling en terugplaatsing:

De gewenste cultuur

- Denken in opties van (terugkeer naar) lichtere vormen van ondersteuning moet gemeengoed worden, bij S(B)O en BAO.
- In het MDO worden de doelen van plaatsing vastgelegd en het perspectief op terugplaatsing.
- Gedurende plaatsing in SBO of SO is de focus gericht op het scheppen van de randvoorwaarden voor verantwoorde terugplaatsing naar het basisonderwijs of verplaatsing van zware naar lichtere voorzieningen.
- Voor leerlingen waarvan niet op voorhand duidelijk is dat ze de hele PO-schoolloopbaan gebruik maken van SBO of SO (zie vaststellen looptijd) wordt gewerkt met (kort)tijdelijke TLV 's.
- Onderbouwing van de keuze na afloop van de TLV vindt plaats o.b.v. het ontwikkelingsperspectief, de fase in de schoolloopbaan, procesdenken en -handelen (HGW en HGA), ondersteuningsvraag en schoolondersteuningsprofielen.
- Onderbouwing van de keuze na afloop van de TLV vindt plaats o.b.v.:
  - realisatie van de bij plaatsing bepaalde doelen in het kader van terugplaatsing.
  - het ontwikkelingsperspectief, de fase in de schoolloopbaan, procesdenken en -handelen (HGW en HGA), ondersteuningsvraag en schoolondersteuningsprofielen.

5.2 Wat is hiervoor nodig - de structuur die de gewenste cultuur dient

- Gerichte en structurele dialoog, afstemming en samenwerking tussen BAO-SBO-SO is noodzakelijk, evenals open dialoog en verkenning van ondersteuningsmogelijkheden.
- Vooringenomenheid moet waar nodig worden vervangen door een reëel beeld van elkaars (on)mogelijkheden, waarbij:
  - Scholen moeten aangeven wat ze nodig hebben om passende terugplaatsingen te realiseren.
  - Bij het plaatsen van leerlingen in lichtere vormen van zorg is niet alleen het S(B)O aan zet, maar hebben ook de ontvangende (reguliere) scholen en ouders een belangrijke wederkerige rol en stem.
  - Doorlopende lijnen in aanpak vanaf niveau 1 t/m 5; terugkoppeling, uitwisseling en reflectie op de aanpak over en weer zijn essentieel.
- (Vormen van) Flexibele ondersteuning zijn nodig om passende terugplaatsingen te realiseren, per school of in een combinatie van scholen.
- Het doorbreken van belemmeringen bij BAO en S(B)O, ketenpartners en ouders als het gaat om plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning.
- Het doorbreken van belemmeringen bij het realiseren van leeftijdsadequate doorstroom naar het VO.

5.3 Procedure herbeoordeling bij afloop TLV

- Voor de herbeoordelingen geldt een compact aanvraagformulier "Aanvraag herbeoordeling TLV S(B)O", dat mede de positie en inbreng van de ouders borgt in dit formele traject.
- TB en DA kijken samen naar de informatie die aangeleverd wordt en plannen bespreekdag(en) met de school. Als een formeel MDO noodzakelijk geacht wordt om gegronde redenen, dan wordt dit belegd.
- Op basis van deze verzamelde informatie geeft DA een oordeel over de zienswijze van de school.
  - Indien DA de zienswijze van de school deelt, dan wordt o.b.v. de ingediende herbeoordelingsaanvraag een TLV verstrekt. Het door school en ouders ondertekende formulier vervangt het MDO.
  - Indien DA de zienswijze van de school niet deelt, zal de TB-er aanwezig zijn bij het OPP-gesprek met de ouders. Dat gesprek moet gezien worden als het MDO. Het thema terugkeer naar een lichtere vorm van ondersteuning is onderwerp van gesprek in de evaluatie van het OPP met de ouders.
- Een MDO wordt altijd belegd als er sprake is van een verplaatsing van school naar school.

6 Onderinstroom, Uitstroom, Doorstroom

Het uitgangspunt bij schakelmomenten primair onderwijs is dat een leerling instroomt op vierjarige leeftijd en doorstroomt naar het V(S)O op twaalfjarige leeftijd, tenzij anders op basis van beredeneerde afwijking. Het meest natuurlijke schakelmoment is bij de wisseling van het schooljaar, maar ook tussentijdse overgangen zijn mogelijk. En dat in doorgaande lijnen en met warme overdracht.

6.1 Onderinstroom

Kengetallen wijzen uit dat gemiddeld een aanzienlijk deel van de leerlingen rechtstreeks - veelal vanuit het zorgcircuit (KDC, MKD, revalidatie, etc.) - toestroomt naar niveau 5, zonder het basisonderwijs bezocht te hebben.

Voor kinderen die geplaatst zijn bij MKD/KDC/andere zorginstellingen is het noodzakelijk dat:

- Geen schooladvies verstrekt wordt aan ouders zonder afstemming met trajectbegeleiding samenwerkingsverband.
- Als de leerling 3 jaar en 6 maanden is (of bij instroom van een ouder kind in MKD/KDC per ommegaande), wordt contact gezocht wordt met de trajectbegeleider.
- De trajectbegeleider stemt met KDC/MKD af:
  - Wat zijn de ondersteuningsbehoeften van het kind?
  - Wat is (op basis van de ondersteuningsbehoeften) de passende onderwijsvoorziening voor het kind (regulier/SBO/SO)?
- Als de passende onderwijsvoorziening basisonderwijs is, begeleidt de trajectbegeleider de ouder bij aanmelding van het kind bij de basisschool thuisnabij (of basisschool van voorkeur ouders of passende basisschool). Indien het kind nog ondersteuningsbehoeften heeft in het kader van de Jeugdwet, WLZ of ZVW (individuele begeleiding, persoonlijke verzorging, verpleging,) wordt via het knooppunt zorgondersteuning ontsloten, waarbij de ouder de formele aanvrager is.
- Als de passende onderwijsvoorziening S(B)O is, start de trajectbegeleider de TLV-route conform de gebruikelijke werkwijze (zie hoofdtsuk IV). Ook hierbij geldt dat indien het kind nog ondersteuningsbehoeften heeft in het kader van de Jeugdwet, WLZ of ZVW (persoonlijke begeleiding, persoonlijke verzorging, medische handelingen, etc.) ontsluiting via het knooppunt aan de orde is.
- Als de ondersteuningsbehoefte nog niet duidelijk is, kan het verblijf van het kind op KDC of MKD verlengd worden.
  - Mogelijkheden verkennen om kind in te schrijven in onderwijsvoorziening (regulier/SO/SBO) waarbij afspraken gemaakt worden om in een korttijdig intensief traject de ondersteuningsbehoeften van het kind te onderzoeken met het oog op plaatsing in de best passende onderwijsvoorziening in de lichtst mogelijke vorm van zorg (financieringsmogelijkheden bespreken via onderwijs/gemeente (jeugdwet).
  - Met Leerplicht wordt afgesproken dat kinderen die verlengd op MKD/KDC verblijven of op een latere leeftijd (al dan niet vanuit een inschrijving in het onderwijs) aangemeld worden bij MKD/KDC niet automatisch een vrijstelling van onderwijs krijgen zonder voorafgaande afstemming met het samenwerkingsverband.

Knelpunten die nog oplossing behoeven:

- Ondersteuningsbehoeften onderwijs moeten in kaart gebracht worden door MKD/KDC/IVH/etc.
- Voorkomen dat MKD/KDC-plaatsing afloopt voor het bereiken van de vierjarige leeftijd, dan wel afstemming over de invulling van de overbruggingsperiode.

6.2 Uitstroom naar VO

Vroegtijdige afstemming met het VO moet plaatsvinden in het kader van de doorgaande lijn en de warme overdracht PO-VO. Hierin zijn twee lijnen te onderscheiden:

1. **Leerlingen in de basisondersteuning**
   Over leerlingen in de basisondersteuning maken schoolbesturen afspraken met het samenwerkingsverband VO en de schoolbesturen in het VO in het kader van warme overdracht en doorgaande lijn.
2. **Leerlingen in de extra ondersteuning**
   Over leerlingen in de extra ondersteuning zijn door het Samenwerkingsverband PO afspraken gemaakt in het kader van warme overdracht en doorgaande lijn. Deze afspraken zijn opgenomen in de bijlage.

6.3 Doorstroom

Algemeen

Onder doorstroom vallen in principe alle verplaatsingen van leerlingen van de ene naar de andere school in het primair onderwijs, zonder dat een aanvraag of herbeoordeling TLV aan de orde is. Hierbij geldt ten allen tijde de zorgplicht.

Basale werkafspraak
In het kader van warme overdracht wordt minimaal een RTG georganiseerd, indien nodig een MDO en wordt het formulier "Vaststelling Verplaatsing" gehanteerd. Het verplaatsingsformulier wordt toegezonden aan de trajectbegeleider t.b.v. monitoring binnen het samenwerkingsverband.

6.4 Residentieel

De doorstroom die samen hangt met de combinatie van behandeling JGGZ en onderwijs neemt hierin een bijzondere plaats in. Het betreft de zogenaamde plaatsing residentieel.

Wettelijke Context
Onder het bekostigingssysteem via het samenwerkingsverband vallen ook leerlingen die gedurende een bepaalde periode verblijven in een residentiële instelling en ingeschreven worden op een school voor (V)SO waar de instelling mee samenwerkt op basis van een overeenkomst. Dat kan bijvoorbeeld een instelling voor (open) jeugdzorg of geestelijke gezondheidszorg zijn. Voor deze leerlingen geldt dat zij niet dezelfde procedure van aanmelding tot toelating doorlopen als de andere leerlingen in het funderend onderwijs en in het (voortgezet) speciaal onderwijs in cluster 3 en 4 voor wie de zorgplicht geldt. Zij worden op de school geplaatst die aan de residentiële instelling is verbonden zonder de procedure van het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring te hebben doorlopen. De zorgindicatie is in deze situaties leidend. Onderwijs moet dan gelijk kunnen worden aangeboden. De toelaatbaarheid geldt zolang de leerling op de residentiële instelling is geplaatst. Indien de leerling ook daarna is aangewezen op het v(s)o, moet een toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd.

Uitvoeringspraktijk
In de praktijk wordt plaatsing residentieel niet alleen toegepast als leerlingen 24 uur verblijven in een instelling, maar ook als leerlingen partieel (bijvoorbeeld overdag) aangewezen zijn op intensieve behandeling in een instelling voor (open) jeugdzorg of geestelijke gezondheidszorg; de zogenaamde semi-residentiële plaatsing.

In totaliteit gaat het om een wisselend aantal leerlingen dat via deze route bekostigd wordt door het samenwerkingsverband. Er is sprake van een automatische één-op-één-koppeling van inschrijving bij betreffende SO-school aan behandeling in betreffende zorginstelling o.b.v. een zorgindicatie, zonder dat formeel een TLV vereist is.
Deze plaatsingen kennen verschillende looptijden, van kort tijdelijk tot langdurig(er) aard.
Voor deze leerlingen is er sprake van een onderwijs-zorg-combinatie, met een bijpassende bekostiging aan zowel de zijde van het onderwijs als de zijde van de zorg.

Een aantal scholen, voor onze regio (onder andere Buitenhof, Xaverius, De Pyler, IVOO), hebben een overeenkomst gesloten met een instelling voor (open) jeugdzorg of geestelijke gezondheidszorg (bijv. Mondriaan, Xonar, Zuyderland) ten behoeve van plaatsbekostigde leerlingen.

In het samenwerkingsverband moeten in het kader van eigenaarschap en het stokje vasthouden aanvullende afspraken worden gemaakt rond een aantal facetten:
1. doorlopende ontwikkelingslijnen voor de leerling
2. communicatie en procedure m.b.t. plaatsing en verplaatsing
3. vorm geven van passend en dekkend aanbod voor de combinatie onderwijs-zorg-behandeling

Behandeling met voortgezet verblijf op de school van herkomst/inschrijving

De optie om behandeling door een zorginstelling te combineren met voortgezet (deeltijd)verblijf in de school van herkomst - en in principe ook beoogde school van terugplaatsing - moet op zijn minst per situatie worden overwogen. Hierbij speelt de intensiteit van noodzakelijke afstemming en samenwerking tussen behandeling en onderwijs, gerelateerd aan de gestelde doelen en beoogde resultaten een belangrijke rol.

Mogelijke situaties bij plaatsing residentieel

	Vervolgperspectief	Verwachte looptijd	Behandeling obv	Onderwijsplaats	Formulier
1.	Nog niet te bepalen	tot 12 maanden	JW/ZVW	Leerling residentieel plaatsen (RP)	Verplaatsing
2.	(V)SO	> 12 maanden	JW/ZVW	Leerling plaatsen in SO	Aanvraag TLV

Aanvang plaatsing residentieel

1. School van herkomst meldt mogelijke RP bij trajectbegeleiding. TB participeert in het overleg waarbij afweging RP aan de orde is.

2. Zorginstellingen zoeken vroegtijdig afstemming met TB en SO-school en beperken zich tot advies inzake de (zorg)onder-steuningsbehoefte. Aan onderwijs de taak het best passende aanbod tijdens behandeling te bepalen.

3. De situatie inschatten en een keuze maken voor soort plaatsing: RP of SO met TLV.

4. School van herkomst zorgt voor warme overdracht aan SO-school. Formulier verplaatsing wordt gebruikt.

School van herkomst

School van uitstroom

Instellingsschool

Afloop plaatsing residentieel

Het is nog steeds niet altijd tijdig te voorzien wanneer behandeling eindigt; soms wordt behandeling acuut afgebroken door behandelaar of (ouders van) behandelde.

8. Afloop is tijdig te voorzien.
De SO-school treedt, in overleg met de ouders, minimaal 10 weken voorafgaand aan einde behandeling in contact met de beoogde school voor plaatsing.

Terugkeer naar BAO reële optie	• Afspraken terugplaatsing tussen SO en BAO • Formulier "Vaststelling Verplaatsing" • Trajectbegeleiding (minimaal) inschakelen t.b.v. organiseren MDO
S(B)O best passende plek	• Trajectbegeleiding betrekken in afweging • Andere visie TB: BAO alsnog in de afweging betrekken en meenemen in MDO. • Aanvraag TLV volgens gebruikelijke procedure door school van RP

9. Afloop is niet tijdig te voorzien.
De SO-school zet na afloop van behandeling verblijf (en inschrijving) leerling op tijdelijke basis voort, voor zolang noodzakelijk. Noodzakelijk: totdat de leerling geplaatst is op een andere school, met als uitgangs-punt dat dit niet langer dan 10 schoolweken duurt. Vervolgens: dezelfde aanpak als boven.

Tijdens plaatsing residentieel

5. Terugkeer naar de school van herkomst is het uitgangspunt.

6. Voorzien in structureel contact tussen de school van herkomst/ (tevens) beoogde school voor terugkeer en de SO-school. De leerling participeert in activiteiten op de school van herkomst.

7. De SO-school levert conform format 3 keer per jaar (1-10, 1-2, 1-6) een overzicht aan het samenwerkingsverband van de leerlingen RP.

7 Extra ondersteuning voor leerlingen met Epilepsie en voor zieke leerlingen

Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit het LWOE (Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie), gevormd door de ambulante diensten van de twee Nederlandse epilepsiescholen 'De Berkenschutse' in Heeze en 'De Waterlelie' in Cruquius. Het LWOE biedt ondersteuning aan leerlingen met epilepsie in het basisonderwijs en het S(B)O. Na aanmelding bij het LWOE door ouders, arts, school of samenwerkingsverband volgt directe, preventieve betrokkenheid door een onderwijskundig begeleider van het LWOE. Indien meer intensieve ondersteuning nodig is, wordt de ondersteuningsbehoefte en het begeleidingsarrangement voor de betreffende leerling vastgesteld.

Epilepsie	→ Aanmelding :	rechtstreeks via	www.lwoe.nl

Zorgdragen voor continuïteit in onderwijs tijdens ziekte is een verantwoordelijkheid van de school waar de leerling is ingeschreven. Voor informatie over en begeleiding bij het inrichten van dit proces kan een beroep gedaan worden op Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL), afdeling Midden- en Zuid-Limburg.

Zieke leerlingen	→ Aanmelding :	rechtstreeks via	www.ozl.nu/midden-en-zuid-limburg
	→ Informatie:		www.ziezon.nl

8 Extra ondersteuning door en toelaatbaarheid tot SO cluster 1

Visio verzorgt onderwijs en ambulante begeleiding voor deze hele kleine en zeer specifieke doelgroep. Cluster 1 maakt geen deel uit van de samenwerkingsverbanden, maar is landelijk georganiseerd ten behoeve van het bieden van dekkend aanbod. Het aanbod bestaat uit diverse arrangementen.

Cluster 1 voorziet in:

- Toekenning van aanvullende bekostiging voor basisscholen waaraan een leerling met een visuele beperking is ingeschreven die begeleiding ontvangt vanuit cluster 1.
- Ondersteuning: ambulante (onderwijskundige) begeleiding voor leerlingen die thuisnabij onderwijs genieten in niveau 1 t/m 5.
- Consultatie, Advies en Expertise-overdracht.
- Plaatsing in cluster 1 voor leerlingen met een meervoudige beperking.

De Commissie van Onderzoek van cluster 1 neemt een besluit over de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het daaraan te verbinden arrangement. Het arrangement bepaalt tevens de hoogte van de aanvullende bekostiging voor de basisschool.

De toeleiding naar extra ondersteuning vanuit of plaatsing in cluster 1 verloopt:

- Volgens de landelijke specifieke regels van cluster 1.
- Via melding bij het Cliëntservicebureau van Visio: www.visio.org
- Door ouders (i.s.m. school van plaatsing) rechtstreeks, zonder tussenkomst van het samenwerkingsverband.

Er is daarnaast een vaste contactpersoon per regio.

9 Extra ondersteuning door en toelaatbaarheid tot SO cluster 2

9.1 Plaatsing in of ondersteuning vanuit cluster 2

Voor alle leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking - doof, slechthorend en/of taalontwikkelingsstoornis (TOS) - wil cluster 2 aansluiten bij het zorgniveau van de reguliere scholen binnen het samenwerkingsverband.
Indien de onderwijsbehoefte van deze leerlingen de zorgplichtmogelijkheden van de scholen binnen het samenwerkingsverband overstijgt wil cluster 2, in dialoog met elkaar, maatwerk bieden in de vorm van een passend onderwijs arrangement.

De toeleiding naar extra ondersteuning vanuit of plaatsing in cluster 2 verloopt:
- Volgens de landelijke specifieke regels van cluster 2.
- Via aanmeldpunt cluster 2 van Mgr. Hanssen in Hoensbroek: **aanmeldpuntcluster2@mgrhanssen.nl**
- Door scholen/besturen rechtstreeks, zonder tussenkomst van het samenwerkingsverband.

Mgr. Hanssen maakt onderdeel uit van de Stichting Vitus Zuid, een instelling onderwijs en begeleiding voor cluster 2. Er is overleg tussen het samenwerkingsverband en Mgr. Hanssen ter afstemming op hoofdlijnen.

9.2 Het aanbod van cluster 2

Informatie en aanvraag via bovengenoemd aanmeldpunt.

Consultatie en Advies
Wanneer de schoolinterne zorg ontoereikend is en vragen rondom een vermoeden van cluster 2 problematiek niet beantwoord kunnen worden, kan een aanvraag worden gedaan voor een traject Consultatie en Advies. Het traject wordt bekostigd door cluster 2. Het invullen van een signaleringsinstrument ten aanzien van de vermoede cluster 2-problematiek gaat hier aan vooraf.

Ondersteuning
Wanneer blijkt dat de school binnen niveau 4 ondersteuning van cluster 2 nodig heeft om aan haar zorgplicht te voldoen, wordt een toeleidingstraject naar extra onderwijsondersteuning aangevraagd bij een aanmeldpunt van de instelling. De voor handen zijnde informatie en onderzoeksgegevens worden hiervoor beschikbaar gesteld.
De kosten van de extra onderwijsondersteuning komen ten laste van het cluster 2 budget.

Expertise-overdracht
De instelling is de scholen binnen het samenwerkingsverband van dienst bij het vergroten van de cluster 2 expertise. De scholen kunnen daarvoor gebruik maken van het begeleidings- en scholingsaanbod op maat. De kosten van deze dienstverlening worden in overleg op basis van een offerte vastgesteld.

Plaatsing in cluster 2 SO/VSO
Wanneer blijkt dat de school binnen niveau 1 t/m 4 niet aan haar zorgplicht kan voldoen, wordt een toeleidingstraject naar plaatsing op een cluster 2 lesplaats (SO/VSO school) aangevraagd bij een aanmeldpunt van de instelling. De informatie en onderzoeksgegevens van de schoolinterne en schoolnabije zorg worden hiervoor beschikbaar gesteld.

9.3 Terugplaatsing vanuit cluster 2 naar een school binnen het samenwerkingsverband

De Mgr. Hanssen committeert zich aan de werkwijze van de samenwerkingsverbanden PO Zuid Limburg: MDO of verplaatsingsgesprek met alle betrokkenen aangaan en aansluiten bij de gebruikelijke (digitale) overdracht van gegevens.

Mgr. Hanssen heeft per samenwerkingsverband een vaste trajectbegeleider als contactpersoon.

Specifieke afspraken procesgang

- Mgr. Hanssen verstrekt tijdig in het schooljaar per samenwerkingsverband een overzicht van alle leerlingen die voor verplaatsing in aanmerking komen per 1 augustus opvolgend.
- Voorafgaand aan het adviesgesprek met ouders wordt de trajectbegeleider geconsulteerd.
- Plaatsing in S(B)O is aangewezen:
  - In dat geval wordt altijd de trajectbegeleider ingeschakeld, omdat een TLV nodig is.
  - Na het gesprek tussen vertegenwoordiger(s) van de Commissie Leerlingen Zorg en de trajectbegeleider wordt de "Aanvraag Toelaatbaarheid S(B)O" door Mgr. Hanssen ingevuld en gecompleteerd met de noodzakelijke bijlagen. De trajectbegeleiding legt contact met de S(B)O-school van keuze/met het best passende aanbod en plant het MDO in.
- Plaatsing in BAO is aangewezen:
  - Mgr. Hanssen vult het verplaatsingsformulier in, gecompleteerd met de noodzakelijke bijlagen. Mgr. Hansen legt samen met de ouders contact met de basisschool van keuze/met het best passende aanbod en plant het verplaatsingsgesprek in. Op het verplaatsingsformulier worden de algemene gegevens (NAW, ondertekening) vermeld; bijlagen (oa: jaaradvies/ evaluatie OPP, uitdraai CITO / OVMJK, ter zake doende verslagen) voorzien in de inhoudelijke onderbouwing. Dit geheel is tevens het overdrachtsdossier.
  - Wanneer terugplaatsing naar een basisschool moeizaam verloopt kan cluster 2 ook terugvallen op bemiddeling via de trajectbegeleiding.
- In het MDO of in het verplaatsingsgesprek met een basisschool wordt Mgr. Hanssen vertegenwoordigd worden door een medewerker van de externe dienst, die tijdens het gesprek ook het concept plan van aanpak ondersteuning vanuit cluster 2 bespreekt en aanvult met de inbreng van ouders en school. Deze medewerker is ook verantwoordelijk voor een goede overdracht van de onderwijsgegevens van deze leerling.

Bijlagen

Pragmatische werkafspraken zorgplicht

Overgang PO-VO

Afbakening onderwijs en zorg: onderliggers

1. Schema 's onderwijs - zorg
2. Beleidsnotitie "Zorg en ondersteuning in en om school, een gedeelde verantwoordelijkheid"

Zorgplicht

Zorgplicht betekent dat scholen ervoor zorgen dat iedere leerling die op hun school zit, of die zich bij hun school aanmeldt een passende onderwijsplek krijgt. In het ondersteuningsplan is de zorgplicht oa opgenomen in paragraaf 3.4 en 4.1.

Naast de wettelijke context van de zorgplicht, wordt invulling gegeven aan de zorgplicht op basis van de in het samenwerkingsverband geformuleerde waarden en normen (besturingsfilosofie). De uitgangspunten hiervan zijn:

- Solidariteit
- Subsidiariteit
- Transparantie in procedures
- Lean en mean
- Stokje blijven vasthouden (warme overdracht) op alle niveau's

In het eerste jaar passend onderwijs hebben we ervaring opgedaan met de invulling van de zorgplicht. Op basis van deze ervaringen wordt in deze notitie op de volgende manier de zorgplicht verder vorm en inhoud gegeven op basis van de wettelijke context en de uitgangspunten van de vastgestelde besturingsfilosofie.

1. **<u>Zorgplicht bij aanmelding</u>**
   Onderscheid moet gemaakt worden tussen:
   a. Aanmelding van een leerling die (nog) geen onderwijs geniet en niet op een school is ingeschreven. Zorgplicht ligt bij de school van aanmelding (school van eerste voorkeur ouders).
   b. Aanmelding van een leerling die onderwijs geniet en op een school is ingeschreven. Er is sprake van een gedeelde zorgplicht tussen de school waarop de leerling is ingeschreven en de school waarop de leerling is aangemeld.

<u>Wat zegt de regelgeving over aanmelding?</u>

1. *Ouders bepalen zelf bij welke school ze hun kind aanmelden.*
2. *Ouders moeten hun kind <u>minimaal</u> 10 weken voor de gewenste inschrijfdatum schriftelijk aanmelden bij de school van hun keuze.*
   - *Afhankelijk van de aanmeldingsprocedure van de school/het bestuur kan deze termijn anders worden bepaald. De minimum termijn blijft daarbij uiteraard overeind.*
   - *Ouders melden hun kind aan door een aanmeld-/inschrijfformulier in te vullen dat door betreffende school/bestuur wordt gehanteerd.*
3. *Verwachten ze dat hun kind onderwijsondersteuning (niveau 3, 4 of 5) nodig heeft, dan geven ze dit meteen aan.*
4. *Ook als ouders hun kind bij meerdere scholen hebben aangemeld, moeten ze dit bij de aanmelding aangeven. In dat geval krijgt de school van eerste voorkeur de zorgplicht.*
5. *Na aanmelding heeft de school 6 weken de tijd om te beslissen over de toelating van de leerling. Deze periode kan eenmaal met 4 weken worden verlengd*

Wat zijn de werkafspraken binnen het Samenwerkingsverband bij aanmelding?

➢ **Algemeen:**

1. Er geen sprake van een voorgeschreven of uniform aanmeld-/inschrijfformulier vanuit het SWV. Besturen en hun scholen kunnen eigen documenten gebruiken. Deze formulieren moeten uiteraard wel voldoen aan de minimale wettelijke vereisten.
2. Het aanmeldformulier is altijd vrij toegankelijk voor ouders via de website van de school. Scholen nemen alleen een aanmelding in behandeling als deze schriftelijk door de ouder is gedaan.

- **Aanmelding ad a: leerling die (nog) geen onderwijs geniet**

3. Aan een verzoek tot aanmelding wordt gehoor gegeven en er wordt niet mondeling verwezen, ook bij de inschatting van noodzaak tot (extra) ondersteuning. Een aanmelding is immers nog geen toelating! Als we deze gedragsregel samen gestalte geven, combineren we vrijheid met solidariteit.
4. De school schat in – op basis van de door ouders aangeleverde informatie – of er onderwijsondersteuning nodig is vanaf niveau 3. Als de verkregen informatie daartoe aanleiding geeft, onderzoekt de school of de leerling ondersteuning nodig heeft door het organiseren van een Ronde Tafelgesprek (RTG). Hiervoor kunnen deskundigen worden uitgenodigd die de ondersteuningsvraag van de leerling in kaart brengen.
5. Als er extra ondersteuning door plaatsing bij S(B)O aan de orde is, dan hebben we daar een duidelijke route voor afgesproken die vastgelegd is het document "Ondersteuningstoewijzing en Toelaarbaarheidsverklaring". Als een kind rechtstreeks wordt aangemeld bij S(B)O wordt direct een trajectbegeleider ingeschakeld en wordt de basisschool (thuisnabij of eerste voorkeur ouders) bij de TLV-aanvraag betrokken.

- **Aanmelding ad b: leerling die onderwijs geniet/is ingeschreven**

3. De school van aanmelding en de school van herkomst organiseren gezamenlijk een RTG zodat in gesprek met ouders de overplaatsing en warme overdracht gerealiseerd wordt.
4. De school van aanmelding schat in – op basis van de door ouders en school van herkomst aangeleverde informatie – of er onderwijsondersteuning nodig is vanaf niveau 3. Als de verkregen informatie daartoe aanleiding geeft, kunnen deskundigen worden uitgenodigd die de ondersteuningsvraag van de leerling in kaart kunnen brengen.
5. Als tijdens het RTG blijkt dat de school van aanmelding passend onderwijs kan bieden wordt door gebruikmaking van het overplaatsingsformulier de warme overdracht vormgegeven. Bij verplaatsing tussen dezelfde schoolsoort wordt altijd het overplaatsingsformulier gebruikt (BAO-BAO, SBO-SBO, SO-SO van dezelfde categorie). Het overplaatsingsformulier wordt toegezonden aan de trajectbegeleider tbv monitoring van het SWV.
6. Eventuele (ondersteunings)kosten verband houdende met de overgang van de zorgplicht worden tussen besturen onderling geregeld.
7. Als er extra ondersteuning door plaatsing bij SBO of SO aan de orde is, dan hebben we daar een duidelijke route voor afgesproken die vastgelegd is het document "Ondersteuningstoewijzing en Toelaarbaarheidsverklaring". Als een kind rechtstreeks wordt aangemeld bij S(B)O wordt direct een trajectbegeleider ingeschakeld.

2. <u>Zorgplicht bij dreigend thuiszitten</u>

Van dreigend thuiszitten is sprake als een voorgenomen besluit genomen is tot schorsing/verwijdering en als er sprake is van handelingsverlegenheid van scholen. Het SWV voert thuiszittersoverleg met VSV en betrekt schoolbesturen hierbij.

Wat zijn de werkafspraken binnen het Samenwerkingsverband bij dreigend thuiszitten?

1. Als thuiszitten dreigt als gevolg van niet tegemoet kunnen komen aan de ondersteuningsbehoefte en/of bij schorsing/verwijdering van de leerling, wordt dit altijd bij het eigen schoolbestuur en bij het samenwerkingsverband gemeld.

2. De zorgplicht houdt in dat een school een leerling pas mag uitschrijven als een andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten. Zo wordt voorkomen dat een leerling tussen wal en schip valt.
3. De school organiseert een RTG en nodigt hiervoor scholen uit die de leerling kunnen plaatsen. Ook worden voor dit RTG in ieder geval de trajectbegeleider en het voorveld uitgenodigd (GGD/team jeugd/smw). In dit RTG worden afspraken gemaakt over de (ver)plaatsing van de leerling, het opstarten van 1k1g1p1r en/of vermelding in de verwijsindex.
4. Als uit het RTG blijkt dat een leerling niet plaatsbaar is, wordt binnen 4 weken een tweede RTG georganiseerd. Als dan blijkt dat er geen passende onderwijsvoorziening is, wordt dit gemeld bij het samenwerkingsverband.
5. Er zitten geen leerlingen thuis; in solidariteit wordt de betreffende leerling altijd (tijdelijk) op een gastschool binnen het samenwerkingsverband welkom geheten, tot het moment dat de zorgplichtige school een nieuwe passende plek gevonden heeft (maximum van 6 weken).

3. Zorgplicht en doorzettingsmacht

1. Als afspraken of besluitvorming over invulling van de zorgplicht stagneren of in een impasse geraken en geen enkele voorziening kan of wil een passende onderwijsplek bieden waardoor thuiszitten dreigt, dan is binnen het samenwerkingsverband de doorzettingsmacht geregeld.
2. Doorzettingsmacht betreft het proces waarmee een passende onderwijsplek afgedwongen wordt.
3. Stagnatie is in ieder geval aan de orde als binnen een termijn van 6 weken (met een maximale verlenging van 4 weken) geen besluit is genomen over (ver)plaatsing van een leerling.
4. De doorzettingsmacht is belegd bij 2 bestuursleden (die niet betrokken zijn bij de betreffende casus) en de directeur van het verband.
5. Op het moment dat een dergelijke situatie zich voordoet, die om doorzettingsmacht vraagt, wordt een noodprocedure gehanteerd. Het gremium legt achteraf verantwoording af aan het voltallige bestuur.

Doorzettingsmacht is van toepassing in geval van:

- ✓ **Processtagnatie**
  Dit is aan de orde bij een conflict tussen ouders en school over wat de meest adequate ondersteuning is in niveau 3, 4 en 5. Schoolbesturen regelen in hun organisatie deze vorm van doorzettingsmacht.
- ✓ **Stagnatie van de zorgplicht**
  Dit is aan de orde als besturen er onderling niet uitkomen waar een leerling met bepaalde ondersteuningsbehoefte het best op zijn plek is. Op niveau van het swv wordt deze vorm van doorzettingsmacht georganiseerd.
- ✓ **Stagnatie dekkend netwerk**
  Ondersteuningsbehoefte van de leerling is zo complex (of wachtlijsten zijn te lang) dat ook S(B)O-scholen aangeven niet te kunnen plaatsen. Op niveau van het swv wordt deze vorm van doorzettingsmacht georganiseerd.

Bijlage: formulier vaststelling overplaatsing

WERKAFSPRAKEN OVERGANG PO-VO

Het ondersteuningsplan van het PO is opgebouwd rond 5 doelstellingen. Per doelstelling zijn de beoogde resultaten, strategie van onderwijs en ketenpartners, outputindicatoren en proceseigenaar beschreven. Onderstaand een verkorte weergave.

ONDERSTEUNINGPLAN SWV PO ZUID-LIMBURG => Doelstelling 5: Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces		
Beoogde resultaten *waar zien we dat aan?*	**Outputindicatoren** *Hoe meten we dat?*	**Proceseigenaar**
✓ Doorstroom van vve naar PO op gemiddeld 4 jaar, tenzij ✓ Doorstroom van PO naar VO op gemiddeld 12 jaar, tenzij ✓ Schooladvies VVE altijd afgestemd met PO ✓ Schooladvies houdt stand in 3e jaar VO	✓ (trend) instroom-, doorstroom- en uitstroomcijfers BAO/SBO/SO naar (S)VO (per afdeling) ✓ VO leerjaar 3 conform verwachting?	Schoolbesturen
Strategie onderwijs *wat doen we daarvoor?*	**Strategie ketenpartners** *Hoe meten we dat?*	
✓ Warme overdracht: - van voorschoolse voorzieningen naar PO - binnen PO - van PO naar VO ✓ Kennis van voorschoolse voorzieningen/VO ✓ Afstemmend en aansluitend LVS ✓ Uitstroomprofiel vanaf groep 6	✓ Nog afstemmen met Gemeenten/VVE/VO ✓ Voorschoolse voorzieningen hebben kennis van (toegang tot) PO ✓ VO heeft kennis van PO	

De werkafspraken tussen PO en VO vormen de concretisering van de wijze waarop we samen invulling geven aan de doorgaande ontwikkelingslijn en het stokje gezamenlijk vasthouden.

Binnen de leerlingen die overstappen van PO naar VO, kunnen we grosso modo onderscheiden:

a) Leerlingen die zonder enige vorm van ondersteuning de basisschool doorlopen
b) Leerlingen die met (enige vorm van) ondersteuning de basisschool doorlopen
c) Leerlingen die onderwijs genieten in het S(B)O.

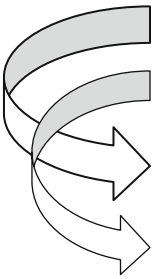

Leerlingen worden in het PO bediend binnen de basisondersteuning, niveau 1 t/m 4.
Regulier BAO – VO: overleg, afstemming en afspraken.

Leerlingen worden bediend binnen de extra ondersteuning, niveau 5. Zorg dragen voor effectuering van doorstroom van leerlingen naar het VO conform de afspraken in het OPL is een verantwoordelijkheid van de scholen respectievelijk de schoolbesturen. Op het niveau van het SWV worden specifieke raamafspraken gemaakt voor doorstroom van leerlingen die gebruik (gaan) maken van ondersteuningsniveau 5 in het PO en mogelijk ook in het VO.

<u>De algemene werkafspraken betreffen leerlingen in niveau 5 S(B)O en regarderen:</u>

1. Overgang naar VO met 12 jaar* , tenzij….
2. Nieuwe TLV-aanvraag in PO bij leerlingen van 11 jaar en ouder

* in het schooljaar volgend op het schooljaar waarin de leerling 12 jaar wordt

<u>PO en VO koersen samen op:</u>

- leerlingen behouden aansluiting met hun peergroep
- leerlingen kunnen van een voldoend aantal resterende leerjaren in het VO profiteren
  (doorstroom met 14 jaar beperkt het aantal jaren VO waarvan de leerling gebruik kan maken)
- aansluitende (organisatorische) aanpak in de eindjaren van het PO en de beginjaren van het VO

Uit de dagelijkse werkpraktijk wordt ervaringsinformatie opgehaald, teneinde structuurproblemen in de doorstroom te signaleren en aan te pakken.

PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS

1. Overgang naar VO met 12 jaar, tenzij

Aandachtspunten PO:

a) instroom met 4 jaar vanuit VVE, tenzij
b) schoolloopbaan:
   - effectiviteit verlengde kleutertijd
   - effectiviteit doubleren
   - tijdige en deskundige interventie bij knelpunten
   - tijdige verwijzing naar niveau 5, indien noodzakelijk
c) tijdig zicht op uitstroomprofiel * = eind groep 6
d) tijdige en open communicatie met ouders over realistisch uitstroomprofiel

Aandachtspunten VO:

a) schooladvies PO is leidend
b) plaatsingsmogelijkheden PRO/LWOO zijn gebonden aan landelijke criteria PRO/LWOO i.g.v. niet kiezen voor opting-out (=beperking van de eigen beleidsvrijheid)
c) ontbreken van externe stagemogelijkheden voor leerlingen < 16 jaar
d) doorlopende lijnen VO-MBO / uiteindelijke resultaat schoolloopbaan.

Wanneer kiezen we voor tenzij:

a) realiseren hoger uitstroomprofiel is een reële optie o.b.v. dossieranalyse en evt. onderzoek
b) sociaalemotionele ontwikkeling en/of omgevingsfactoren zijn contra-indicatief

2. Nieuwe TLV-aanvraag in PO bij leerlingen van 11 jaar en ouder

Leerlingen waarvoor aan het einde van de schoolloopbaan PO het ondersteuningsniveau niet meer voldoende blijkt, krijgen kort voor de overstap naar VO te maken met een nieuw perspectief en mogelijk een “dubbele overstap”. Vanuit de optiek van de leerling is het zeer gewenst dat PO en VO zich gezamenlijk buigen over de best passende plaatsing en aanpak, gericht op het creëren van een soepele doorgaande lijn en het voorkomen van onnodige extra schoolwisselingen.

Het betreft leerlingen :

- waarvoor vanuit een basisschool een TLV S(B)O wordt aangevraagd
- waarvoor vanuit het SBO een TLV SO wordt aangevraagd en omgekeerd.

Met het SWV VO is daartoe de volgende afspraak gemaakt:

- de school van herkomst bepaalt het uitstroomprofiel *
- de school van herkomst geeft een compleet en relevant beeld van de leerling: ondersteuningsbehoefte, LVS-cito-gegevens, onderzoeksgegevens, ontwikkelingsperspectief, etc.
- SWV VO** kijkt mee en geeft advies over het reëel geacht perspectief in het VO
- betrokken school/scholen, ouders en SWV VO ** bekijken samen of het uitstroomprofiel nog kan wijzigen en vooral wat er nodig is om dit te realiseren en/of wat er nodig is om een goede overgang naar het VO te realiseren
- afhankelijk van deze uitkomst, volgt een afweging rond de meest passende plaatsing: (andere) basisschool met ondersteuning, SBO, SO of vervroegde plaatsing in VO
- SWV VO** draagt intern zorg voor afstemming met de beoogde VO-school.

* *Kijkwijzer uitstroomprofielen VO beschikbaar*

** *Westelijke Mijnstreek: ODC / Heerlen en Maastricht: CTO*

Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces – Overgang PO-VO

GEDEELDE AFWEGING – GEZAMENLIJKE INSPANNING

Primair Passend Onderwijs

Zorg in en om school

Onderwijsondersteuning

- schoolondersteuningsprofielen -

Samenwerkingsverband (SWV):
- Toegang tot extra ondersteuning niveau 5
- Trajectbegeleiding

=> Bekostiging via SWV

Ondersteuningsstructuur bestuur:
- Expertisepool, Dienstencentrum, Kansrijk, Kwadrant, etc.
- Consultanten, Procesbegeleiders, etc.
- Outreachende Maatwerkexpertise

=>Bekostiging via SWV en schoolbestuur

Scholen :
- Adaptief onderwijs
- Onderwijs in de groep
- Groepsplan
- Interne deskundigen (LB)

=>Bekostiging via schoolbestuur

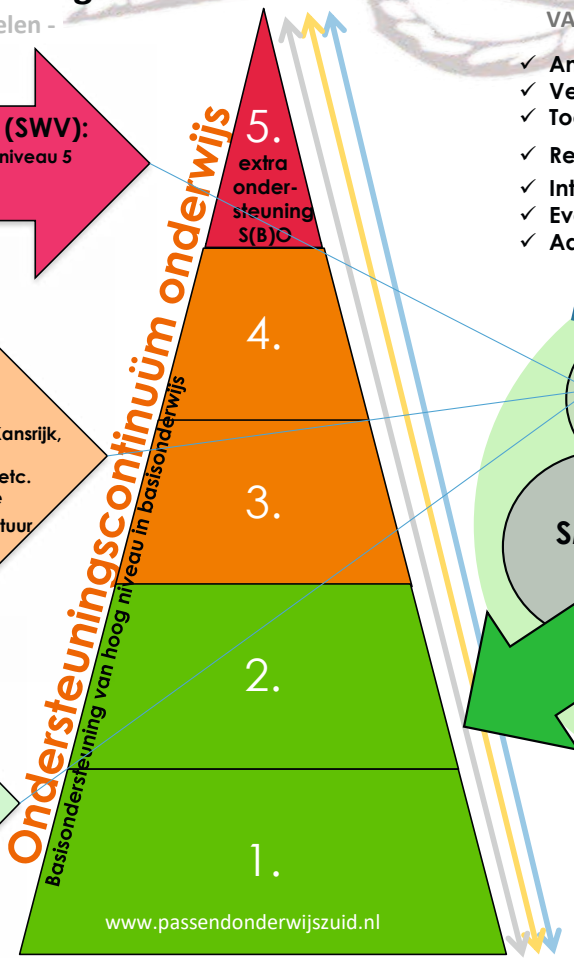

KNOOPPUNT

VAN CURATIE NAAR PREVENTIE

- ✓ Analyse => "foto"
- ✓ Vertaalslag => hulpverlening
- ✓ Toeleiding => hulpverlening
- ✓ Regie afspraken / 1K1G1P1R
- ✓ Interventie
- ✓ Evaluatie
- ✓ Aanpassen

HGW / PDCA

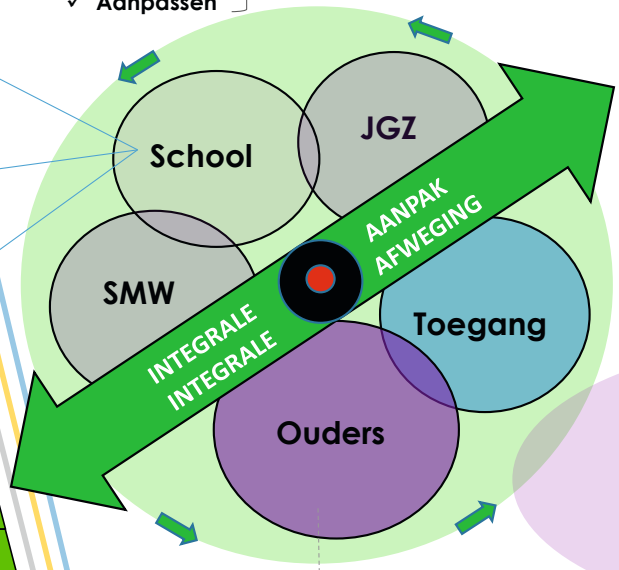

Zorgondersteuning

JEUGDWET	ZVW	WLZ
Begeleiding thuis/school - Opvoeding en gezin - Persoonlijke verzorging - Persoonlijke begeleiding - Praktisch op allerlei gebieden Behandeling: - EED: enkelv. dyslexie - GGZ: Psychische zorg	Verpleging thuis / school - Wijkverpleging - IKZ (intensieve kindzorg) Paramedische zorg thuis / school - Ergotherapie, logopedie - Fysiotherapie, etc.	24-uurs-zorg thuis en school - Permanent toezicht - Permanente zorg bij (combinatie van) verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke beperking levenslang

Aanvraag door ouders – Afspraken in zorgplan

Gemeente	Zorgverzekeraar	CIZ

Contract dienstverleners (Mondriaan, Xonar, Virenze, Lionarons, Amacura, Zuyderland, etc.)

Overige dienstverleners /Vrij gevestigden

Preventie / Innovatie - Arrangementen / projecten

Ketenondersteuning

- CJG / Gebiedsteams / Wijkteams
- MEE / IVH
- Leerplicht /Bureau voortijdig schoolverlaten (VSV)
- Veilig Thuis
- Raad voor de kinderbescherming
- Leerlingenvervoer
- Etc.

Andere wettelijk bevoegd verwijzers naar zorg- en ketenondersteuning:
Huisarts - Kinderarts - Specialist - GI (gecertificeerde Instelling)

Redactie: Tiny Meijers-Troquet / Doreen Kersemakers / oktober 2016 / www.passendonderwijszuid.nl

KETENAFSPRAKEN

HET KNOOPPUNT

VAN CURATIE NAAR PREVENTIE

Ondersteuning en zorg in en om school: 'een gedeelde verantwoordelijkheid'

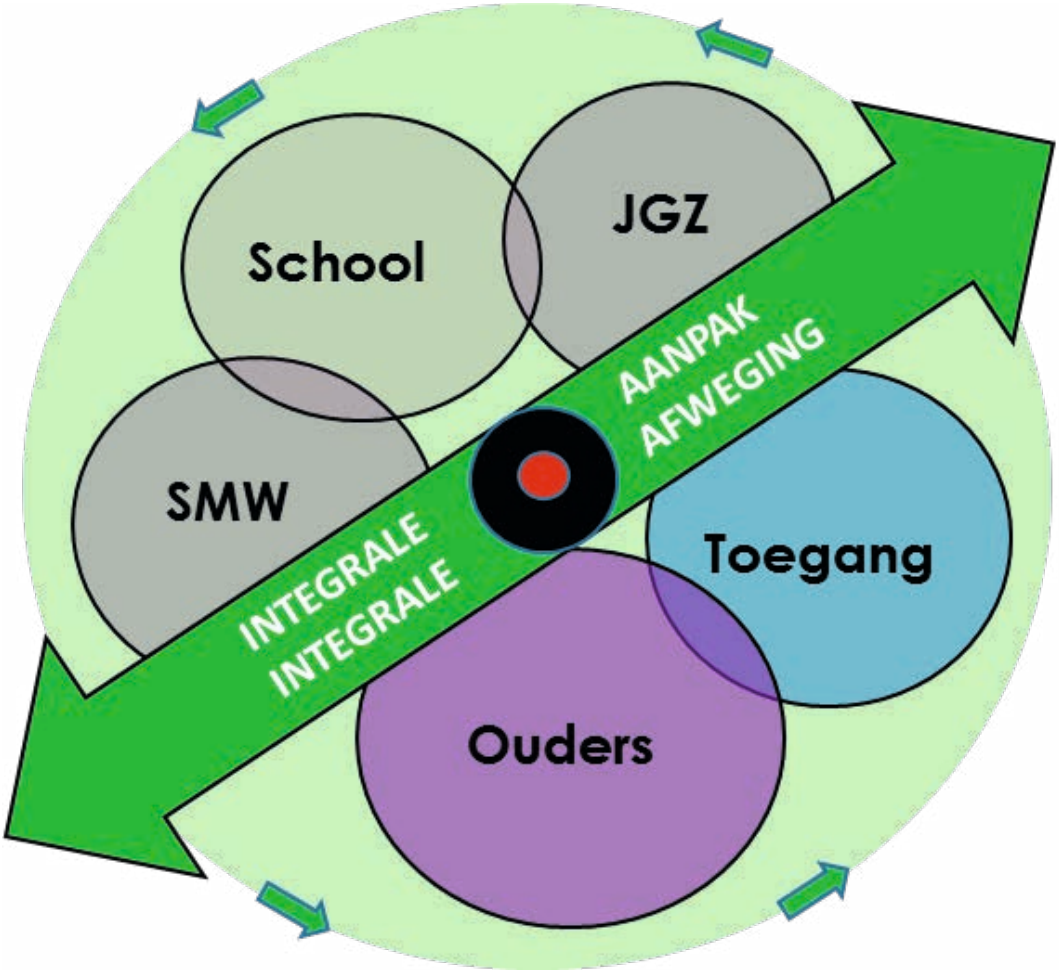

Samenwerkingsverbanden PO en VO en gemeenten in Zuid-Limburg

Vastgesteld in het OOGO Parkstad d.d. 8-12-2016, OOGO Westelijke Mijnstreek d.d. 22-12-2016, OOGO Maastricht-Heuvelland d.d. 22-12-2016

Inleiding

Voor kinderen die een combinatie van onderwijs, ondersteuning en zorg nodig hebben is veel veranderd door de invoering van de wet Passend Onderwijs per 1-8-2014, de nieuwe Jeugdwet en de decentralisatie van de AWBZ per 1-1-2015.
Voorheen werd zorg op school veelal vergoed vanuit de AWBZ. Vanaf 2015 wordt ondersteuning en zorg vergoed uit verschillende wetten: Wet passend onderwijs, Jeugdwet (Jw), Wet langdurige zorg (Wlz), Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
In bijlage 1 een overzicht van de diverse wettelijke kaders.

Vaak gaat het bieden van passende onderwijsondersteuning samen met het bieden van zorg vanuit een van de genoemde wetten. Veel problemen van jongeren spelen namelijk zowel thuis als op school als in de vrije tijd, maar worden veelal door verschillende diensten en hulpverleners opgepakt. Er is sprake van versnippering en verkokering tussen de jeugdketen en het onderwijs en binnen de jeugdketen.
Het is noodzakelijk dat onderwijs en zorg meer samen optrekken, zodat voor het kind (en het gezin) een meer passend arrangement geboden wordt. Verbinding is noodzakelijk en dat is een uitdaging en een kans.

Verbinding Jeugdwet en Passend Onderwijs

Schoolbesturen en gemeenten hebben gezamenlijk zeggenschap over vrijwel alle ondersteuning en hulp voor jeugdigen, gezinnen en scholen. De horizontale verhoudingen zijn wettelijk vastgelegd in het “op overeenstemming gericht overleg’. Schoolbesturen en gemeenten worden opgeroepen tot het streven naar overeenstemming, maar dit is niet af te dwingen. Toch is die overeenstemming belangrijk en noodzakelijk ter voorkomen van problemen: kinderen tussen wal en schip, onnodig doorverwijzen naar duurdere vormen van jeugdhulp en speciaal onderwijs, thuiszitters of een grotere instroom in sociale voorzieningen. En dat is nou net wat de transitie Jeugdzorg en het Passend Onderwijs moeten voorkomen.

Gemeenten en Samenwerkingsverbanden PO en VO willen op het schaalniveau van Zuid-Limburg komen tot kaderafspraken en afstemming, vanwege:

- Effectieve besteding van beschikbaar budget;
- Eén spreektaal;
- Gezamenlijke ontwikkeling en innovatie;
- De schaalgrootte van de problematiek;
- Consequenties voor de inkoop van jeugdhulp die op Zuid-Limburgse schaal is georganiseerd;
- Afstemming met CIZ, Zorgverzekeraars en zorgaanbieders die gemeente overstijgend opereren;
- Voorkomen ongewenst grensverkeer.

Context

Samenwerking tussen schoolbesturen en gemeenten is niet nieuw. In het verleden zijn al via de LEA en REA samenwerkingsafspraken gemaakt over o.a. Leerlingenvervoer, Onderwijshuisvesting en Leerplicht.
De wetswijzigingen maken het echter noodzakelijk dat andersoortige afspraken worden gemaakt. Afspraken die veel meer dan voorheen rechtstreeks invloed hebben op de zorg en ondersteuning die geboden worden aan kinderen en gezinnen.

Samenwerking is nodig omdat:

- Hoe verschillend ook: onderwijs en jeugdhulp hebben vergelijkbare doelen. Goed onderwijs legt voor elk kind een basis om gezond op te groeien en zich optimaal te ontwikkelen. Onderwijs bereidt jeugdigen voor op hun toekomst: participatie in de samenleving. Bijdragen aan herstel van het 'gewone' leven en participatie van jeugdigen zijn de belangrijkste doelen voor de jeugdhulp. Bij de uitvoering van jeugdhulp behoeft de schoolloopbaan van jeugdigen altijd aandacht.
- Opgroeien en ontwikkelen gaat het beste als ouders en jeugdige zelf aan het roer staan, ook als er thuis of op school ondersteuning nodig is. Betrokkenheid van ouders verhoogt de effectiviteit van onderwijs en van hulp. Hulp die bijdraagt aan de schoolcarrière van een kind motiveert ouders.
- Hulp en ondersteuning voor jeugdigen, ouders en steun voor docenten in de omgang met jeugdigen die zich anders gedragen moet praktisch en nabij georganiseerd worden. Dat moet zowel thuis als op school beschikbaar zijn en aansluiten bij de behoeften van betrokkenen. Jeugdhulp in de nabijheid van school betekent hulp erbij halen in plaats van verwijzen.
- Samen optrekken in de toegang tot extra onderwijsondersteuning en (jeugd)hulp is de enige manier om het principe van één kind-één gezin-één plan te realiseren.
- Voor kinderen met langdurige en zwaardere problemen is meer samenhang tussen de meer specialistische hulpverlening en (speciaal) onderwijs eveneens noodzakelijk. Voor sommige jeugdigen is een geïntegreerd programma van onderwijs en behandeling de enige mogelijkheid om onderwijs te kunnen volgen. Voor anderen kan de focus op onderwijs (werken aan toekomstperspectief) in de behandeling bijdragen aan het succes van die behandeling. Onderwijsperspectief na behandeling zal vanaf de start van het traject aandacht moeten hebben. Goed contact en samenwerking met de school, de thuissituatie en eerdere hulp kunnen terugkeer naar het 'gewone' leven vergemakkelijken.

Aanpak

Voorbereiding

Er is een werkgroep Passend Onderwijs – Jeugdzorg Zuid Limburg ingericht. In deze werkgroep zijn beleidsmedewerkers van de gemeenten in Zuid-Limburg en de directeuren van de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO vertegenwoordigd. Deze werkgroep heeft de notitie "ondersteuning en zorg in en om school" voorbereid.
Onder auspiciën van afgevaardigden vanuit deze werkgroep zijn inmiddels ook een aantal pilots gestart om meer zicht te krijgen op het afbakeningsvraagstuk tussen de diverse wetten.
Bij de uitwerking van de speerpunten dient nagegaan te worden of de werkgroep verder uitgebreid moet worden met deelnemers uit de uitvoeringspraktijk, gemeenten, CIZ, Zorgverzekeraars, inkoopbureau Jeugdzorg, zorgaanbieders, enz.

Besluitvorming

Medio 2016 is in de OOGO 's opdracht verstrekt aan de werkgroep om een notitie ondersteuning en zorg in en om school op te stellen.
In december 2016 wordt deze beleidsnotitie besproken in het OOGO.

Doorontwikkeling

In 2017 wordt het knooppunt verder door ontwikkeld voor het VO en MBO. Dit betekent dat de domeinen Wmo en Participatie worden toegevoegd.

Uitvoering en monitoring

Na besluitvorming: communicatie, werkwijzers, uitvoeringstools en evaluatie.

Samenhang in preventie, ondersteuning en zorg

Onderstaand zijn drie speerpunten benoemd met betrekking tot de samenwerking in het kader van zorg en ondersteuning op school.

1. Toegang tot individuele onderwijsondersteuning en (jeugd)hulp.

Petra (6) heeft het syndroom van Down. Ze kan nog niet goed praten. Ouders hebben haar aangemeld bij de basisschool in de wijk waar ze wonen. Petra krijgt op school extra logopedie en extra ondersteuning bij taalverwerving. Omdat Petra nog niet zindelijk is en zich niet zelfstandig aan en uit kan kleden, heeft ze persoonlijke verzorging vanuit de Jeugdwet nodig.

Een afgestemde toegang tot onderwijsondersteuning en (jeugd)hulp is de enige manier om het principe van één gezin – één plan – één regisseur te realiseren.
Dit is efficiënter en kan helpen bij het snel op elkaar afstemmen van de noodzakelijke hulp. Ook kan er – als de ouders het zelf niet kunnen zijn - een regisseur aangewezen worden.

Werkwijze
Ouders, school en het lokale toegangsteam maken gezamenlijk één gezin- één plan. In dit plan wordt aangegeven welke zorg en ondersteuning noodzakelijk is en hoe onderwijs en zorg op elkaar afgestemd worden. De ouders/jongere geven, na afstemming met school, aan welke zorgvorm de voorkeur heeft: PGB of Zorg in Natura en in geval van Zorg in Natura, welke zorgaanbieder de voorkeur heeft. De toegangsmedewerker is bevoegd om zorg toe te kennen vanuit de Jeugdwet en kan cliëntondersteuners inschakelen voor het ondersteunen van ouders bij aanvragen op grond van Wlz en Zvw. De school draagt zorg voor de onderwijsondersteuning.
Afstemming en Verbinding vraagt om aan elkaar knopen, knopen doorhakken en knopen ontrafelen. Niet in loketten en gebouwen, maar op maat in organische dialoog met relevante betrokkenen en deskundigen.

De samenhang in schema: “Het Knooppunt”

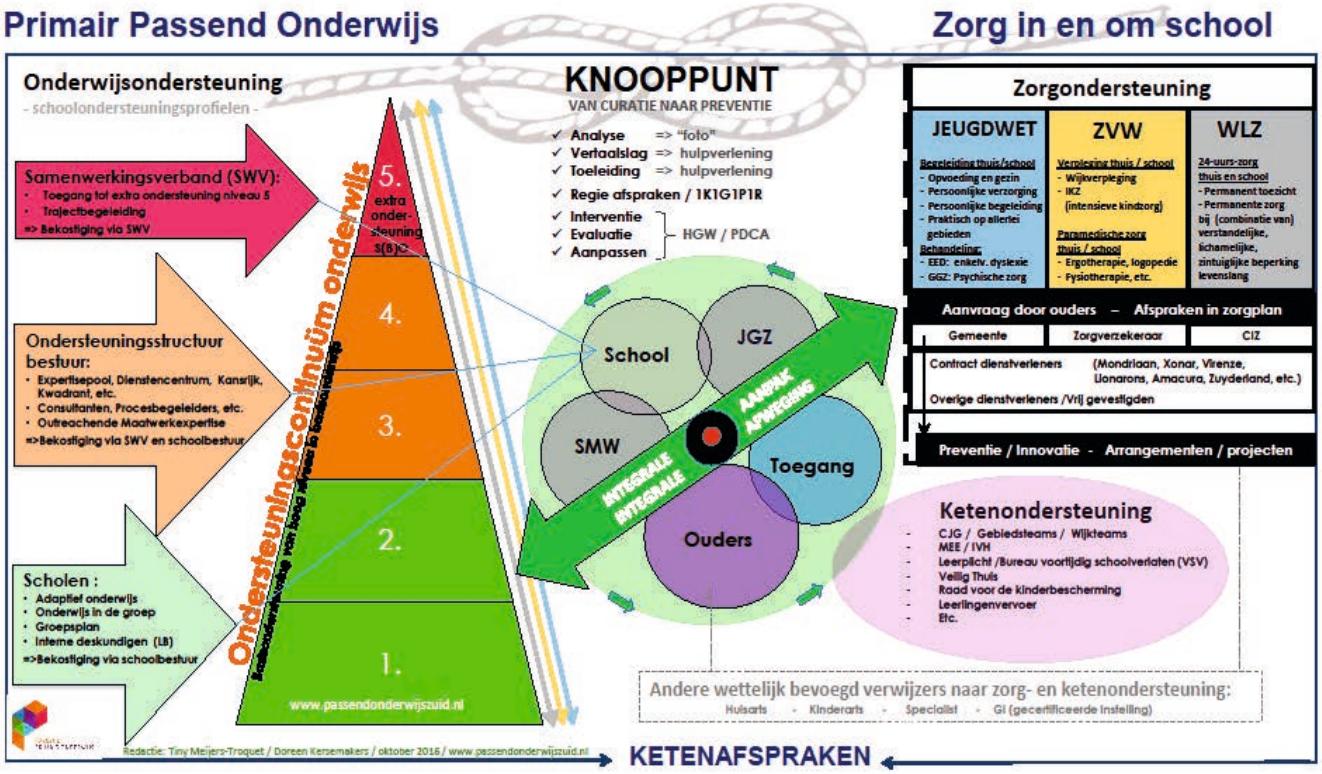

Vormgeving Knooppunt:

- Vaste partners: School, Ouders, SMW, Team toegang, JGZ
- Elke school richt met partners het knooppunt in
- Afspraken over: Samenstelling (vast en ad hoc) – Frequentie – Concrete werkwijze

Gedachte achter het Knooppunt:

- Niet de procedure maar het signaal bepaalt invulling, intensiteit en vorm van samenwerking
- Snel signaleren van opvoed- en opgroeiproblemen (inclusief schoolverzuim)
- Scholen halen snel en tijdig hun vaste partners erbij (consult, advies, overlegtafel)
- De casus wordt sneller een gedeelde verantwoordelijkheid
- Met ouders/kinderen praten in plaats van over hen. Versterken regie ouders en kind.
- Ondersteunings- /zorgplannen: integraal, oplossingsgericht en op maat
- Lichte hulp/ondersteuning met behulp van de omgeving waar het kan, en zware ondersteuning waar het moet
- Vaste contactpersonen voor elke school t.b.v. sneller en beter met elkaar afstemmen.

Voorgenomen besluit:

- Voor toegang tot zorg op school is een Knooppunt operationeel. Hiervoor dienen werkafspraken gemaakt te worden op lokaal niveau, tussen scholen en het toegangsteam.
- Ter ondersteuning van deze knooppunten functioneert een tijdelijke werkgroep.
  Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers vanuit onderwijs en gemeenten, waar nodig aangevuld met o.a. CIZ en zorgverzekeraars. De werkgroep zorgt voor verheldering van complexe vragen in de overlap van de diverse wetten.
- De volgende vragen worden nog nader uitgezocht:
  - Wat is ingekocht door gemeenten met betrekking tot persoonlijke verzorging en individuele begeleiding, incl. mogelijkheden PGB? In hoeverre is maatwerk mogelijk?
  - Is zorg op school individuele zorg of geclusterde zorg (mogelijkheden / onmogelijkheden)?
  - Wie biedt zorg op school? Keuzevrijheid ouders versus voorkeur school (werkbaarheid)?
  - Afbakening tussen de wetten.

2. Onderwijs-zorgarrangementen voor specifieke groepen leerlingen

Jurgen is een jongen van 10 jaar. Hij woont thuis en ontvangt ambulante behandeling vanwege PDD-NOS. Jurgen gaat naar een cluster 4-school in de buurt. Thuis en op school hebben ouders en leerkrachten moeite om zijn gedrag te reguleren. Op school lukt het niet meer om hem het onderwijs te bieden dat bij hem past. Bij niet snel ingrijpen komt Jurgen binnenkort thuis te zitten zonder uitzicht op continuering van het onderwijs. Jurgen heeft behoefte aan een arrangement dat hem onderwijs en zorg op maat biedt. Hij heeft een dagbesteding nodig die hem structuur biedt, aangepast aan zijn capaciteiten. Voor Jurgen zou het goed zijn om de dag te beginnen op de zorgboerderij en daarna korte tijd onderwijs te volgen. Door uitbreiding van de onderwijstijd kan stapje voor stapje gewerkt worden naar een situatie waarin Jurgen de hele dag onderwijs kan volgen.

Een beperkte groep kwetsbare kinderen met complexe onderwijs-zorgvragen redt het niet zonder een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg.
Een groot deel van deze leerlingen is geconcentreerd op een aantal scholen. Voor deze situaties verdient een collectief onderwijs-zorgarrangement wellicht de voorkeur boven het inzetten van individuele voorzieningen. Een collectief onderwijs-zorgarrangement betekent dat niet alle aanvragen individueel ingediend en beoordeeld hoeven te worden en beperkt de bureaucratie.
Een collectief onderwijs-zorgarrangement is een integraal programma voor specifieke groepen leerlingen. Het is een aanbod waarin onderwijs en zorgpartner(s) op uitvoeringsniveau samenwerken op basis van één kind, één gezin, één plan. Er is sprake van aanvullende inzet van zorg om onderwijsdeelname mogelijk te maken, met als uitgangspunt de ondersteuningsbehoefte van de leerlingenpopulatie. De expertise van beide sectoren wordt in samenhang aangeboden en versterkt elkaar.

Voorbeelden van doelgroepen:

- Kinderen met een ernstige lichamelijke of verstandelijke beperking en gedragsproblemen, of kinderen met een chronische ziekte. Het gaat hier om bijvoorbeeld cluster 3 onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen of voor chronisch zieke kinderen. Het onderwijs, de gezondheidszorg, de jeugd GGZ en de gehandicaptenzorg zijn hier de vaste partners.
- Kinderen met psychiatrische of gedragsproblemen die naast een aangepaste onderwijssituatie ondersteuning door de jeugd GGZ of jeugdzorg nodig hebben. Het gaat bijvoorbeeld om scholen voor cluster 4-onderwijs. Kinderen met ernstige vormen van ADHD, PDD-NOS, Autisme spectrum stoornis of angststoornissen krijgen hier, naast onderwijs, een GGZ-behandeling. Soms wordt dit gecombineerd met Jeugdhulp thuis.
- Kinderen in een gesloten setting, zoals de gesloten jeugdzorg, jeugddetentie, 24-uurs- of dagbehandeling in de jeugd GGZ of residentiële jeugdzorg. Deze locaties bieden altijd onderwijs en een regulerende en structurerende omgeving van waaruit een kind weer vat op het leven kan krijgen.

Voorgenomen besluit:
Gemeenten en schoolbesturen/samenwerkingsverbanden zijn voornemens te komen tot het realiseren van collectieve onderwijs-zorgarrangementen. Zij spreken af hoe zij financieel en inhoudelijk het opdrachtgeverschap van de onderwijs-zorgarrangementen invullen. Deze afspraken worden vastgelegd.

Hiertoe dienen een aantal stappen genomen te worden (zie ook handreiking NJI):

1. Ontwikkelen visie.
2. Inventariseren mogelijke collectieve onderwijs-zorgarrangementen (omvang, doelgroep, programma-inhoud, resultaten, kosten).
3. Vastleggen afspraken over te ontwikkelen collectieve onderwijs-zorgarrangementen en financiering hiervan.
4. Borging binnen Jeugdplannen en Ondersteuningsplannen.
5. Ontwikkelen en implementeren onderwijs-zorgarrangementen in samenspraak met betrokkenen (incl. afspraken m.b.t. evaluatie en monitoring).

3. Preventie en bewustwording

Sanne (8 jaar) heeft een autisme spectrum stoornis. Sanne bezoekt de basisschool in haar dorp. Zij is niet in staat om haar frustratie te uiten, bouwt inwendige spanning op en op school loopt zij op haar tenen. Bij thuiskomst ontstaat dagelijks een hevige driftbui. Samen met Sanne en haar moeder heeft de MEE-consulent middelen bedacht die Sanne kunnen ondersteunen bij het nemen van rustmomenten om de opbouw van spanning te doorbreken. Sannes moeder en de MEE-consulent hebben samen op school een gesprek gevoerd om uit te leggen hoe het werkt en wat ze nodig heeft. Sanne voelt zich beter begrepen en loopt minder op haar tenen. Tegenwoordig komt Sanne rustig thuis.

Preventie en bewustwording zijn essentieel voor het verlenen van gepaste ondersteuning. Vroegtijdig signaleren en ondersteuning van ouders, kinderen en mede opvoeders, werkt preventief en kan escalatie van problemen en zelfs mogelijke schooluitval voorkomen. Ook bewustwording van de rollen en mogelijkheden van de verschillende actoren (ouders, kinderen en mede-opvoeders) is belangrijk voor tijdige en gepaste zorg (“wat kan ik zelf doen?”).
Net als bewustwording van de verschillende interventie- en behandelingsmogelijkheden.
Er zijn al diverse voorbeelden, zoals Veilige en Gezonde school, waar scholen en gemeenten samenwerken op het gebied van preventie en bewustwording.

Voorgenomen besluit:
Schoolbesturen en gemeenten maken afspraken over gezamenlijke preventie en bewustwording.

Bijlage 1: Wettelijke kaders

Onderwijsondersteuning - Wet passend onderwijs

Het uitgangspunt van Passend Onderwijs is dat alle kinderen een plek moeten krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Scholen bieden extra ondersteuning aan leerlingen die dit nodig hebben, zoals kinderen met leer- of gedragsproblemen.

Alle samenwerkende reguliere scholen in een regio bieden basisondersteuning conform de afspraken in het betreffende samenwerkingsverband. De kwaliteit van de basisondersteuning moet minimaal voldoen aan de normen van de Inspectie. De schoolbesturen verenigd binnen een samenwerkingsverband bepalen samen wat er onder de basisondersteuning valt. Bijvoorbeeld of er binnen de basisondersteuning aanbod is voor leerlingen met dyslexie, dyscalculie, hoogbegaafdheid of gedragsproblemen. Ook externe samenwerking in de keten -samenwerking met jeugdzorg en jeugdhulp- kan een onderdeel vormen van de afspraken omtrent basisondersteuning.

Naast de basisondersteuning bieden sommige scholen extra ondersteuning aan leerlingen. In de ene regio is hieronder enkel plaatsing in het speciaal basisonderwijs, het praktijkonderwijs of het (voortgezet) speciaal onderwijs begrepen. In andere regio's zijn er tussenvormen en is er sprake van een range van specifieke onderwijsarrangementen als bijvoorbeeld een speciale klas voor leerlingen met een gedragsstoornis binnen het reguliere onderwijs.

Elke school geeft in het schoolondersteuningsprofiel aan welke basis- of extra ondersteuning zij kan geven.
Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs is verantwoordelijk voor het maken van de collectieve afspraken tussen de schoolbesturen met betrekking tot onderwijsondersteuning.

Zorgondersteuning - Jeugdwet, Wmo, Wet langdurige Zorg, Zorgverzekeringswet

De Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeringswet zijn voorliggend aan de Jeugdwet en de Wmo.

Zorg op school kan uitgesplitst worden naar:

1. **Persoonlijke verzorging:** **(PV)**
   Sturende, soms deels overnemende ondersteuning, zoals het (helpen bij) aan- en uitkleden, toiletbezoek, zorgen dat kind eet en drinkt.

2. **Individuele begeleiding:** **(IB)**
   Bij begeleiding is sprake van zelfsturing.
   De begeleiding bestaat uit het voorstructureren/plannen/begeleiden, erop gericht dat kind zelf bijvoorbeeld op tijd naar toilet gaat.
   Inclusief zeer afwijkende leerlijn:
   Dit is een extra leerlijninvestering die samenhangt met de beperking van de leerling en die bovenmatig wordt ingezet.

3. **Medische handelingen/Verpleging:** **(VP)**
   Doen van medische handelingen zoals bloedwaardes meten, stoma verzorgen, temperaturen.

Wet langdurige zorg (Wlz) => PV – IB – VP

Kinderen die vanwege zorg in verband met een meervoudige verstandelijke, lichamelijke en/of zintuigelijke beperking **(voor de rest van hun leven)** behoefte hebben aan permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in de nabijheid komen in aanmerking voor zorg via deWlz.

Tevens zijn er nog twee uitzonderingen met recht op toegang tot de Wlz:

a) Meerderjarigen die vanwege een combinatie van een licht verstandelijke handicap en gedragsproblemen tijdelijk behoefte hebben aan permanent toezicht en 24 uur per dag zorg in de nabijheid of een meerderjarige die volgens zijn behandelaar is aangewezen op het afmaken van een onder de Jeugdwet begonnen behandeling met verblijf.
Het gaat hierbij om integrale multidisciplinaire behandeling in een behandelingsinstelling voor licht verstandelijk gehandicapten of sterk gedragsgestoord licht verstandelijk gehandicapten, voor maximaal 3 jaar.

b) Een meerderjarige met een psychische stoornis wiens recht op verblijf en de daarbij behorende medisch noodzakelijke zorg op grond van zijn zorgverzekering is beëindigd omdat de geldende maximumduur voor die zorg is bereikt, heeft aansluitend recht op voortzetting van deze zorg vanuit de Wlz gedurende een onafgebroken periode van maximaal drie jaar.

Zorgverzekeringswet => VP – PV i.g.v. combinatie met verpleging o.b.v. IKZ

a. Intensieve Kindzorg. Dit betreft kinderen met:
   - zwaar complexe somatische problemen met een behoefte aan permanent toezicht;
   - lichtere complexe problematiek, waarbij 24-uur zorg in de nabijheid nodig is in combinatie met specifieke verpleegkundige handeling.
b. Verpleging.
c. Persoonlijke verzorging voor meerderjarigen.
d. Persoonlijke verzorging voor minderjarigen áls verpleging en daarmee samenhangende persoonlijke verzorging samen in het kader van Intensieve Kindzorg wordt aangeboden.
e. Separaat: Paramedische behandeling: logopedie, fysiotherapie, etc.

Jeugdwet => PV – IB

De jeugdwet is normaliter van toepassing op jongeren tot 18 jaar.

a. Op basis van de Jeugdwet kan Jeugdhulp geboden worden:
b. Ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen.
c. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt.
d. Het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt,
e. Persoonlijke verzorging voor minderjarigen (tenzij PV aan de orde is in combinatie met VP bij IKZ).
f. Separaat: Diagnose en behandeling EED (ernstige enkelvoudige dyslexie)

Wmo

De Wmo is van toepassing op meerderjarigen (18+).
In het kader van de Wmo kan een maatwerkvoorziening voor de meerderjarige worden getroffen. Een maatwerkvoorziening is een op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen ten behoeve van:

a. zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,
b. participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,
c. beschermd wonen en opvang.

Ondersteuningsplan Heerlen e.o. : PO3106

In de wet op Passend Onderwijs staat dat samenwerking met andere partners van groot belang is voor het realiseren van de doelstellingen van passend onderwijs. Met de gemeenten voert het bestuur van het Samenwerkingsverband tenminste éénmaal in de vier jaar, de planperiode van een Ondersteuningsplan, OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg). In de eerste planperiode stelt het bestuur van het Samenwerkingsverband voor om dat vaker te doen. Onderwerp van dat overleg is de samenhang tussen het Ondersteuningsplan en de plannen in het kader van de transitie van de jeugdzorg en een aantal andere thema's. Samenhang en afstemming tussen onderwijs en jeugdzorg is van essentieel belang. Het Samenwerkingsverband passend onderwijs is een belangrijk onderdeel in de educatieve infrastructuur van ondersteuning en zorg in de regio. Het onderwijs neemt daarin een bijzondere positie in en heeft een bijzondere verantwoordelijkheid. Centraal staat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn van de leerling. Door de invoering van passend onderwijs komt daarbij de bijzondere verantwoordelijkheid zorg te dragen voor een passende plaats voor iedere leerling in het onderwijs. De inzet van de expertise van jeugdzorg is daarbij van groot belang.
De essentie van een gezamenlijke missie is dat gemeenten, scholen, zorginstellingen en overige partners – ketenpartners van elkaar – de krachten bundelen en elkaar versterken. Werken vanuit één gezamenlijke visie, waarin het kind, de jongere en hun ouders/gezin centraal staan vergroot de kans op succesvolle ondersteuning en hulp. Op hoofdlijnen betekent dit dat de partners zich gezamenlijk inspannen om kinderen een goede start te bieden, overdracht en overgangen goed te regelen, problemen en uitval zoveel mogelijk te voorkomen en daar waar nodig adequate ondersteuning te bieden in en rond de scholen en in en rond het gezin.

In het 3-kolommenschema zijn de thema's, waarop gemeenten en schoolbesturen elkaar treffen, samengevat. De thema's zijn onderverdeeld in drie categorieën om duidelijk te maken welke thema's primair bij één van beide partners liggen en welke thema's op het snijvlak van beide partners liggen. Ook wanneer de wetgeving de primaire uitvoeringstaak bij één partij legt, ligt het thema vaak op het snijvlak en hebben partijen elkaar nadrukkelijk nodig bij de uitvoering.

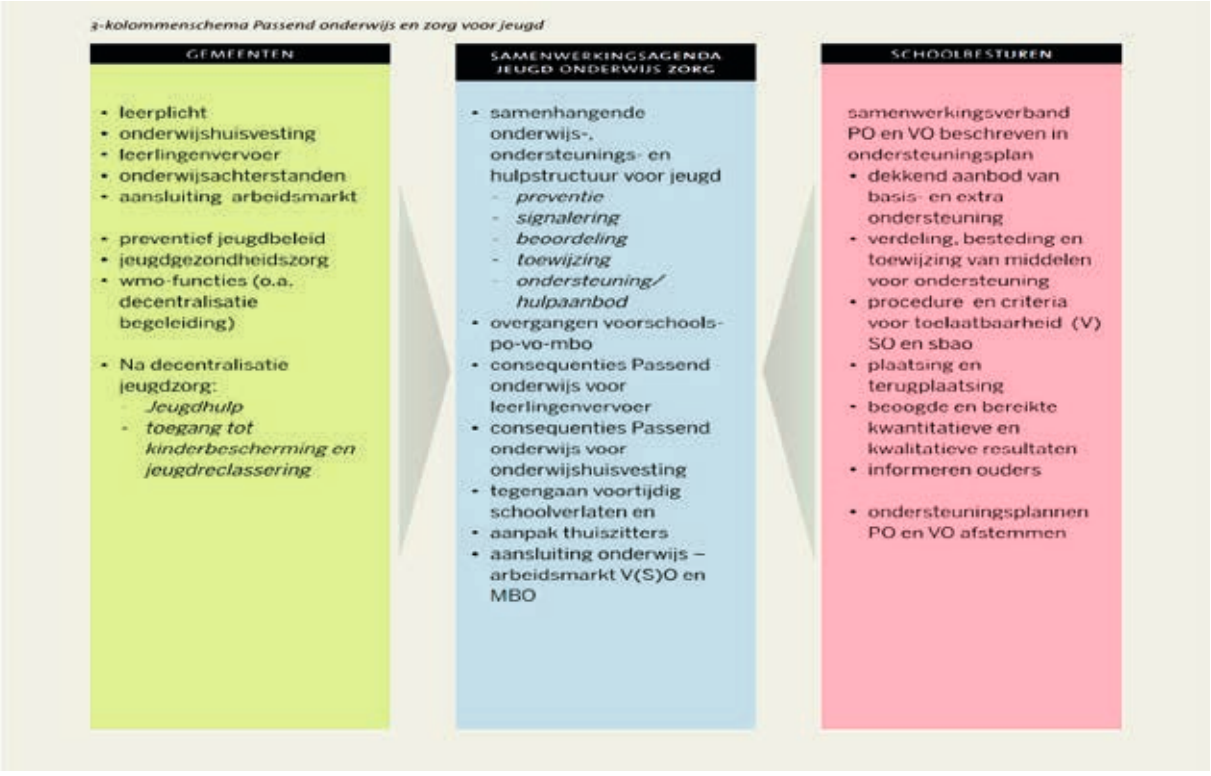

De linkerkant van het schema verwoordt de verantwoordelijkheden van gemeenten, rechts die van de schoolbesturen. Op het snijvlak (middenkolom): de onderwerpen waarop de beide partijen elkaar treffen. De invulling van de agenda is maatwerk en evolueert.

Bespreekpunten voor het OOGO
De samenwerkingsagenda wordt bepaald door het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband en de consequenties daarvan voor het gemeentelijk beleid en omgekeerd door (de voornemens voor) het gemeente-lijk beleid en de impact daarvan op de plannen van het Samenwerkingsverband.
Het gaat om:

- de jeugdzorg;
- de overgangen van peuterspeelzaal/kinderopvang naar primair onderwijs en vervolgens naar het voortgezet onderwijs;
- het leerlingenvervoer;
- de leerplicht, het tegengaan voortijdig schoolverlaten en aanpak thuiszitters;
- de onderwijshuisvesting;
- eventueel andere gezamenlijk overeen te komen overlegpunten.

De nieuwe Jeugdwet stelt dat jongeren gezond en veilig opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen participeren in de samenleving. Het nieuwe jeugdstelsel moet eenvoudiger worden en aanslui-ten op de eigen kracht en sociale netwerken van burgers.

De gemeente(n) heeft / hebben de regie over de gehele jeugdketen en de afstemming met overige diensten op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen, sport en veilig-heid. De gemeente(n) voorzien in vertrouwenspersonen voor jeugdigen, hun ouders, pleegouders of net-werkpleegouders die te maken hebben met hulpverleners.

Gezamenlijke agenda gemeenten Zuid- Limburg / onderwijs
De visie van de achttien Zuid-Limburgse gemeenten met betrekking tot preventie, jeugdhulp en de uit-voering van Kinderbeschermingsmaatregelen en Jeugdreclassering is gebaseerd op acht ambities:

- meer ruimte geven aan eigen verantwoordelijkheid en kracht van jeugdigen en ouders,
- de pedagogische omgeving van het kind versterken,
- tijdig signaleren én meteen actie ondernemen (registreren in de verwijsindex),
- hulp is licht waar het kan, zwaar waar het moet,
- integraal door alle leefgebieden te betrekken,
- veiligheid en rechtsbescherming voor de jeugdige,
- sterk door samenwerken en resultaatgericht (effectiviteit en efficiëntie),
- couleur locale (kernen, buurten, omgeving van kinderen verschillen van elkaar).

Om de ambities van de Zuid-Limburgse gemeentes, samen met bezuinigingen en de herverdeeloperatie, te realiseren zal de cultuur c.q. de werkwijze van de professionals, onderwijsinstellingen en opleidingsinstitu-ten voor de zorg, ambtenaren en het gemeentebestuur moeten veranderen (“van zorgen voor... naar zorgen dat”). Dit moet hand in hand gaan met de cultuurverandering bij de burger wat betreft het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid en de eigen kracht.

De Zuid-Limburgse gemeentes hebben zich gecommitteerd aan resultaatverplichtingen. Een aantal van deze in 2018 te halen resultaten sluit nauw aan bij de agenda van (de scholen van) het Samenwerkingsver-band:

- Vragen stellen rond opgroeien en ontplooien is normaal, evenals (mede) verantwoordelijkheid: ou-ders en jongeren worden hierop aangesproken (thema “opgroeien en ontplooien”).
- De pedagogische infrastructuur van de leefomgeving van de jongere is versterkt. Iedereen die met jongeren en ouders werkt is in staat om opvoeden te versterken, werkt samen en weet de weg in het netwerk. Informele netwerken en basisvoorzieningen worden beter benut (thema “opgroeien en ontplooien”).
- Toewerken naar een meer inclusieve samenleving. Onderwijs, welzijnswerk en verenigingsleven gaan een bredere doelgroep bedienen (thema “opgroeien en ontplooien”).
- Een goed functionerende, vrij toegankelijke voorziening in de eigen omgeving waar jeugdi-gen/ouders terecht kunnen met een ongedeelde vraag. Deze voorziening kan ook functioneren als toegang indien inzet van passende hulp nodig is (thema “versterken”).
- Met een groter percentage van de jongeren in Zuid-Limburg gaat het goed (afname van vraag speci-alistische jeugdhulp van 20 naar 15%). De verschillen ten opzichte van het landelijk gemiddelde zijn afgenomen (thema “versterken”).
- Voorzien in een deskundige beoordeling en inzet van een passend aanbod van jeugdhulp, waarbij de integrale vraag, de eigen kracht en zelfregie uitgangspunt blijft naast ondersteuning, hulp en zorg op maat. Voorzieningen zijn zo ingericht dat ouders hun taak als verzorger en opvoeder kunnen blijven vervullen (thema “ondersteunen”).
- Ontmedicaliseren, ontzorgen en normaliseren is uitgangspunt bij de meer intensieve hulp (thema “ondersteunen”).

- Professionals hebben ruimte om te doen wat nodig is, zijn efficiënt en kostenbewust. De regeldruk is verminderd (thema “ondersteunen”).

Voor jongeren tussen de 4 en 23 jaar is onderwijs de belangrijkste vindplaats van jeugdzorg, immers naast het gezin is dit de plaats waar de jongere (het meest) structureel verblijft. Onderwijsvoorzieningen (scholen) zijn dan ook belangrijke werkplaats met betrekking tot de uitvoering van jeugdzorg. Bij eerste signalering van problemen mag van het onderwijs verwacht worden dat ze het initiatief nemen om jeugdzorg in een zo vroeg mogelijk stadium erbij te betrekken. Net als voor professionals in de jeugdzorg het centrale motto van voor .... naar zorgen dat…….” een belangrijk ontwikkelpunt is zal dat ook zo zijn voor de professionals in het onderwijs. Dit punt zal, samen met “van praten over ... naar praten met”, de komende planperiode in de ondersteuning veel aandacht vragen. In nauwe samenwerking met de diverse sociale (wijk)teams waarmee scholen — het kan niet genoeg onderstreept worden — geprotocolleerd en éénduidig samenwerken, zal dit de komende tijd ontwikkeld worden.
De constatering dat voor jongeren tussen de 4 en 23 jaar onderwijs de belangrijkste vindplaats van jeugdzorg is en daarmee de school een belangrijke werkplaats met betrekking tot de uitvoering van jeugdzorg is laat onverlet dat onderwijs en jeugdhulpverlening twee verschillende disciplines zijn. Er is een delicaat evenwicht tussen beide partijen om zowel de doelstellingen van passend onderwijs als de in de (concept) beleidskaders jeugdhulpverlening Zuid – Limburg en Parkstad Limburg 2014 – 2018 beoogde resultaten te bereiken. Beide doen dat op een andere maar complementaire wijze. Het onderwijs zorgt waar nodig voor de benodigde on-derwijs (gerelateerde) ondersteuning, jeugdhulpverlening voor het ervoor zorgen dat de juiste zorg geboden wordt. Hoe goed ook toegerust, de professionals in de onderwijsinstellingen zijn geen hulpverleners.

Over de jeugdzorg of beter de jeugdhulp zijn de knelpunten maar vooral de kansen in het bovenstaande voldoende uit de doeken gedaan. Wat betreft de overgangen van peuterspeelzaal/ kinderopvang naar primair onderwijs en vervolgens het voortgezet onderwijs, is het OOGO slechts de vinger aan de pols van de overleggen die gemeentes met de besturen van de instellingen voert. Een sterke basis — nodig om leerlingen zoveel mogelijk regulier onderwijs te laten volgen — vraagt om krachtige scholen. In een ook door krimp geplaagde regio vraagt dat van alle betrokkenen de moed om keuzes te maken. Passend Onderwijs 'zo dicht bij mogelijk' aanbieden brengt een bestuurlijk dilemma met zich mee: samenvoeging van scholen of locaties maakt scholen krachtiger in het faciliteren van ondersteunend onderwijs maar kan ook betekenen dat niet alle scholen / locaties open kunnen blijven en dat leerlingen daardoor soms (iets) verderop het gewenste onderwijs gaan vol-gen. In deze betrekkelijk dichtbevolkte regio zal door (eventuele) concentratie de afstand naar school naar landelijke maatstaf nog altijd "dichtbij" blijven. Het verdient dan ook aanbeveling om voor de onderwijshuis-vesting samen met de gemeentebesturen aan de tafel te gaan zitten om de gewijzigde leerlingenstromen goed in beeld te krijgen.
Het betreft hier de thema's:

- concentratie, door krimp zal het aantal onderwijslocaties verminderen en door een versterking van de ondersteuningsbasis wellicht nog meer;
- passend onderwijs, het SBO en SO zal als gevolg van het ingezette beleid de komende jaren sterker krimpen.

Het aantal leerlingen dat een beroep doet op leerlingenvervoer zal door de daling van de deelname aan het SBO en SO afnemen. Er blijft echter ook een noodzaak om leerlingen begeleid van en naar de school te laten reizen. De hoge kosten die gemoeid zijn met het vervoer van leerlingen vraagt om slimme oplossingen. Niet alle leerlingen van en het SBO en SO zijn even kwetsbaar. Voor de meest kwetsbare leerlingen is het huidige voorzieningenniveau ook in de toekomst de maat. Voor minder kwetsbare leerlingen kunnen andere oplossingen gekozen worden, variërend van oplossingen uit de eigen kring, via begeleid deelnemen aan het openbaar vervoer tot handhaving van de huidige situatie. Het Samenwerkingsverband verwacht van de gemeenten dat zij het leerlingenvervoer blijven organiseren en bekostigen op een niveau dat recht doet aan de mogelijkheden van de leerlingen en hun ouders.
Het ingezette succesvolle beleid om leerplicht strikter te handhaven en het tegengaan voortijdig schoolverlaten zal de komende jaren voortgezet moeten worden, in toenemende mate onder de paraplu van passend onderwijs. Leerplichthandhaving en VSV correleren sterk met zwakkere sociale systemen waarin deze leerlingen verkeren. De versterking van het draagvlak binnen de sociale systemen brengen school en jeugdhulp bij elkaar (1Gezin1Plan). Door meer rekening te houden met de verschillen tussen leerlingen zullen de scholen ook aantrekkelijker onderwijs gaan bieden dat meer aansluit bij de capaciteiten van de leerling. De leerling wordt serieus genomen maar de school mag ook verwachten dat de leerling het onderwijs (en de daaraan gekoppelde verplichtingen) serieus neemt.
Landelijke berichtgeving dat, door de invoering van passend onderwijs, onbedoeld, het aantal thuiszitters zal toenemen, maakt scholen en jeugdhulp extra alert om te voorkomen dat dit gebeurt. Het vraagt enerzijds begrip en geduld, de thuiszitter blijft niet zomaar thuis en anderzijds om een heldere koers: thuiszitten is nooit een oplossing voor dit probleem. School en het gezinssysteem zijn in gelijke mate aanspreekbaar en aan zet.

Ondersteuningsplan Maastricht-Heuvelland e.o. : PO3105

Beleidsontwikkelingen bij gemeenten
Los van het formele bestuurlijk OOGO hebben de SWV'en en de gemeenten besloten om op een aantal thema's samen op te trekken, zeker waar het gaat om nog te ontwikkelen c.q. nieuw in te richten zaken.

Gedeelde uitgangspunten voor onderwijs en jeugdzorg:
1. We geven meer ruimte aan eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van jeugdigen en ouders
2. We behouden en verstevigen een sterke basis; goed onderwijs, gewoon opvoeden, versterken pedagogische omgeving
3. We bieden ondersteuning waar dat nodig is, bij onderwijs, opvoeden en opgroeien
4. Ondersteuning is licht waar het kan, en speciaal als het moet
5. We hechten belang aan tijdig signaleren en meteen actie ondernemen:
   dat vraagt een proactieve en professionele houding van partners
6. We kiezen voor een integrale benadering, alle leefgebieden betrokken:
   school, thuis, vrije tijd
7. We werken volgens 'één kind, één gezin, één plan'
8. Onderwijs en jeugdhulp werken samen in het belang van het kind en om recht te doen aan hun gezamenlijke opgaven

Voor de samenwerkingsagenda worden de volgende thema's benoemd:

1. Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer
   Passend onderwijs kan gevolgen hebben voor instandhouding en spreiding van schoollocaties en voor leerling stromen. Op dit moment is daar nog geen duidelijkheid over. Daar waar het verplaatsen van leerling stromen aan de orde is en dat consequenties heeft of kan hebben voor huisvesting of vervoer, moet OOGO gevoerd worden. Dat gebeurt in het regionaal OOGO. Uitvoering gebeurt vervolgens op lokaal niveau via het eigen OOGO/LEA per gemeente.

2. Doorgaande lijnen met speciale aandacht voor overgangen Voorschools -> PO -> VO -> MBO en speciaal onderwijs
   - zorgen voor juiste schoolkeuze en 'aflevering' bij de school (locatie)
   - warme overdracht van leerlingen, incl. overdracht van onderwijskundig rapport (protocol-afspraken)
   - betrekken van lopende of in te richten ondersteuningsarrangementen in en buiten school, en aandacht voor continuering bij overgangsmomenten
   - zorgen voor een doorlopende organisatie van de zorgstructuren voorschool-PO-VO-MBO en speciaal onderwijs

3. Leerplicht, VSV en thuiszitters
   Leerplicht en passend onderwijs zijn sluitende systemen. Formeel kan verzuim en thuiszitten niet voorkomen. De praktijk is echter weerbarstiger dan de theorie. Dat vraag om alertheid, tijdig signaleren en actie ondernemen.
   - protocolafspraken tussen leerplicht en scholen
   - aandacht voor grensverkeer
   - aandacht bij overgangsmomenten

4. Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
   - vraag/behoeften vanuit arbeidsmarkt
   - contacten met werkgevers

- integratie onderwijs en arbeid
- stages
- speciale aandacht voor VSO en MBO

5. Samenhang onderwijs en jeugdhulp incl. relatie sociaal team

   Gemeenten gaan werken met sociale teams die de eerste lijn naar zorg en ondersteuning vormen. Bestaande 'voorkanten' van aanbieders gaan op in deze eerste lijn.

   Sociale teams vormen een belangrijke (maar niet de enige) toegangspoort naar alle vrij toegankelijke voorzieningen en de meeste vormen van niet vrij toegankelijke voorzieningen die binnen het gemeentelijke domein vallen. De inrichting van de sociale teams wordt de komende tijd nog verder uitgewerkt. Functies zijn:

   - Preventie en vroegsignalering
   - Informatie en advies
   - Vraagverheldering
   - Inzet passende ondersteuning (toegang)
   - Lichte interventies
   - Vorm van casemanagement, inclusief verantwoord loslaten (nazorg)

Onderwijs heeft haar eigen structuur voor signalering, indicering en verwijzing (binnen het onderwijs zelf). Daarnaast zijn er bestaande structuren en overleggen voor onderwijs overstijgende problematiek (bv. ZAT's). De bestaande en nieuw in te richten zorg- en ondersteuningsstructuren moeten in samenhang bezien worden en zo optimaal mogelijk (her)ingericht worden.
De SWV'en en gemeenten stellen zichzelf de opdracht om te komen tot een optimale samenhang, waarbij invulling moet worden gegeven aan de volgende zaken:

- is er een dekkend onderwijsaanbod of wat is daarvoor nodig
- welke hulp in en om de school is gewenst
- hoe kan het preventieve aanbod in de gemeente/wijk verbonden worden met de basisondersteuning in scholen en welke middelen kunnen daarvoor worden ingezet (bv. JGZ, CJG)

- welke ondersteuningsarrangementen/tussenvoorzieningen zijn er beschikbaar voor lichte hulp en welke middelen kunnen daarvoor worden ingezet (bv. SMW)
- hoe kan de beoordeling van signalen door (voor)school en jeugdhulp integraal/multidisciplinair aangepakt worden
- hoe regelen we de toegang tot (verschillende vormen van) passende ondersteuning (in verschillende vormen en onder verschillende verantwoordelijkheden)
- hoe zorgen we dat gewerkt wordt volgens '1kind-1gezin-1plan' (regie op hulp, eigenaarschap, weten van elkaar wie doet wat)
- hoe verbinden we de ondersteuningsstructuur in school en de lichte en zware zorg voor jeugd (op inhoud in de vorm van arrangementen en op procedure)
- hoe worden de behoeften van jeugdigen en ouders leidend gemaakt en hoe worden ouders en jeugdigen betrokken
- hoe leggen we verbinding tussen bestaande en nieuw in te richten zorgstructuren en - overleggen op effectieve wijze (sociaal team, zorgoverleg, zorgadviesteams (ZAT's), SMV PO en VO, CJG, multiproblem overleg, casusoverleg jeugd etc.)
- hoe zorgen we dat het eenvoudig en uitvoerbaar blijft en ervaren wordt als ontzorgend en ondersteunend en niet als extra (administratieve) last

Uitgangspunten voor samenwerking
De samenwerking zou bij uitstek gericht moeten zijn om de ketenpartners daadwerkelijk met elkaar in positie te brengen zodat er effectief sprake is van een kwaliteitsslag.
Daarbij kunnen de volgende resultaten geduid worden:

- Beschrijving van gemeenschappelijke visie, gedeelde uitgangspunten, identiek begrippenkader
- Formulering gezamenlijke doelstellingen, resultaten, ontwikkelperspectief
- Inrichten van procedures, werkwijzen en overlegstructuren die op elkaar aansluiten
- Afspraken over effectieve inzet van professionals in 0^e, 1^e en 2^e lijn
- Afspraken over overdracht van informatie
- Tijdpad, fasering en mijlpalen
- Scholing/ professionalisering van personeel, (deels) gezamenlijk in te richten
  Vaststelling van prestatie-indicatoren en inrichten monitoring

Leerling vervoer en onderwijshuisvesting
Passend onderwijs kan gevolgen hebben voor instandhouding en spreiding van schoollocaties en voor leerlingstromen. Op dit moment is daar nog geen duidelijkheid over. Daar waar het verplaatsen van leerlingstromen aan de orde is en dat consequenties heeft of kan hebben voor huisvesting of vervoer, moet OOGO gevoerd worden. Dat gebeurt in het regionaal OOGO.
Uitvoering gebeurt vervolgens op lokaal niveau via het eigen OOGO/LEA per gemeente. Overigens gaat het Samenwerkingsverband ervan uit dat de gemeenten op adequate wijze vervoer blijft regelen voor die leerlingen die daarop aangewezen zijn.

Leerplicht
Leerplicht en passend onderwijs zijn sluitende systemen. Formeel kan verzuim en thuiszitten niet voorkomen. De praktijk is echter weerbarstiger dan de theorie. Dat vraag om alertheid, tijdig signaleren en actie ondernemen.
- protocolafspraken tussen leerplicht en scholen
- aandacht voor grensverkeer
- aandacht bij overgangsmomenten

Ondersteuningsplan Westelijke Mijnstreek : PO3104

6.1 OOGO procedure en geschillenregeling

Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs dienen een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben moeten daarbij een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Elk samenwerkingsverband stelt hiertoe ten minste eenmaal per vier jaar een ondersteuningsplan op. Over het concept ondersteuningsplan dient op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te hebben plaatsgevonden met het college van elke gemeente. Het conceptwetvoorstel Jeugdwet schrijft eveneens voor dat de gemeenten pas een beleidsplan voor de jeugdhulp vaststellen nadat ook zij daarover op overeenstemming gericht overleg hebben gevoerd met het primair en voortgezet onderwijs.

De procedure voor op overeenstemming gericht overleg passend onderwijs en jeugdhulp Westelijke Mijnstreek is gebaseerd op de modelprocedure die gezamenlijk is opgesteld met de PO- en VO-raad en de VNG. In de procedure is tevens de geschillenregeling opgenomen.
De OOGO-procedure voor de Westelijke Mijnstreek voorziet in één procedure OOGO voor PO en VO en voor de vier gemeenten in de WM in het kader van zowel de Wet Passend Onderwijs als de Jeugdwet. De OOGO-procedure is ondertekend door de vier colleges van B&W in de WM en de beide samenwerkingsverbanden PO en VO.

Het OOGO-overleg heeft als doel om het ondersteuningsaanbod binnen onderwijs en zorg goed op elkaar af te stemmen. Dit is een wettelijk verplicht onderdeel van het ondersteuningsplan. Voor dit overleg zijn een aantal thema's geagendeerd. De thema's zijn gebaseerd op de samenwerkingsagenda jeugd/onderwijs/zorg zoals beschreven in de handreiking: "De verbinding Passend Onderwijs en zorg voor jeugd". Deze handreiking is opgesteld door de VO- en PO-raad en de VNG. In de volgende paragraaf zijn de thema's nader uitgewerkt.

6.2 Inhoudelijke thema's OOGO Passend Onderwijs WM

Het beleid rond Passend Onderwijs en de transitie Jeugdzorg bieden voor zowel kinderen en hun gezinnen, als voor scholen en gemeenten kansen voor snellere en passender ondersteuning wanneer dat nodig is. Passend Onderwijs wil meer jeugdigen onderwijs en extra ondersteuning bieden die passen bij de behoeften en mogelijkheden, in een zo licht mogelijke setting, door scholen in samenwerkingsverbanden daarvoor gezamenlijk verantwoordelijk te maken.

De transitie jeugdzorg beoogt jeugdigen en hun ouders/gezinnen zo snel en licht mogelijk te ondersteunen en hulp te bieden om het zelf weer aan te kunnen, door de zwaardere jeugdhulp in te voegen in of toegankelijk te maken via het lokale hulpaanbod voor jeugdigen/gezinnen, onder verantwoordelijkheid van de gezamenlijke gemeenten in de Westelijke Mijnstreek.

Beide ontwikkelingen gaan uit van een nieuwe benadering van ondersteuning en hulp, op scholen en daarbuiten:

- vroegtijdig ondersteunen van de eigen kracht van jeugdigen en ouders i.p.v. overnemen;
- kijken naar mogelijkheden, kansen en oplossingen i.p.v. problemen en beperkingen;
- importeren van de ondersteuning i.p.v. verwijzen en exporteren van kind/gezin;
- integraal beoordelen van meervoudige ondersteuningsbehoeften, dicht bij de signaleringsplaats i.p.v. aparte indicatiecommissies;
- vaststellen van de ondersteuningsbehoeften samen met jongeren, ouders en professionals i.p.v. over hun hoofden heen;
- snel en nabij bieden van passende ondersteuning i.p.v. slagboomdiagnostiek en indicatiestelling;
- integrale ondersteuning in/door (speciaal) onderwijs en hulpverlening in één arrangement i.p.v. specialistische hulp voor geïsoleerde problemen;
- ondersteuningsbehoeften van kind/ouders zijn leidend i.p.v. hulpaanbod en instellingsbelangen;

De gelijke focus maken het voor gemeenten en schoolbesturen mogelijk om samen een afgestemde, passende en sluitende zorgstructuur voor jeugd te realiseren.

Met de invoering van de Wet Passend Onderwijs en de concept-Jeugdwet zijn gemeenten en schoolbesturen/samenwerkingsverbanden tevens verplicht op overeenstemming gericht overleg te voeren over enerzijds het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en anderzijds het gemeentelijke plan voor de jeugdhulp. Daarmee komt afstemming van de zorg in en om de school met de lokale (en regionale) zorgstructuur voor jeugdigen en gezinnen nog prominenter op de agenda van

het overleg tussen schoolbesturen en gemeenten. In het OOGO-reglement zijn onderstaande thema's opgenomen voor het OOGO. Bij elk thema wordt vanuit de Wet Passend Onderwijs vooraf in het kort de context beschreven en vervolgens zijn per thema taakstellingen/resultaatafspraken geformuleerd.

Thema 1:
Passend Onderwijs is thuisnabij tenzij……
De scholen hebben in hun schoolondersteuningsprofiel beschreven welke ondersteuning zij momenteel daadwerkelijk realiseren, de wijze waarop deze ondersteuning is georganiseerd en hoe de kwaliteit daarvan bewaakt wordt. De wetgever heeft bepaald aan welke kwaliteitseisen een school dient te voldoen, de onderwijsinspectie controleert en rapporteert (zie rapportage van de onderwijsinspectie op hun site maar ook op de site van de school).

De school staat, al dan niet samen met andere basisscholen in een bepaalde buurt en wijk. De meeste ouders kiezen nog altijd voor de school zo dicht mogelijk bij huis, tenzij denominatie of onderwijskundig concept van een verder gelegen basisschool hen meer aanspreekt. De scholen betrekken dus zeker 90% van hun leerlingen uit hun directe omgeving. Scholen weten dus heel wat over de leerlingpopulatie die in de wijk woont. Scholen weten ook heel wat over de ondersteuningsbehoeften die hun huidige en toekomstige leerlingen hebben. Juist dit gegeven stelt scholen in staat om in gezamenlijkheid met andere scholen te kijken naar hun onderwijsaanbod en de aanpassingen die noodzakelijk zijn om goed te kunnen aansluiten bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van nieuwe leerlingen.

Hoe beter de scholen in de buurt toegerust zijn om de leerlingen die opgroeien in de buurt te voorzien van Passend Onderwijs, hoe meer thuisnabijheid voor meer leerlingen daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

Taakstellingen/resultaatafspraken:
- Basisscholen hebben goed zicht op de leerlingpopulatie die opgroeit in hun voedingsgebied en zijn in staat de kenmerken van de leerlingpopulatie te vertalen naar de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.
- Basisscholen zijn in staat om hun schoolondersteuningsprofiel te ontwikkelen in een richting die hen in staat stelt voor meer leerlingen in de buurt passend onderwijs te verzorgen (samenwerking met andere scholen is daarbij helpend en misschien wel voorwaardelijk).

Thema 2:
Eén gezin, één plan: samenhang in de ondersteunings- en hulpstructuur voor jeugd en gezinnen, in de scholen en gemeenten.

De scholen hebben in hun schoolondersteuningsprofiel beschreven welke ondersteuning c.q. preventieve en licht curatieve interventies zij momenteel bieden, de wijze waarop deze ondersteuning is georganiseerd en hoe de kwaliteit daarvan wordt bewaakt. Tevens hebben scholen beschreven hoe de specifieke expertise van de samenwerkende scholen wordt benut en met welke ketenpartners wordt samengewerkt.
De basisondersteuning, afgesproken op het niveau van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, beschrijft het niveau van ondersteuning dat iedere basisschool dient te realiseren. Het betreft een brede basisondersteuning waardoor veel leerlingen op hun eigen school het onderwijs krijgen dat zij nodig hebben. Dat is passend onderwijs gericht op het voorkomen van belemmeringen (preventie), snel signaleren als belemmeringen dreigen te ontstaan (analyse en diagnose) en daarbij een passend ondersteuningsaanbod realiseren in het onderwijs en jeugdhulp.

Belemmeringen kunnen hun oorsprong vinden in de zogenaamde kindfactoren, omgevingsfactoren en schoolfactoren. Vaak is er sprake van meerdere invalshoeken die in onderlinge samenhang moeten worden bezien. In het geval van signalering registreert de school de leerling in de verwijsindex zodat zichtbaar wordt of er ook professionals van andere instellingen reeds betrokken zijn.
Complexere situaties worden eerst ingebracht binnen het Multi Disciplinair Overleg (MDO) zodat de ondersteuning goed afgestemd kan worden op de ondersteuningsbehoefte en zo efficiënt mogelijk kan worden ingezet binnen de extra ondersteuning van de basisschool. Het kan voorkomen dat de school in een dergelijke situatie gebruik moet maken van de pool van deskundigen.
Een MDO-traject resulteert altijd in een O(J)A. Indien de betreffende basisschool niet de noodzakelijke extra ondersteuning kan bieden wordt bekeken of dit arrangement aangeboden kan worden binnen een andere basisschool of sbo- of so-voorziening.
De trajectbegeleider legt de noodzakelijke verbindingen tussen scholen en deskundigen vanuit speciaal (basis) onderwijs, jeugdhulp en opvoedingsondersteuning. De trajectbegeleider werkt gebiedsgericht waardoor de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg wordt versterkt.
De verantwoordelijkheid c.q. coördinatie voor de uitvoering van de ondersteuning ligt bij de school. Op basis van het MDO-overleg wordt het groeidocument aangevuld en bijgesteld. Het groeidocument kan worden gezien als het document één gezin, één plan. Deze werkwijze vraagt om korte lijnen en nabijheid van voorzieningen op wijkniveau en specialistische expertise uit (speciaal) onderwijs en jeugdhulp op gemeentelijk en of regionaal niveau.

Taakstellingen/resultaatafspraken:

- Instellingen committeren zich aan de multidisciplinaire aanpak van één gezin/één plan waardoor mede verantwoordelijkheid en eigenaarschap formeel is belegd.
- Er is een systeem van efficiënte monitoring van het proces (werken in de keten) en van de opbrengst. (passende ondersteuning “werkt”)
- Het werken in de keten is een werkwijze die voortdurend vraagt om reflectie en bijstelling en waarbij alle betrokken gericht zijn om van en met elkaar te leren zodat de kwaliteit van de ondersteuning en de hulp toeneemt.
- Gemeenten uit de Westelijke Mijnstreek gaan in 2014 over tot wijkgericht werken in 8 gebieden (vijf stadsdelen Sittard-Geleen, Stein, Beek en Schinnen) waarbij onderwijs en instellingen vanuit de jeugdzorg samen werken. Deze werkwijze sluit aan bij de gebiedsgewijze taak van de mediator om multidisciplinair overleg te initiëren en bevordert de samenwerking met ZAT en CJG.

Thema 3:
Overgang van 0-4 (kinderopvang en jeugdgezondheidszorg) naar Primair Onderwijs, van PO naar Voortgezet Onderwijs en van VO naar MBO.

Voor alle kinderen, maar nog meer voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften, is een doorgaande ontwikkelingslijn van groot belang. Die doorgaande lijn heeft niet alleen betrekking op de pedagogische aanpak maar ook op de continuïteit van de ondersteuning van het kind, ouders en leerkracht binnen de eigen onderwijsinstelling of voorschoolse voorziening.

Dat vraagt tegelijkertijd om een effectieve overdracht van informatie over de ontwikkelingsmogelijkheden en beperkingen van het kind van de voorschoolse voorzieningen naar de basisschool, van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en van het VO naar het middelbaar beroepsonderwijs. Daarbij kunnen procedures, formats en werkafspraken ondersteunend werken.
Van de overdracht wordt een adequate en vooral beknopte schriftelijke documentatie gemaakt.

Met de invoering van de zorgplicht is het immers voor scholen nog belangrijker dan voorheen om te weten wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen zijn als ouders hun kind aanmelden bij een school.

Bij die overgangen is het voor hen van belang dat er naast een doorgaande *leerlijn* ook een doorgaande *ondersteuningslijn* bestaat. Het gaat op die overgangsmomenten vooral om goede overdracht van informatie en handelingsgerichte adviezen over de situatie en de benodigde ondersteuning van de leerling. Daarmee kan beter en sneller beoordeeld worden op welke school en met welke ondersteuning voor die leerling het meest passende onderwijsarrangement geboden kan worden. Met een doorgaande zorglijn wordt voorkomen dat kennis en ervaring rond een leerling verloren gaat bij de overstap naar een nieuwe school. Een goede doorgaande zorglijn bevordert daarmee de efficiëntie van werken, waardoor verergering van problemen, 'thuiszitten' en voortijdige schooluitval zo veel mogelijk voorkomen kunnen worden. Het realiseren van die doorgaande zorglijn is een gezamenlijke opdracht voor leerlingen, ouders, scholen, hulpverleningsorganisaties en gemeenten. Elk van deze partners heeft daarin eigen taken.

Taakstellingen/resultaatafspraken:

- Voor de kinderen die extra ondersteuning behoeven vindt een "warme overdracht" plaats tussen peuterspeelzaal/kinderopvang en basisschool. Concreet betekent dit dat bij de overgang van peuterspeelzaal naar basisschool de leidster en de leerkracht, met de ouders samen, om tafel zitten om de ontwikkeling van het kind te bespreken en samen te bepalen welke ondersteuning het kind nodig heeft in de basisschool. Door deze werkwijze wordt de samenwerking tussen school en ouders versterkt en wordt recht gedaan aan educatief partnerschap binnen Passend Onderwijs (Zie: beleidsnotities voor- en vroegschoolse educatie van de gemeenten in de WM).
- Voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven vindt een "warme overdracht" plaats tussen basisschool en school voor voortgezet onderwijs. Daarbij zijn de ouders en zo mogelijk ook de leerling aanwezig. In de WM wordt gestreefd naar een uniform format t.b.v. deze overdracht.
- Aan het eind van groep 6 formuleert de basisschool een voorlopig schooladvies. (Indien ….dan….) Voor de leerlingen, waar het schooladvies LWOO (leerwegondersteunend), PRO (praktijkonderwijs) of SVO (speciaal voortgezet onderwijs) als uitstroomperspectief uitwijst, stelt de basisschool een ontwikkelingsperspectief (OPP) op. De expertise van het voortgezet onderwijs wordt daarbij betrokken. Het voorlopig schooladvies wordt met de ouders en de leerling besproken. Op die manier realiseren de basisschool en de school voor voortgezet daadwerkelijk de "warme overdracht", respectievelijk een doorgaande lijn.
- Jaarlijks vindt er een terugkoppeling plaats tussen de aanleverende onderwijsinstelling en de ontvangende school om zodoende te evalueren of de gegeven adviezen omtrent de ondersteuning voldoende effectief zijn gebleken.

Thema 4:
<u>Thuiszitters</u>

Passend Onderwijs heeft tot doel het "thuiszitten" uit te bannen. Alle kinderen verdienen een plek in het onderwijs. Daarom moet voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het onderwijs een zo passend mogelijk onderwijsprogramma worden geboden. De zorgplicht voor bevoegde gezagsorganen moet hier waarborgen voor bieden. De zorgplicht impliceert dat elk bevoegd gezag verantwoordelijk is dat een leerling die extra ondersteuning behoeft die zich bij de school aanmeldt een zo passend mogelijke plek in het onderwijs krijgt; op de eigen school of op een andere school.

Een leerling die thuiszit of thuis komt te zitten zonder te zijn aangemeld bij een school, is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders en de school. De leerplichtambtenaar komt pas in beeld bij absoluut verzuim. Hiervan is sprake indien er geen inschrijving op een school heeft plaatsgevonden of er sprake is van wettelijk verzuim. De leerplichtambtenaar zal in het kader van de wettelijke handhavingstaak vanuit maatschappelijke zorg of inzet van andere instrumenten de ouders, jongere en school bewegen het thuiszitten zo spoedig mogelijk te beëindigen.

Daarnaast heeft het samenwerkingsverband de taak om te *voorkomen* dat een leerling thuis komt te zitten, omdat het schoolbestuur de aangemelde leerling niet plaatst. Wanneer een leerling op een school is aangemeld en desondanks thuiszit, is dat niet alleen de verantwoordelijkheid van de ouders, maar ook van het betreffende schoolbestuur.

Er zijn in de wet ook gronden omschreven op basis waarvan scholen (zowel regulier als speciaal) kunnen besluiten een leerling niet toe te laten. Hierdoor ontstaat een risico dat met Passend Onderwijs nog steeds leerlingen thuis zullen komen te zitten. Wel brengt de zorgplicht met zich mee, dat wanneer een school besluit een kind niet toe te laten, een plaats op een andere school dient te worden aangeboden, waarbij rekening moet worden gehouden met de ondersteuningsbehoefte van het kind. Ook voert de school hierover overleg met de ouders.

Het voorkomen van 'thuiszitten' vraagt om samenwerking en om maatwerk, waarbij de leerling centraal staat en waarbij helderheid wordt verschaft aan de ouders. Een goede, multidisciplinaire analyse (door scholen en hulpverleningspartners) is voorwaardelijk voor een passend arrangement van onderwijs, ondersteuning en hulp voor de leerling, ouders en leerkracht. Het tegengaan van thuiszitten vraagt nadrukkelijk om een nauwe samenwerking tussen gemeenten en schoolbesturen en de instellingen voor jeugdhulp en opvoedingsondersteuning.
De Onderwijsinspectie heeft als één van de speerpunten bij het toezicht op de samenwerkingsverbanden: het voorkomen van thuiszitters en wachtlijsten.

Taakstellingen/resultaatafspraken:

- Het samenwerkingsverband ontwikkelt in afstemming met de gemeenten regionaal beleid en maakt afspraken met schoolbesturen over het voorkomen van thuiszitters/het voortijdig schoolverlaten en activiteiten om schoolverzuim te voorkomen. Om dit doel te bereiken worden functionele contacten onderhouden met relevante ketenpartners (leerplicht, jeugdzorg, politie, zorgloket, rmc, enz.). Door deze samenwerking kunnen schoolbesturen hun zorgplicht nog beter realiseren.
- Het schoolbestuur monitort de verzuimregistratie op scholen en de toewijzingsprocedures. Daarbij zijn controle en periodieke evaluatiemomenten door het schoolbestuur nodig met als doel noodzakelijke verbeteringen te realiseren.
- Handhaving van de leerplicht en het voldoen aan de zorgplicht van de schoolbesturen in het SWV wordt goed op elkaar afgestemd in overleg met de leerplichtambtenaren en de school. De Inspectie van het Onderwijs heeft daarbij een toezichthoudende taak en de leerplichtambtenaar handhaaft op casusniveau;
- Monitoring van thuiszitters, niet deelnemers aan het onderwijs.
  Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen vijf en zestien jaar of een jongere van zestien of zeventien jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht respectievelijk vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs. De ouders zijn verantwoordelijk voor de inschrijving en de scholen zijn verantwoordelijk voor aanname.

- Binnen het samenwerkingsverband is geen schoolverzuim door leerlingen die (mogelijk) extra ondersteuning nodig hebben.Het samenwerkingsverband bevordert dat alle leerplichtige of kwalificatieplichtige leerlingen die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben, ingeschreven staan bij een school en daadwerkelijk onderwijs volgen.
- Met het programma “aanval op schooluitval” wordt er alles aan gedaan om jongeren een startkwalificatie te laten halen.

Thema 5:
Leerlingenvervoer

Wat passend onderwijs gaat betekenen voor het leerlingenvervoer is sterk lokaal bepaald, maar wordt met de invoering van passend onderwijs ook regionaal bepaald: d.w.z. in de regio van een samenwerkingsverband. De duidelijkste verandering is dat een VSO-plaatsing niet meer automatisch recht geeft op leerlingenvervoer. Alleen als een leerling door een beperking niet in staat is om zelfstandig te reizen, kan aanspraak worden gemaakt op leerlingenvervoer.

Wie het leerlingenvervoer bepaalt en op basis waarvan is niet in de wet vastgelegd. Daarmee is het overgelaten aan gemeenten, in samenspraak met schoolbesturen.
Met het oog op de vereveningstaakstelling van het verband zullen er minder leerlingen naar het speciaal onderwijs gaan en wanneer meer kinderen “thuisnabij”onderwijs en ondersteuning krijgen, zal daarmee het leerlingenvervoer afnemen. Daartegenover staat dat er sprake zal zijn van meer tijdelijke plaatsingen binnen de speciale voorzieningen in het kader van observatie en onderzoek en dat scholen zich meer “specialiseren” op hun ondersteuningsprofiel, waardoor er mogelijk meer leerlingenvervoer nodig zou kunnen zijn.

Wat Passend onderwijs gaat betekenen voor het leerlingenvervoer valt vooraf moeilijk in te schatten. Duidelijk is dat er nieuwe vormen van zorg en ondersteuning voor kinderen, die nu naar het speciaal (basis) onderwijs gaan, ontstaan.
Welke ondersteuningsvoorzieningen dat zijn, voor welke leerlingen en voor welke tijdelijke periode binnen of buiten het reguliere onderwijs, komt in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband te staan. Omdat onderwijs, ondersteuning, huisvesting en vervoer beter in samenhang besproken kunnen worden wordt over dit thema op overeenstemminggericht overleg gevoerd.

Taakstellingen/resultaatafspraken:
- Passend onderwijs betekent in het licht van de financiële taakstelling van het samenwerkingsverband gezien, dat de verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs geleidelijk af neemt en er tegelijkertijd andere vormen van ondersteuningstoewijzing worden toegepast die om passende criteria voor het toekennen van een (tijdelijke) vervoersvergoeding vragen.
  Hiervoor worden de gemeentelijke verordeningen leerlingenvervoer aangepast.
- Inzake het leerlingenvervoer is over de ten uitvoerlegging van de wet en regelgeving afstemming tussen de gemeenten binnen de regio van het samenwerkingsverband onderling en afstemming tussen de gemeenten en het samenwerkingsverband noodzakelijk.
- Gemeenten handhaven de huidige budgetten (peildatum 1 augustus 2013) voor leerlingenvervoer voor speciaal (basis) onderwijs. De budgettaire ruimte voor leerlingenvervoer die ontstaat door minder verwijzingen naar speciaal (basis) onderwijs kan vervolgens worden ingezet voor tijdelijke plaatsingen ter observatie en onderzoek en voor lichtere vormen van ondersteuning in reguliere scholen.

Thema 6:
Onderwijshuisvesting

Het wetsvoorstel Passend Onderwijs is een nieuwe onderwijskundige ontwikkeling, waarvan het de bedoeling is dat leerlingen, ook als ze extra ondersteuning nodig hebben, dat mogelijk binnen het regulier onderwijs krijgen. Indien de noodzakelijke ondersteuning niet geboden kan worden op de reguliere school kan gekozen worden voor een tijdelijk of partieel onderwijs-ondersteuningsarrangement voor de leerling en/of een meer definitieve doorverwijzing naar een andere school.

Gemeenten worden vanaf 2015 ook verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Gedacht kan worden aan gezamenlijk gebruik van gedifferentieerde “onderwijs-ondersteunings-voorzieningen” met partners in onderwijs, ondersteuning, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulpverlening: een integraal kind- of onderwijscentrum van een behoorlijke omvang in kwantiteit en kwaliteit.
Dit impliceert een andere manier van denken: in plaats van voor elke instelling met een eigen functie een gebouw, gaat het om één gebouw waarbinnen verschillende instellingen complementair functioneren ten dienste van de gebruiker; het kind of misschien beter nog de lokale gemeenschap.

Taakstellingen/resultaatafspraken:
- De integrale huisvestingsplannen worden besproken in het bestaande IHP-overleg.
- Gemeenten en schoolbesturen treffen noodzakelijke voorzieningen om meer scholen toegankelijk te maken voor leerlingen met fysieke beperkingen.
- In de huisvestingsplannen zal aandacht moeten zijn voor flexibiliteit in de gebouwen, om zodoende tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen , waar onderwijs en jeugdzorg elkaar kunnen versterken en waar sprake is van een doorgaande ontwikkelingslijn.

Thema 7:
Aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt.
Een goede aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt is van essentieel belang voor alle jongeren. Voor een groep jongeren is extra coördinatie nodig waar het gaat om de overgang van school naar werk. Door het Actieplan Jeugdwerkloosheid is de samenhang en infrastructuur tussen onderwijs en de arbeidsmarkt versterkt. Nieuwe projecten en ondersteuningsinstrumenten zijn ontstaan. Ingaande 1 januari 2014 is een tweede Actieplan Jeugdwerkeloosheid gestart waarbij versterking van het Jongerenloket en leren naar vermogen centraal staan.

De komende jaren neemt het belang van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt toe. Enerzijds dreigen er grote tekorten op de arbeidsmarkt aan hoger opgeleiden en aan beroepsbeoefenaren met bepaalde kwalificaties (zoals een opleiding in de zorg, een technische opleiding, mensen met een financiële achtergrond). Anderzijds dreigt een groot aantal jongeren buiten de boot te vallen wanneer ze niet minimaal het niveau van de startkwalificatie weten te bereiken.

Taakstellingen/resultaatafspraken:

- Scholen voor VSO en (V)MBO worden gestimuleerd om onderwijsvoorzieningen in te richten, waarbij de combinatie van onderwijs, zorg en arbeidstoeleiding moet voorkomen dat kwetsbare jongeren de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt mislopen.
- Met het programma ‘aanval op de schooluitval’ wordt er alles aan gedaan om jongeren een startkwalificatie te laten halen.

Privacyreglement Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 3104, PO 3105 en PO 3106

Inleiding

Sedert 1 augustus 2014 is het nieuwe stelsel passend onderwijs in werking getreden en één van de pijlers wordt gevormd door de regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben persoonsgegevens van leerlingen nodig om hun taken goed te kunnen uitoefenen. De wet passend onderwijs (artikel 18a lid 13 Wpo, artikel 17a Wvo) heeft dit geregeld door onder meer te bepalen dat het samenwerkingsverband bevoegd is om zonder toestemming van de betrokken leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger persoonsgegevens mag verwerken die nodig zijn voor het vervullen van de wettelijke taak van het samenwerkingsverband.
Deze gegevens zal het samenwerkingsverband ontvangen van de school die een leerling aanmeldt in het kader van een verzoek voor het beoordelen van de toelaatbaarheid van een leerling tot het speciaal (basis)onderwijs. Dit kan een ingeschreven dan wel een aangemelde leerling zijn.
Vervolgens zal het samenwerkingsverband passend onderwijs de ontvangen persoonsgegevens (geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd) verwerken. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wpb) is hierop van toepassing.

Voor een deel gaat het bij die gegevensverwerkingen om ‘gewone’ persoonsgegevens, dat wil zeggen gegevens die niet zijn aan te merken als bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in de Wbp. Te denken valt aan naam, adres en woonplaats en overige contactgegevens van de leerling. Daarnaast gaat het bij de gegevensverwerkingen in het kader van passend onderwijs om zogenaamde ‘bijzondere’ persoonsgegevens, meer bepaald: om gegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 16 Wbp.[1]

Om persoonsgegevens te mogen verwerken stelt de Wpb de eis dat de verwerking gebaseerd dient te zijn op een grondslag als genoemd in die wet.

Voor samenwerkingsverbanden is deze grondslag gelegen in:
- artikel 8 onderdeel e Wbp, voor zover het betreft het toelaatbaar verklaren van leerlingen tot het (voortgezet) speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs (de gegevensverwerking is noodzakelijk voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door een bestuursorgaan),
- artikel 8 onderdeel f Wbp, voor zover het betreft het adviseren van het bevoegd gezag over de ondersteuningsbehoefte van leerlingen en het toekennen van middelen voor extra ondersteuning en -voorzieningen aan scholen, ten behoeve van de ondersteuning van leerlingen (de gegevensverwerking is noodzakelijk voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt).

Voor samenwerkingsverbanden bevatten de artikelen 18a lid 13 Wpo en artikel 17a lid 14 Wvo de grondslag voor verwerking van gezondheidsgegevens. Deze bepalingen zien op (alleen) die verwerkingen van gezondheidsgegevens, die noodzakelijk zijn voor:
- de beoordeling van de toelaatbaarheid van leerlingen tot het (voortgezet) speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs,
- de advisering aan scholen over de ondersteuningsbehoefte van leerlingen.

Aan derden, behalve (de bevoegde gezagsorganen van) de betrokken scholen, mogen deze gegevens niet worden verstrekt.

[1] Het begrip gezondheid dient ruim te worden opgevat en omvat alle gegevens die de geestelijke of lichamelijke gezondheid van een persoon betreffen. Ook gegevens over IQ en sociaal-emotionele problematiek vallen onder het begrip gezondheid.

De genoemde grondslagen voor samenwerkingsverbanden zijn eveneens van toepassing wanneer het samenwerkingsverband zich bij de uitvoering van zijn taak laat adviseren door deskundigen. Het samenwerkingsverband is in die gevallen de verantwoordelijke in de zin van de Wbp.

Zowel scholen als samenwerkingsverbanden moeten bij de uitvoering van passend onderwijs de eisen in acht nemen die de Wbp stelt aan het verwerken van persoonsgegevens. Dit betekent, onder meer, dat scholen en samenwerkingsverbanden:

- de wettelijk vertegenwoordigers dan wel de leerlingen zelf vanaf 16 jaar dienen te informeren over de gegevensverwerkingen die ten aanzien van leerlingen plaatsvinden (artikelen 33 en 34 Wbp),
- persoonsgegevens over leerlingen slechts mogen verwerken voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn (artikel 11 Wbp),
- gegevens over leerlingen niet langer dan noodzakelijk bewaren (artikel 10 Wbp),
- passende maatregelen treffen voor de beveiliging van de leerlinggegevens (artikel 13 Wbp), en
- wettelijk vertegenwoordigers en leerlingen in staat stellen om de rechten die de Wbp hen toekent uit te oefenen.

Voor de gegevensverwerking in de 'categorie onderwijs' bepaalt het Vrijstellingsbesluit Wpb in §5 dat die verwerking niet hoeft te worden gemeld bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP). Artikel 27 Wpb is dan niet van toepassing. De wettelijke taken van samenwerkingsverband liggen direct in het verlengde van het onderwijsproces en worden uitgevoerd door samenwerkende schoolbesturen. De bepalingen in het Vrijstellingsbesluit Wpb voor schoolbesturen worden geacht hier analoog van toepassing te zijn, waardoor de melding bij het CBP niet van toepassing is.
In onderstaand privacyreglement is een en ander samengebracht. Er worden diverse begrippen gehanteerd. Hierbij is bij 'verantwoordelijke' te denken aan het (bestuur van het) samenwerkingsverband, bij 'bewerker' aan externen die in opdracht van het samenwerkingsverbanden gegevens bewerken en bij 'deskundigen' aan een orthopedagoog en een tweede deskundige als een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een maatschappelijk werker, een arts of een kinderpsychiater. Personeel dat in dienst/functie is van het samenwerkingsverband en persoonsgegevens verwerkt is geen 'bewerker' (is niet extern) maar valt onder de 'verantwoordelijke'.
Bij wettelijk vertegenwoordiger denkt men bijvoorbeeld aan degene die het ouderlijk gezag of de voogdij uitoefent.
Tenslotte, overal waar 'hem' of 'hij' is vermeld kan ook 'haar' of 'zij' worden gelezen.

PRIVACYREGLEMENT VERWERKING PERSOONSGEGEVENS SAMENWERKINGSVERBANDEN PASSEND ONDERWIJS PO 3104, 3105 en 3106

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

a. persoonsgegeven: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon;
b. verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens;
c. bestand: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens, ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze, dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is en betrekking heeft op verschillende personen;
d. verantwoordelijke: het samenwerkingsverband, dat wil zeggen de rechtspersoon als bedoeld in artikel 18a Wpo respectievelijk artikel 17a Wvo, dat het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;
e. bewerker: degene die ten behoeve en in opdracht van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag onderworpen te zijn;
f. betrokkene: degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft;
g. derde: ieder die gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken niet zijnde de betrokkene, de verantwoordelijke of de bewerker;
h. toestemming van de betrokkene: elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene of diens wettelijk vertegenwoordiger aanvaardt dat hem betreffende persoonsgegevens of die van de vertegenwoordigde worden verwerkt;

i. het College bescherming persoonsgegevens: het College als bedoeld in artikel 51 Wpb;
j. verstrekken van persoonsgegevens: het bekend maken of ter beschikking stellen van persoonsgegevens;
k. verzamelen van persoonsgegevens: het verkrijgen van persoonsgegevens;
l. leerling: een leerling die extra ondersteuning behoeft, of waarvan dit wordt vermoed, bij het volgen van onderwijs op een school voor primair -, speciaal - of voortgezet (speciaal) onderwijs zoals bedoeld in de Wpo, Wvo en Wec en die is aangemeld dan wel ingeschreven bij een school gelegen in de regio of woont in de regio en is aangemeld of ingeschreven bij een school buiten de regio;
m. scholen (school): alle vestigingen van basisscholen, van speciale scholen voor basisonderwijs, van scholen voor speciaal onderwijs, van scholen voor voortgezet onderwijs, van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en van scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan speciaal onderwijs dan wel voortgezet speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en 4 bedoeld in de Wet op de expertisecentra en gevestigd in de regio;
n. regio: het bij ministeriële regeling aan het samenwerkingsverband aangewezen aaneengesloten gebied waarbinnen het samenwerkingsverband haar doel verwezenlijkt;
o. Wbp: Wet bescherming persoonsgegevens;
p. Wpo: Wet op het primair onderwijs;
q. Wvo: Wet op het voortgezet onderwijs;
r. Wec: Wet op de expertisecentra;
s. Vrijstellingsbesluit Wpb: besluit van 7 mei 2001 houdende aanwijzing van verwerking van persoonsgegevens die zijn vrijgesteld van de melding bedoeld in artikel 27 Wpb.

Artikel 2 Reikwijdte en doelstelling van het reglement

1. Dit reglement is van toepassing op alle persoonsgegevens van een betrokkene die door of namens de samenwerkingsverbanden worden verwerkt.
2. Dit reglement heeft tot doel:
   a. vast te stellen van welke personen het samenwerkingsverband persoonsgegevens verwerkt;
   b. de persoonlijke levenssfeer van een betrokkene van wie persoonsgegevens worden verwerkt te beschermen tegen misbruik van die gegevens en tegen het verwerken van onnodige en onjuiste persoonsgegevens evenals tegen de verwerking op onjuiste of niet nauwkeurige wijze;
   c. te voorkomen dat persoonsgegevens worden verwerkt voor een ander doel dan het doel waarvoor ze verzameld zijn;
   a. de rechten van een betrokkene te waarborgen.

Artikel 3 Categorieën van de personen in de verwerking (betrokkene(n))

Persoonsgegevens worden verwerkt van de bij het samenwerkingsverband aangemelde leerlingen in het kader van ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring.

Artikel 4 Doelstellingen van verwerking persoonsgegevens en toestemming

1. De verwerking van persoonsgegevens geschiedt (als bron van informatie en met in achtneming van artikel 19 van het Vrijstellingsbesluit) ten behoeve van de realisatie van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen in de regio van het samenwerkingsverband opdat leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.
2. De persoonsgegevens kunnen verder geanonimiseerd en niet meer herleidbaar tot een persoon gebruikt worden voor door het samenwerkingsverband georganiseerde beschrijvende, evaluatieve en onderzoeksmatige doeleinden inzake de geconstateerde ondersteuningsvraag van scholen en het ondersteuningsaanbod alsmede ten behoeve van beleidsvoering ter verbetering van de kwaliteit noodzakelijk ter uitvoering van de doelstellingen. Hierbij worden geen gegevens verwerkt die betrekking hebben op naam, adres, postcode of gegevens die in combinatie met elkaar herleidbaar zijn tot betrokkene.
3. Het samenwerkingsverband is bevoegd zonder toestemming van de leerling dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger persoonsgegevens betreffende de gezondheid van de leerling te verwerken, ten behoeve van:
   a. het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen,
   b. het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs of tot het voortgezet speciaal onderwijs, op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven, en
   c. het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.

Artikel 5 Verantwoordelijke

Het samenwerkingsverband is voor de verwerking verantwoordelijk voor de verwerking overeenkomstig de bepalingen van de Wbp, de Wpo, de Wvo en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en dit reglement. De verantwoordelijke treft daartoe de nodige voorzieningen, waaronder in elk geval zodanige opslag van persoonsgegevens dat deze niet voor onbevoegden toegankelijk zijn.

Artikel 6 Opname van gegevens en informatieplicht

1. Over de personen, zoals bedoeld in artikel 3, kunnen uitsluitend gegevens worden opgenomen voor zover verstrekt door de betrokkene, diens wettelijk vertegenwoordiger, de school, deskundigen of deskundige instanties. Persoonsgegevens verkregen op andere dan de in de eerste volzin bedoelde wijze kunnen slechts worden opgenomen indien de betrokkene daar toestemming[2] voor geeft en voor zover de gegevens zich daarvoor lenen en voor zover dat noodzakelijk is voor de doelstelling van de verwerking.
2. Wanneer persoonsgegevens worden verwerkt doet de verantwoordelijke daarvan mededeling aan de betrokkene dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger en deelt hij de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd aan de betrokkene dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger mee, tenzij de betrokkene dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger daarvan reeds op de hoogte is.
3. In alle gevallen worden in de verwerking uitsluitend persoonsgegevens opgenomen die noodzakelijk zijn ter verwezenlijking van het doel waarvoor zij worden verzameld. De verantwoordelijke treft de nodige maatregelen opdat de verzameling en verwerking van de persoonsgegevens op juiste en nauwkeurige wijze geschiedt.

Artikel 7 Soorten van gegevens

Met betrekking tot de in artikel 3 genoemde personen worden geen andere persoonsgegevens verwerkt dan:

a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie bedoelde gegevens van de betrokkene;
b. het persoonsgebonden nummer;
c. nationaliteit;
d. gegevens als bedoeld onder a, van de wettelijk vertegenwoordiger of verzorger van de leerling;
e. gegevens betreffende de gezondheid of het welzijn van de leerling voor zover die noodzakelijk zijn voor de ondersteuning;
f. gegevens betreffende de godsdienst of levensovertuiging van de leerling, voor zover die noodzakelijk zijn voor de ondersteuning;
g. gegevens betreffende de aard en het verloop van het onderwijs en ondersteuning, alsmede de behaalde studieresultaten;
h. gegevens met het oog op de organisatie van de ondersteuning en het verstrekken of ter beschikking stellen van ondersteuningsmiddelen of voorzieningen;
i. schoolgegevens (waaronder naam school, naam zorgcoördinator/mentor/ intern begeleider, klas/groep waarin de leerling zit, tijdstip van inschrijving bij deze school, naam van de indiener van de aanmelding bij het samenwerkingsverband, schoolloopbaan en rapportage vanuit primair en voortgezet onderwijs);
j. aanleiding voor de aanmelding bij het samenwerkingsverband, relevante screenings- en onderzoeksgegevens en omschrijving van de problematiek die aan de orde is;
k. activiteiten die door de school zijn ondernomen rond de betreffende leerling, alsmede de resultaten hiervan;
l. bestaande of (relevante) afgesloten hulpverleningscontacten en de namen van contactpersonen;
m. relevante persoonsgegevens die door externe partijen worden verstrekt met betrekking tot de aangemelde problematiek van de betreffende leerling;
n. het opgestelde onderwijskundige rapport en/of het ontwikkelingsperspectief van de aangemelde leerling;
o. gegevens over voortgang, de evaluatie en de afsluiting van de ingestelde ondersteuning;
p. andere dan de onder a tot en met o bedoelde gegevens waarvan de verwerking wordt vereist ingevolge of noodzakelijk is met het oog op de toepassing van een wettelijke regeling.

[2] Indien de betrokkene minderjarig is en de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, of onder curatele is gesteld dan wel ten behoeve van de betrokkene een mentorschap is ingesteld, is in de plaats van de toestemming van de betrokkene die van zijn wettelijk vertegenwoordiger vereist. Een toestemming kan door de betrokkene of zijn wettelijk vertegenwoordiger te allen tijde worden ingetrokken.

Artikel 8 Toegang tot persoonsgegevens

1. De verantwoordelijke voor de verwerking verleent slechts toegang tot de in de verwerking opgenomen persoonsgegevens aan:
   a. de bewerker en de derde die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke of de bewerker gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken alsmede de deskundigen, bedoeld in artikel 18a Wpo lid 11 en in artikel 17a Wvo lid 123. [3]
   b. degenen aan wie krachtens wettelijk voorschrift toegang dient te worden verleend, echter niet dan na deugdelijke legitimatie.
2. Degenen genoemd in lid 1 van dit artikel worden door het samenwerkingsverband geregistreerd in een daartoe door de verantwoordelijke ingericht bestand.

Artikel 9 Verstrekking van gegevens

1. De verantwoordelijke voor de verwerking verstrekt persoonsgegevens uit de verwerking slechts aan anderen dan de in artikel 8 genoemde personen uitsluitend en voor zover:
   a. de verantwoordelijke daartoe op grond van enige wettelijke bepaling verplicht is;
   b. de betrokkene op wie de te verstrekken gegevens betrekking heeft of diens wettelijk vertegenwoordiger daarin heeft toegestemd.
2. De verantwoordelijke verstrekt de gegevens, bedoeld in artikel 4 lid 3 van dit reglement, niet aan derden, met uitzondering van (het bevoegd gezag van) de school waar de desbetreffende leerling is aangemeld of is ingeschreven dan wel wordt geplaatst.
3. Van de verstrekking van gegevens als bedoeld in dit artikel houdt de verantwoordelijke deugdelijk aantekening.

Artikel 10 Beveiliging en geheimhouding

1. De verantwoordelijke draagt zorg voor passende technische en organisatorische maatregelen ter voorkoming van verlies of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau, gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens met zich meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.
2. Indien sprake is van elektronische verwerking van persoonsgegevens zal het samenwerkingsverband via een coderings- en wachtwoordbeveiliging de verschillende personen, als bedoeld in artikel 8, toegang geven tot bepaalde gedeelten van de persoonsgegevens of tot alle persoonsgegevens al naar gelang hun werkzaamheden dit vereisen.
3. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over persoonsgegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van beroep, functie of wettelijk voorschrift ter zake van de persoonsgegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Dit geldt niet indien enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 11 Rechten betrokkene(n): inzage, correctie, verzet

1. Elke betrokkene dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger heeft het recht op inzage. Aan een verzoek om inzage kunnen kosten[4] worden verbonden.
2. Indien de verantwoordelijke twijfelt aan de identiteit van de verzoeker, vraagt hij zo spoedig mogelijk aan de verzoeker schriftelijk nadere gegevens inzake zijn identiteit te verstrekken of een geldig identiteitsbewijs te overleggen. Door dit verzoek wordt de termijn opgeschort tot het tijdstip dat het gevraagde bewijs is geleverd.
3. Een verzoek om inzage dient te worden gedaan aan de verantwoordelijke, die binnen vier weken na ontvangst van dit verzoek hierop schriftelijk reageert middels het tenminste ter beschikking stellen van een volledig overzicht van de hem betreffende persoonsgegevens in een begrijpelijk vorm en een omschrijving van de doeleinden van de verwerking met inlichtingen over de herkomst daarvan.

[3] Dit zijn de deskundigen die advies geven over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het SBO of (V)SO zoals een orthopedagoog en door een tweede deskundige als een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een maatschappelijk werker, een arts of een kinderpsychiater (zie de concept AMvB zoals deze voor consultatie gepubliceerd is op 28 februari 2013).
[4] De regering bepaalt de hoogte van de vergoeding die in rekening kan worden gebracht (over het algemeen maximaal € 5,00).

4. Indien de betrokkene dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger de verantwoordelijke verzoekt tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming (correctie) omdat bepaalde opgenomen gegevens onjuist c.q. onvolledig zouden zijn, dan wel voor de doelstelling van de verwerking onvolledig of niet ter zake doen, dan wel strijdig zijn met dit reglement of een wettelijk voorschrift, neemt de verantwoordelijke binnen vier weken nadat betrokkene dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger dit verzoek heeft ingediend, hierover een beslissing.
5. De verantwoordelijke bericht de verzoeker schriftelijk of en in hoeverre hij aan het verzoek voldoet. Een weigering is met redenen omkleed.
6. De verantwoordelijke draagt zorg dat een beslissing tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.
7. De verantwoordelijke is verplicht om aan derden aan wie de gegevens daaraan voorafgaand zijn verstrekt, zo spoedig mogelijk kennis te geven van de verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredige inspanning kost.
8. Wanneer de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt op de grondslag van artikel 8 onder e en f Wpb, dat wil zeggen dat die verwerking:
   a. noodzakelijk is voor de goede vervulling van een door de verantwoordelijke verrichte publiekrechtelijke taak, of
   b. noodzakelijk is voor een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke of een derde,

   kan betrokkene dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger schriftelijk verzet aantekenen tegen de verwerking van de gegevens, op basis van zijn bijzondere persoonlijke omstandigheden.
   De verantwoordelijke dient binnen vier weken na ontvangst van het verzet te beoordelen of het verzet terecht is. Is dat het geval, dan dient de verwerking van persoonsgegevens onmiddellijk te worden beëindigd.
9. Voor het in behandeling nemen van een verzet kan de verantwoordelijke een vergoeding van kosten vragen, welke vergoeding wordt teruggeven in geval het verzet gegrond wordt bevonden.
10. Een beslissing op een verzoek om inzage, een beslissing als vermeld in lid 4 van dit artikel en de beoordeling als vermeld in lid 8 van dit artikel zijn besluiten in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Artikel 12 Bewaartermijnen

1. De persoonsgegevens worden door de verantwoordelijke bewaard tot drie jaar na afloop van:
   a. de beoordeling van de toelaatbaarheid van de leerling tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het (voortgezet) speciaal onderwijs,
   a. de advisering over de ondersteuningsbehoefte van de leerling aan het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven, of
   b. de toewijzing van ondersteuningsmiddelen of ondersteuningsvoorzieningen aan de school, voor zover het voor die toewijzing nodig was gegevens van de leerling te verwerken.
2. De verantwoordelijke bewaart de gegevens op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor het samenwerkingsverband en de deskundigen, bedoeld in artikel 18a Wpo lid 11 en in artikel 17a Wvo lid 12. [5]

Artikel 13 Klachten

1. Als de betrokkene dan wel diens wettelijk vertegenwoordiger van mening is dat de bepalingen van de Wpb zoals uitgewerkt in dit reglement niet worden nageleefd of andere redenen tot klagen heeft, dient hij zich te wenden tot de verantwoordelijke.
2. Overeenkomstig de Wpb kan de betrokkene of diens wettelijk vertegenwoordiger zich wenden tot de rechter of het College bescherming persoonsgegevens.

Artikel 14 Slotbepalingen

1. Dit reglement kan aangehaald worden als “Privacyreglement Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 3104, PO 3105 en PO 3106”.
2. Dit reglement is vastgesteld in april 2015.
3. Dit reglement treedt in werking op 1 augustus 2015.
4. Het samenwerkingsverband maakt het reglement (digitaal) openbaar.

[5] Dit zijn de deskundigen die advies geven over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het SBO of (V)SO zoals een orthopedagoog en door een tweede deskundige als een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een maatschappelijk werker, een arts of een kinderpsychiater.

Klachtenregeling Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 3104, PO 3105 en PO 3106

Algemene overweging

Wij streven naar een goede en persoonlijke dienstverlening en ondersteuning, naar een tevreden cliënt. Natuurlijk hopen wij dat onze dienstverlening en bejegening altijd naar wens is, maar we weten ook dat de realiteit anders kan zijn. En dan vinden wij het, naast kwaliteitstoetsing in algemene zin, belangrijk om dat tijdig te weten en te kijken of we er iets aan kunnen doen. Uitgangspunt is dat de cliënt een klacht altijd en liefst eerst met de direct betrokkene bespreken en op die wijze komen tot de gewenste oplossing.

Daarnaast heeft de cliënt vanuit het oogpunt van rechtsbescherming de mogelijkheid om formeel een klacht in te dienen. Daartoe heeft het samenwerkingsverband een klachtenregeling. Deze klachtenregeling is bedoeld als een instrument voor een simpele, snelle en klantgerichte afhandeling van (individuele) klachten.
Het gaat daarbij om klachten die de taakuitvoering van het samenwerkingsverband betreffen.
Als het gaat om klachten over bijvoorbeeld plaatsing, ondersteuningstoewijzing of onderwijsaanbod op een school, dan geldt de klachtenregeling van de desbetreffende school/het betreffende bestuur en moet de klacht ook daar ingediend worden.

Bij klachten van cliënten wordt in eerste instantie gestreefd naar interne afhandeling. Achterliggende gedachte is dat hoe dichter bij de bron een klacht wordt behandeld, hoe groter de kans is op een afhandeling naar tevredenheid. De klachtenbehandeling geeft inzicht in de ervaren werkwijze van het samenwerkingsverband en is derhalve een instrument om dienstverlening te verbeteren.

Voor klachten die desondanks niet oplosbaar blijken, wordt de mogelijkheid geboden voor externe klachtenbehandeling.
De mogelijkheid om bij een samenwerkingsverband een klacht in te dienen sluit niet uit dat cliënten gebruik maken van andere vormen van rechtsbescherming.

KLACHTENREGELING

Overwegende dat:

- Een klachtenreglement rechtsbescherming en rechtsgang voor een cliënt beoogt te bieden;
- Het klachtenreglement een instrument moet zijn voor simpele, snelle en klantgerichte afhandeling van (individuele) klachten betreffende de dienstverlening van een samenwerkingsverband;
- Bij klachten van cliënten in eerste instantie gestreefd wordt naar interne afhandeling van de klacht door het samenwerkingsverband zelf;
- Voor klachten die desondanks niet oplosbaar blijken, een mogelijkheid moet bestaan voor een externe klachtenbehandeling;
- De mogelijkheid om bij een samenwerkingsverband een klacht in te dienen niet uit sluit dat cliënten gebruik maken van andere vormen van rechtsbescherming;
- Een samenwerkingsverband door het hebben van een formele klachtenregeling wil laten blijken open te staan voor klachten betreffende de dienstverlening.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In het klachtenreglement wordt verstaan onder:

1. Samenwerkingsverband: Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO 3104, 3105 en 3106;
2. Klager : een (ex-)leerling, een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige (ex-) leerling, (een lid van) het personeel, (een lid van) de directie of een anderszins functioneel bij het samenwerkingsverband betrokken persoon of orgaan;
3. Verweerder: (een lid van) het personeel, (een lid van) de directie, het bevoegd gezag of een anderszins functioneel bij het samenwerkingsverband betrokken persoon of orgaan, tegen wie een klacht is ingediend;
4. Klacht : Iedere uiting van ongenoegen, schriftelijk door klager kenbaar gemaakt, over (nagelaten) gedragingen of beslissingen van de verweerder, niet zijnde een toelaatbaarheidsbeslissing.
5. Externe klachtencommissie: een commissie als bedoeld in artikel 3.

Artikel 2 Interne klachtenbehandeling

1. Een klager die een probleem ervaart, neemt contact op met degene die het probleem heeft veroorzaakt, tenzij de aard van het probleem zich daartegen verzet.
2. Indien dat contact niet tot een oplossing leidt, legt de klager het probleem ter oplossing voor aan de directeur van het samenwerkingsverband. Een anonieme klacht wordt niet in behandeling genomen, hetgeen terstond wordt medegedeeld.
3. De klager dient de klacht, schriftelijk gemotiveerd, in bij de directeur van het samenwerkingsverband.
4. Het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband meldt binnen 6 weken na ontvangst van de klacht aan klager en verweerder welke stappen het gaat zetten om de klacht af te handelen.
5. Als de interne klachtenbehandeling naar het oordeel van de klager niet tot een oplossing heeft geleid, kan de klager de klacht indienen bij de externe klachtencommissie.

Artikel 3 Externe klachtenbehandeling

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Op de behandeling van klachten die worden voorgelegd aan de LKC is het Reglement van de Commissie van toepassing.
Voor informatie (bereikbaarheid en regelement) wordt verwezen naar www.onderwijsgeschillen.nl.

Artikel 4 Taak van de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs

De Commissie onderzoekt de ingediende klacht en brengt advies uit aan het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband over de gegrondheid van de klacht. De Commissie kan in haar advies een aanbeveling doen over de door het bevoegd gezag te nemen maatregelen.

Artikel 5: Indienen van een klacht bij de LKC

1. Het klaagschrift bevat ten minste:
   a. de naam en het adres van de klager;
   b. de naam van verweerder en de naam en het adres van de school of de instelling waar de klacht betrekking op heeft;
   b. een omschrijving van de klacht en de datum/periode waarop de klacht betrekking heeft;
   c. afschrift van de op de klacht betrekking hebbende stukken;
   d. de dagtekening.
2. De klacht dient binnen een jaar na de gedraging of beslissing te worden ingediend, tenzij de klachtencommissie anders beslist.
3. De klager kan zich bij het indienen en bij de behandeling van de klacht laten bijstaan door een gemachtigde.
4. De LKC bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht.

Artikel 6 Informatieverstrekking aan de LKC

Personeelsleden in functie van het samenwerkingsverband zijn verplicht door de LKC gevraagde informatie via de directeur van het samenwerkingsverband te verstrekken en omtrent het verzoek daartoe en de informatieverstrekking vertrouwelijkheid in acht te nemen.

Artikel 7: Beslissing op advies

1. Binnen vier weken na ontvangst van het advies van LKC deelt het samenwerkingsverband aan de klager, de verweerder en de LKC schriftelijk en gemotiveerd mee of het oordeel over de gegrondheid van de klacht gedeeld wordt en of naar aanleiding van dat oordeel maatregelen worden genomen en zo ja welke.
2. Deze termijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd. Deze verlenging meldt het samenwerkingsverband met redenen omkleed aan de klager, de verweerder en de LKC.

Artikel 8: Vertrouwelijkheid

1. Iedereen die bij het indienen en behandelen van de klacht betrokken is, is verplicht vertrouwelijkheid in acht te nemen.
2. De verplichting tot vertrouwelijkheid blijft bestaan, ook als de betrokkene niet meer onder de werking van de klachtenregeling valt.

Artikel 9: Nadere voorwaarden voor indienen klacht bij de externe klachtencommissie

1. De klacht wordt niet eerder bij de LKC ingediend dan nadat de klacht, in het kader van de interne klachtenprocedure, ex artikel 2 is voorgelegd aan het samenwerkingsverband en er geen overeenstemming tussen klager en samenwerkingsverband is bereikt omtrent de afhandeling.
2. Per klacht brengt het samenwerkingsverband een bedrag van € 150,- exclusief BTW in rekening bij de klager. Indien de klacht gegrond wordt verklaard, zal het samenwerkingsverband deze kosten aan klager retourneren.

Artikel 10: Wijziging van het reglement

Deze regeling kan door het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband worden gewijzigd met inachtneming van de voor het samenwerkingsverband geldende bepalingen op het gebied van de medezeggenschap.

Artikel 11: Overige bepalingen

1. De door de klager en het samenwerkingsverband gemaakte kosten ter zake de klachtbehandeling zijn voor eigen rekening, behoudens het bepaalde in artikel 9, lid 2.
2. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband.
3. Deze regeling kan worden aangehaald als 'Klachtenregeling Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 3104, 3105 en 3106'.
4. De regeling is vastgesteld in april 2015.
5. Deze regeling treedt in werking op 1 augustus 2015.
6. Het samenwerkingsverband maakt het reglement (digitaal) openbaar.

Samenwerkingsverband PO 31-05 Maastricht en Heuvelland
Begroting 2018-2019 en meerjarenbegroting 2018-2022

PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS MAASTRICHT EN HEUVELLAND

1. Inleiding

Het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Maastricht-Heuvelland (3105) heeft, samen met de samenwerkingsverbanden PO 3104 (Westelijke Mijnstreek) en PO 3106 (Heerlen eo), het beleid 2015-2019 vastgelegd in een ondersteuningsplan.

De begroting 2018-2019 en de meerjarenbegroting 2018-2022 is de financiële vertaling van het ondersteuningsplan. De in deze begroting opgenomen programma's zijn gelinkt aan de in het vigerende ondersteuningsplan opgenomen doelstellingen.

Vertrekpunt voor de meerjarenbegroting is aldus het ondersteuningsplan. Verder is bij het opstellen gebruik gemaakt van de volgende informatie:

- Leerlingaantallen per teldatum 1 oktober 2017, zoals gepresenteerd in Kijkglas van DUO (versie december 2017).
- De meest actuele gegevens en tarieven van het ministerie van OCW.
- Tussentijdse financiële rapportages, inclusief lopende verplichtingen.
- Actuele ontwikkelingen, waaronder de risico-inventarisatie.

De opbouw van deze begrotingsnotitie is als volgt:

- Uitgangspunten (2) – de vertaling van elementen van het ondersteuningsplan in kwantitatieve uitgangspunten.
- Leerlingen (3) – analyse van de leerlingaantallen zoals die in de meerjarenbegroting zijn opgenomen, afgezet tegen de historische ontwikkeling.
- Baten (4) – overzicht van de opbouw van de lumpsum.
- Lasten (5) – overzicht van de lasten per programma.
- Resultaat (6) – overzicht van de meerjarenbegroting.
- Risicoparagraaf (7) – Overzicht van de risico's en aandachtpunten op hoofdlijnen.

2. Uitgangspunten

De meerjarenbegroting is gebaseerd op het ondersteuningsplan 2015-2019. Dit leidt tot de volgende kwantitatieve uitgangspunten:

- Een krimpende leerlingpopulatie met gemiddeld 2,25%. Dit percentage is gebaseerd op een doorzetting van de tendens van de afgelopen jaren.
- Het ingezette beleid resulteert in een daling van de deelname aan het SBaO en het SO in de richting van het landelijk gemiddelde. Op basis van de uitwerking van diverse scenario's en de door het Algemeen Bestuur op 11 december 2017 vaststelde begrotingsroute is gekozen om scenario 5 - als basis voor de meerjarenbegroting – te handhaven. Uitgangspunt is dat op 1 oktober 2019 de deelnamepercentages SBaO en SO op het landelijk gemiddelde zullen komen.
- Verwacht wordt een continuering van de daling van de deelname SBaO richting het landelijk gemiddelde van 2,68% (2011) als gevolg van de ingezette beleidsmaatregelen conform ondersteuningsplan. Verder zal de focus gelegd worden op het verankeren van de afspraken in het ondersteuningsplan in denken en doen van teams, scholen en schoolbesturen, terugplaatsing en de ontwikkelingen als gevolg van de regiovisie (onderwijskaart).
- Het beleid van het SWV beoogt een daling van de deelname aan het SO tot het landelijk gemiddelde van 1,63% als gevolg van de ingezette beleidsmaatregelen conform ondersteuningsplan. . Verder zal de focus gelegd worden op het verankeren van de afspraken in het ondersteuningsplan in denken en doen van teams, scholen en schoolbesturen, terugplaatsing en de ontwikkelingen als gevolg van de regiovisie (onderwijskaart).
- De berekening van de tussentijdse groei SO per peildatum 1 februari 2018 is gebaseerd op de definitieve groeicijfers, zoals gepubliceerd door DUO op 27 april 2018.
- De som van de schoolgewichten wordt constant verondersteld.

3. Leerlingen

Toepassing van de uitgangspunten leidt voor de jaren 2018-2022 tot het volgende beeld:

Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum							
Leerlingen BaO en SBaO	**1-10-2016**	**1-10-2017**	**1-10-2018**	**1-10-2019**	**1-10-2020**	**1-10-2021**	**1-10-2022**
leerlingen BaO	11.789	11.458	11.218	10.982	10.735	10.493	10.257
leerlingen SBaO	338	342	316	293	287	280	274
Totaal BaO en SBaO	***12.127***	***11.800***	***11.535***	***11.275***	***11.021***	***10.773***	***10.531***
SO lln op teldatum	**1-10-2016**	**1-10-2017**	**1-10-2018**	**1-10-2019**	**1-10-2020**	**1-10-2021**	**1-10-2022**
SO lln jonger dan 8 jaar							
categorie 1 (laag)	67	73	60	47	46	45	44
categorie 2 (midden)	14	13	11	8	8	8	8
categorie 3 (hoog)	1	2	2	1	1	1	1
SO lln 8 jaar en ouder							
categorie 1 (laag)	175	168	137	108	105	103	100
categorie 2 (midden)	25	21	17	13	13	13	13
categorie 3 (hoog)	15	10	8	6	6	6	6
Totaal SO	**297**	**287**	**234**	**184**	**180**	**176**	**172**
Deelnamepercentages	**1-10-2016**	**1-10-2017**	**1-10-2018**	**1-10-2019**	**1-10-2020**	**1-10-2021**	**1-10-2022**
SbaO	*2,79%*	*2,90%*	*2,74%*	*2,60%*	*2,60%*	*2,60%*	*2,60%*
SO	*2,45%*	*2,43%*	*2,03%*	*1,63%*	*1,63%*	*1,63%*	*1,63%*

De daling van het deelnamepercentage verliep de eerste twee jaren conform prognose; per 1 oktober 2017 is een stabilisatie zichtbaar. Er ligt echter nog een fikse opdracht. Voor SBO zal per 1 oktober 2018 een daling van 26 leerlingen nodig zijn; in het SO een daling van 53 leerlingen.

In onderstaande grafieken is het historische en verwachte verloop inzichtelijk gemaakt.

In de grafieken wordt het verschil tussen de werkelijke deelname en de prognose zichtbaar. Daarbij is voor het SBO de geprognosticeerde ontwikkeling van de deelname door DUO geprojecteerd. DUO heeft zich hierbij sec gebaseerd op de kenmerken van de leerlingpopulatie en de verwachte regionale ontwikkelingen. Door deze lijn in de projectie mee te nemen wordt het verwachte effect van het beleid van het samenwerkingsverband in beeld gebracht. Voor het SO is geen DUO-prognose beschikbaar.

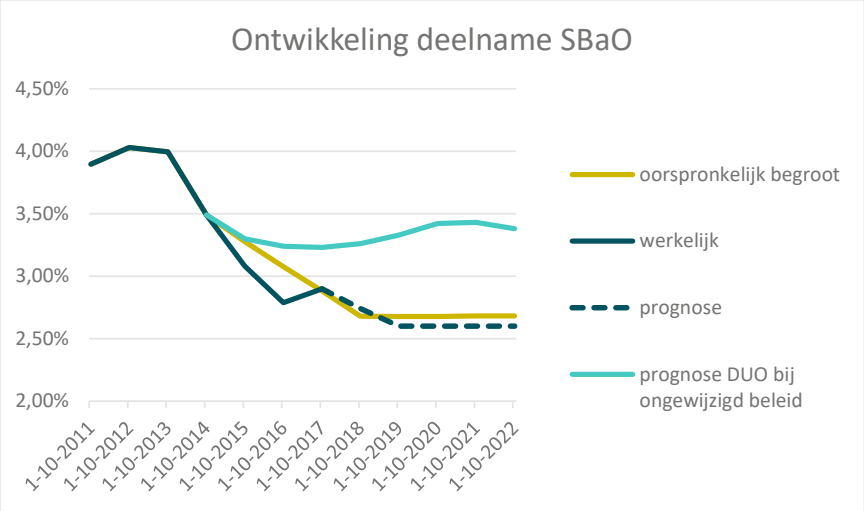
Ontwikkeling deelname SBaO
4,50%
4,00%
3,50%
3,00%
2,50%
2,00%
1-10-2011
1-10-2012
1-10-2013
1-10-2014
1-10-2015
1-10-2016
1-10-2017
1-10-2018
1-10-2019
1-10-2020
1-10-2021
1-10-2022
oorspronkelijk begroot
werkelijk
prognose
prognose DUO bij ongewijzigd beleid

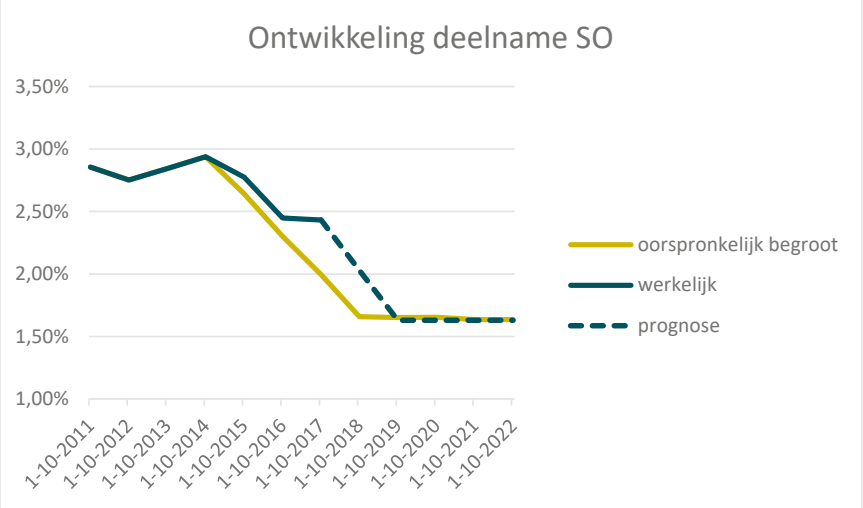
Ontwikkeling deelname SO
3,50%
3,00%
2,50%
2,00%
1,50%
1,00%
1-10-2011
1-10-2012
1-10-2013
1-10-2014
1-10-2015
1-10-2016
1-10-2017
1-10-2018
1-10-2019
1-10-2020
1-10-2021
1-10-2022
oorspronkelijk begroot
werkelijk
prognose

Baten

Het budget dat het SWV van de rijksoverheid ontvangt is een lumpsumfinanciering. In de bekostiging wordt onderscheid gemaakt tussen bekostiging voor lichte en zware ondersteuning (en daarbinnen tussen personeel en materieel). Dit betekent niet dat de gelden ook hieraan besteed moeten worden. Het vastgestelde ondersteuningsplan is leidend voor besteding van de middelen.

De lumpsum is als volgt opgebouwd:

- Een budget voor lichte ondersteuning van € 170,66 per leerling.
- Een budget voor zware ondersteuning van € 370,35 per leerling.
- Verevening zware ondersteuning. Het SWV heeft in de periode 2015-2019 een negatieve verevening. Dit leidt in het schooljaar 2018-2019 tot een toelage van €1.051.557. De volgende schooljaren wordt dit stapsgewijs afgebouwd naar 0 in het schooljaar 2020-2021.
- Schoolmaatschappelijk werk (overige baten): totaal schoolgewicht (500) x €116,26.

Specificatie van de baten	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
lichte ondersteuning	1.946.625	1.954.359	1.913.491	1.873.061	1.830.917	1.789.722
zware ondersteuning	4.341.161	4.365.256	4.267.038	4.171.029	4.077.181	3.985.445
verevening zware ondersteuning	1.365.575	1.051.557	515.320	0	0	0
grensverkeer SBAO in	0	0	0	0	0	0
overdrachtsverplichting van SBAO	0	0	0	0	0	0
regeling schoolmaatschappelijk werk	56.235	58.130	58.130	58.130	58.130	58.130
overige baten	0	0	0	0	0	0
geoormerkte subsidies en bijdragen voor specifi	0	0	0	0	0	0
Totale baten	**7.709.596**	**7.429.302**	**6.753.979**	**6.102.221**	**5.966.229**	**5.833.296**

4. Lasten

In lijn met het ondersteuningsplan zijn de volgende zeven programma's benoemd:

- Programma 1 – Basisondersteuning (doelstelling 2)
- Programma 2 – Maatwerk, expertise (doelstelling 1 en 2)
- Programma 3 – Extra ondersteuning - SBO (doelstelling 4)
- Programma 4 – Extra ondersteuning - SO (doelstelling 4)
- Programma 5 – Toelaatbaarheid (doelstelling 3)
- Programma 6 – Ontwikkeling en innovatie
- Programma 7 – Bestuur en organisatie

Op deze programma's vindt de budgettering, sturing en verantwoording plaats. In deze paragraaf worden de programma's toegelicht.

Programma 1 – Basisondersteuning
(doelstelling 2 – basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau)

In hoofdstuk 4 van het ondersteuningsplan en in de schoolondersteuningsprofielen staat beschreven welk niveau van basisondersteuning wordt geboden. Om dit niveau te realiseren wordt de zogenoemde "terugploegregeling" toegepast. In de begroting wordt vastgesteld hoe groot de verwachte ruimte is, nadat alle verplichtingen in mindering gebracht zijn. Deze ruimte wordt vervolgens vertaald in een bedrag per leerling (basisondersteuning en extra ondersteuning) en uitgekeerd aan schoolbesturen. In het ondersteuningsplan spreken de participerende schoolbesturen af waarvoor deze middelen worden ingezet (doelstellingen ondersteuningsplan) en tot welke beoogde resultaten dit leidt. Vervolgens wordt dit gemonitord, conform het overzicht doelstellingen en beoogde resultaten. Besturen leggen verantwoording af over besteding van de door het samenwerkingsverband doorgestorte gelden.

Daarnaast ontvangen schoolbesturen een aanvullende uitkering reserve terugploeg.
Deze reserveterugploeg komt tot stand door het definitieve resultaat van het vorige boekjaar in eerste instantie toe te voegen aan de reserves. Het eigen vermogen wordt constant gehouden op 5%; het overige wordt teruggeploegd naar schoolbesturen in een bedrag per leerling (basisondersteuning en extra

ondersteuning).
Het is aan schoolbesturen om deze aanvullende uitkering reserve terugploeg in te zetten conform de doelstellingen van het samenwerkingsverband en conform de gemaakte beleids- en werkafspraken.

Programma 1 - Basisondersteuning	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Uitkering "terugploegregeling	3.090.205	2.978.788	2.840.528	2.811.087	2.731.175	2.652.558
Aanvullende uitkering reserve terugploeg	497.285	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal programma 1	**3.587.490**	**2.978.788**	**2.840.528**	**2.811.087**	**2.731.175**	**2.652.558**
Bedrag per leerling BaO						
"Terugploegregeling"	261,99	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79
Aanvullende uitkering reserve terugploeg	42,16	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal per leerling	304,15	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79

Voor het schooljaar 2018/19 betekent dit dat de besturen de onderstaande bedragen ontvangen ten behoeve van hun basisondersteuning

Programma 1 - verdeling 2018/19	lln bao	terugploeg
Bedrag per leerling		*259,97*
11764 - Gemeente Eijsden - Margraten	62	16.118
40717 - Suringar	134	34.837
41246 - Stichting Pallas	254	66.034
41373 - Mosalira	4.396	1.142.848
41506 - Innovo, stichting voor Katholiek Onderwijs	2.529	657.476
41516 - Onderwijsstichting MOVARE	167	43.416
41891 - Stichting SMART Limburg	380	98.790
42669 - Kom Leren	3.536	919.270
Totaal programma 1	**11.458**	**2.978.788**

Programma 2 – Maatwerk, expertise
(doelstelling 2 – basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau)

In het programma Maatwerkexpertise stonden schoolmaatschappelijk werk (€56.110) en Multidisciplinaire maatwerkexpertise (gemaximeerd op € 584.016). Deze middelen zijn verplaatst naar programma 1, 3 en 4.

De middelen maatwerkexpertise - voormalig ambulante begeleiding, een bedrag vertegenwoordigend van circa € 50,00 per leerling - worden vanaf 2017 niet meer centraal en geoormerkt gealloceerd op het niveau van het samenwerkingsverband, maar toegevoegd aan de terugploegregeling.
De terugploegregeling geldt voor alle leerlingen (bao, sbo en so) en is opgenomen in programma 1 (Basisondersteuning) en programma 3 en 4 (extra ondersteuning).

Schoolbesturen ontvangen de terugploegregeling en maken afspraken over de inzet van elkaars expertise, als onderdeel van de eigen ondersteuningsstructuur. Maatwerkafspraken op basis van vraag en aanbod.

Programma 3 – Extra ondersteuning - SBO
(doelstelling 4 – extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau)
Deze begrotingspost bevat de volgende onderdelen:

- SBO deelname boven de 2% per teldatum. Verwacht wordt dat de ingezette daling doorzet, waarna een stabilisatie wordt verwacht van de deelname SBO op 2,68% vanaf 1 oktober 2017.
- Tussentijdse groei per peildatum (1 februari 2018), zoals genoemd in de uitgangspunten.
- Terugploegregeling
- Het saldo uitgaand en inkomend grensverkeer is beperkt positief. Voorzichtigheidshalve is het saldo grensverkeer op 0 leerlingen gesteld.

- Een PM-post op basis van de op 11 december 2017 door het Algemeen Bestuur vastgestelde aanvullende uitvoeringsafspraken 4.8. notitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring

SBO-scholen worden voor de eerste 2% door het rijk bekostigd op basis van de school-GGL. Voor de ondersteuningsbekostiging van de deelname boven de 2% wordt op basis van de landelijke GGL bekostigd. Op basis hiervan is de verdeling van de middelen over de schoolbesturen met SBO-scholen als volgt:

Programma 3 - Extra ondersteuning SBaO	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Overdrachtsverplichting	587.701	538.307	517.623	438.660	431.202	424.437
Doelgroeparrangementen		PM	PM	PM	PM	PM
"Terugploegregeling"	88.554	88.911	80.023	75.039	72.906	70.807
Aanvullende uitkering reserve terugploeg	14.250	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal programma 3	**690.505**	**627.218**	**597.646**	**513.699**	**504.108**	**495.245**
Bedrag per leerling SBaO						
"Terugploegregeling"	261,99	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79
Aanvullende uitkering reserve terugploeg	42,16	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal per leerling SBaO	304,15	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79

Programma 3 - SBaO 2018/19, toerekening bestuur	lln 1/10/17	lln 1/2/18	onderst	basis	terugploeg	totaal
41373 - Mosalira	211	211	315.441	0	54.855	370.296
41506 - Innovo, stichting voor Katholiek Onderwijs	131	136	203.317	19.548	34.057	256.922
Totaal programma 3	**342**	**347**	**518.759**	**19.548**	**88.911**	**627.218**

Programma 3 - SBaO 2017/18, toerekening school	lln 1/10/17	lln 1/2/18	onderst	basis	terugploeg	totaal
03LO - SBO Talententuin (Mosalira)	211	211	315.441	0	54.064	369.505
17VV - SSBO St. Bernardus (Innovo)	131	136	203.317	19.548	34.847	257.713
Totaal programma 3	**342**	**347**	**518.759**	**19.548**	**88.911**	**627.218**

Programma 4 – Extra ondersteuning SO

(doelstelling 4 – extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau)

Het SWV is verantwoordelijk voor de afgifte van TLV's. Het SWV dat de eerste TLV voor een leerling verstrekt, blijft gedurende de schoolloopbaan van de leerling verantwoordelijk voor de bekostiging, ongeacht in welk SWV de leerling naar school gaat. Een bijzondere categorie zijn de residentiële leerlingen. Bij hen is doorgaans geen sprake van een TLV, maar daar geldt het principe dat het SWV waar de leerling schoolgaand was voor de residentiële plaatsing, de plaatsing bekostigt.

De begroting van het arrangement SO bevat de volgende onderdelen:

- Ondersteuningsbekostiging van de SO-leerlingen per teldatum 1 oktober, met een toelaatbaarheidsverklaring van het SWV. Beoogd wordt dat de deelname aan het SO daalt naar het landelijk gemiddelde. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het gemelde in hoofdstuk 1.
- Terugploegregeling
- De groeibekostiging, zowel de ondersteuningsbekostiging als de basisbekostiging. Uitgegaan wordt van een jaarlijkse tussentijdse groei, zoals opgenomen in de uitgangspunten.
- Een PM-post op basis van de op 11 december 2017 door het Algemeen Bestuur vastgestelde aanvullende uitvoeringsafspraken 4.8. notitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring. Het geleidelijk in de tijd vrijvallend budget door verschuiving van categorie- naar doelgroepfinanciering wordt ge(re)alloceerd ten behoeve van inzet voor onderwijs-zorg-arrangementen op grond van de beleidsafspraken die gelden vanaf 1-8-2017.

Dit leidt tot de volgende opbouw van het budget:

Programma 4 - SO	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
afdracht SO, teldatum	3.172.894	3.109.259	2.532.870	2.006.743	1.961.592	1.917.456
afdracht SO, peildatum (tt groei), ondersteuningsbekostig	183.726	93.193	176.685	176.685	176.685	176.685
afdracht SO, peildatum (tt groei), basisbekostiging	78.466	40.731	81.462	81.462	81.462	81.462
Doelgroeparrangementen		PM	PM	PM	PM	PM
"Terugploegregeling"	77.550	74.613	59.287	47.044	45.707	44.391
Aanvullende uitkering reserve terugploeg	12.480	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal programma 4	**3.525.116**	**3.317.795**	**2.850.304**	**2.311.935**	**2.265.446**	**2.219.994**
Bedrag per leerling SO						
"Terugploegregeling"	261,99	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79
Aanvullende uitkering reserve terugploeg	42,16	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal per leerling SO	304,15	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79

Als we het budget indelen per categorie ontstaat het volgende beeld:

Programma 4 - SO	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
cat 1	2.200.088	2.185.932	1.893.144	1.520.834	1.490.268	1.460.391
cat 2	563.031	506.028	401.611	315.220	308.127	301.194
cat 3	342.166	263.311	214.824	168.613	164.819	161.111
Afdracht materiaal	251.336	243.798	199.977	178.762	175.062	171.446
Afdracht basisbekostiging	78.466	44.113	81.462	81.462	81.462	81.462
Doelgroeparrangementen		PM	PM	PM	PM	PM
"Terugploegregeling"	77.550	74.613	59.287	47.044	45.707	44.391
Aanvullende uitkering reserve terugploeg	12.480	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal afdrachten SO	**3.525.116**	**3.317.795**	**2.850.304**	**2.311.935**	**2.265.446**	**2.219.994**

Programma 5 – Toelaatbaarheid
(doelstelling 3 – adequate toegang tot extra ondersteuning)
Voor het programma toelaatbaarheid wordt rekening gehouden met de volgende inzet:
Voor het programma toelaatbaarheid wordt rekening gehouden met de volgende (gewijzigde) inzet:

- Voor de transitie van Trajectbegeleiders “oude” stijl (onder verantwoordelijkheid van schoolbesturen; met een beschikbaar budget in cofinanciering van €200.000,00) naar Trajectbegeleiders “nieuwe stijl” (onder verantwoordelijkheid van het Samenwerkingsverband; met een beschikbaar budget van €140.000,00). Per saldo wordt het budget verlaagd. Voor de begroting van het samenwerkingsverband is het een tijdelijke verhoging van het budget van €40.000,00. In schooljaar 2019-2020 wordt de omvang Trajectbegeleiding naar beneden bijgesteld omdat de verwachting is dat Schoolbesturen de verantwoordelijkheid voor niveau 1-4 vorm en inhoud gegeven hebben.
- De post deskundigenadvies is bijgesteld op basis van realiteit. Per toelaatbaarheidsverklaring zijn twee deskundigenadviezen nodig. Bij daling van de verwijzingen, daalt deze post conform.

Programma 5 - Toelaatbaarheid	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Trajectbegeleiders	100.000	140.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Deskundigenadvies	25.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Managementondersteuning TLV (0,3 fte)	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Informatieoverdracht: dpo/privacy/digitalisering	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Deskundigheidsbevordering/facilitering TB-ers	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal programma 5	**170.000**	**245.000**	**205.000**	**205.000**	**205.000**	**205.000**

Programma 6 – Ontwikkeling en innovatie
In het programma Ontwikkeling en innovatie zijn de volgende posten opgenomen:

- Ontwikkeling, monitoring en kwaliteit. Het samenwerkingsverband faciliteert schoolbesturen in het generen van managementinformatie op de onderdelen uit het ondersteuningsplan (TLV, SOP, knooppunt, etc.).
- Ontwikkelkosten ontsluiting onderwijs – jeugdhulp (doelgroeparrangementen). De ontwikkeling van doelgroeparrangementen vraagt specifieke kennis en vaardigheden. Voor de drie

samenwerkingsverbanden in Zuid Limburg wordt een budget opgenomen van € 25.000,00 per verband.

- Budget frictiekosten om onvoorziene omstandigheden of frictie in het dekkend aanbod te kunnen opvangen.

Programma 6 - Ontwikkeling en innovatie	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Ontwikkeling, monitoring en kwaliteit	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Ontwikkelkosten ontsluiting onderwijs - jeugdhulp	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Fricties	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal programma 6	**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**

Programma 7 – Bestuur en organisatie

De lasten voor het programma Bestuur en organisatie zijn als volgt opgebouwd:

Programma 7 - Bestuur en organisatie	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Personele lasten	93.500	93.500	93.500	93.500	93.500	93.500
Afschrijvingen	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Huisvesting	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Administratie en beheer	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Ondersteuningsplanraad	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Geschillen, verzekeringen	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Bestuurskosten	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Kantoorkosten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
ICT, website, licenties	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal programma 7	**185.500**	**185.500**	**185.500**	**185.500**	**185.500**	**185.500**

5. Resultaat

Het voorgaande leidt tot het volgende totaaloverzicht:

Meerjarenbegroting	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Baten						
rijksbijdragen	7.709.596	7.429.302	6.753.979	6.102.221	5.966.229	5.833.296
overige baten	0	0	0	0	0	0
geoormerkte baten programma's	0	0	0	0	0	0
Totale baten	**7.709.596**	**7.429.302**	**6.753.979**	**6.102.221**	**5.966.229**	**5.833.296**
Lasten						
Programma 1: Basisondersteuning	3.587.490	2.978.788	2.840.528	2.811.087	2.731.175	2.652.558
Programma 2: Maatwerk, expertise	0	0	0	0	0	0
Programma 3: Extra ondersteuning: SBaO	690.505	627.218	597.646	513.699	504.108	495.245
Programma 4: Extra ondersteuning: SO	3.525.116	3.317.795	2.850.304	2.311.935	2.265.446	2.219.994
Programma 5: Toelaatbaarheid	170.000	245.000	205.000	205.000	205.000	205.000
Programma 6: Ontwikkeling en innovatie	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
Programma 6: Bestuur en organisatie	185.500	185.500	185.500	185.500	185.500	185.500
Totale lasten	**8.233.611**	**7.429.302**	**6.753.979**	**6.102.221**	**5.966.229**	**5.833.296**
Resultaat	**-524.015**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reguliere terugploeg	3.256.309	3.142.312	2.979.839	2.933.170	2.849.788	2.767.756
Reserve terugploeg	524.015	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal terugploeg	3.780.324	3.142.312	2.979.839	2.933.170	2.849.788	2.767.756
Reguliere terugploeg per leerling	261,99	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79
Reserve terugploeg per leerling	42,16	PM	PM	PM	PM	PM
Terugploegregeling per leerling	304,15	259,97	253,20	255,98	254,42	252,79

Gelet op de keuze voor het scholenmodel gaan zoveel mogelijk middelen naar de schoolbesturen. Dit betekent dat het resultaat van het SWV per definitie op nul uitkomt. Als er (nog) geen sprake is van voldoende weerstandsvermogen, zullen alle tegenvallers moeten worden opgevangen door de deelnemende

schoolbesturen, in die zin dat de bijdragen kunnen fluctueren die zij ontvangen in het kader van de terugploegregeling in programma 1. Vooralsnog is hier sprake van een variatie tussen € 2,8 en € 3,0 miljoen. Cruciaal in het realiseren hiervan is echter de mate waarin de ambitieuze doelstelling van vermindering van het aantal leerlingen in het SO en het SBO kan worden gerealiseerd.

Het fenomeen reserveterugploeg is en blijft wat lastig om te doorgronden. De oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen schooljaar en kalenderjaar, tussen begroting en jaarrekening en het tijdverschil tussen gerealiseerd resultaat en verrekening/uitbetaling. Om de begroting transparanter en eenvoudiger te maken, sluit de begroting op nul. Er is dus uitsluitend sprake van een reguliere terugploeg.
Medio mei 2018 is het resultaat van het voorgaande kalenderjaar definitief. Alsdan neemt het Bestuur een besluit hoeveel extra kan worden teruggeploegd (de reserve-terugploeg). Dit kan in de jaarrekening worden meegenomen. Dit (extra) terugploegbedrag wordt ter beschikking gesteld in het nieuwe schooljaar.
Voorbeeld: het resultaat 2017 is in mei 2018 bekend, dit kan worden verwerkt in schooljaar 18/19 en kan boekhoudkundig in 2017 worden verwerkt.

Risicoparagraaf

Een algemeen risico is dat de begroting nog niet geheel onderbouwd kan worden met meerjarige ervaringscijfers. Wel zijn de ervaringen van het eerste jaren meegenomen, maar daarin was ook sprake van incidentele zaken en was de uitvoering van beleidslijnen nog niet geheel doorontwikkeld. Pas in de loop der jaren zullen de cijfers met meer zekerheid opgesteld kunnen worden.

In de voorliggende begroting zijn daarnaast de volgende risico's te onderscheiden:

Korting op lumpsum schoolbesturen
In het stelsel passend onderwijs is erin voorzien dat wanneer de verplichte afdrachten aan het SO het totale budget zware ondersteuning (inclusief verevening) te boven gaan, er door DUO een automatische korting op de lumpsum van de deelnemende schoolbesturen wordt toegepast, in de vorm van een bedrag per leerling. In onderstaand overzicht wordt dit risico in beeld gebracht. Wanneer de uitputtingspercentages stijgen en in de buurt van de 100% komen, is er sprake van een reëel risico.

Uitputting zware ondersteuning	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2020/21	2020/21
Afdracht zware ondersteuning						
de maximale afdracht SO bedraagt (budget zwar	5.706.736	5.416.813	4.782.358	4.171.029	4.077.181	3.985.445
de werkelijke afdracht (via DUO en SWV) is:	59%	59%	57%	52%	52%	53%

Het uitputtingspercentage voor SO daalt naar verwachting van 59% naar rond de 52%. Hier is dus sprake van een verwaarloosbaar risico.

Beïnvloedbaarheid van de begrotingsposten
De grootste begrotingsposten zijn slechts op de langere termijn beïnvloedbaar, omdat ze direct bepaald worden door het aantal leerlingen. Het is dus essentieel dat de leerlingstromen worden gemonitord. Met name de residentiële leerlingen moeten nauwlettend worden gevolgd. Dit geldt niet alleen voor de SO-vestigingen in het SWV met residentiële leerlingen, maar ook voor residentiële leerlingen die in instellingen binnen andere SWV's zijn geplaatst.
De mate waarin en de termijn waarop de diverse begrotingsposten zijn te beïnvloeden, zijn gepresenteerd in het volgende overzicht:

	2018/19	in %	effect sturing
Baten	**7.429.302**		
Lasten			
Programma 1: Basisondersteuning	2.978.788	40,1%	binnen 1 jaar
Programma 2: Maatwerk, expertise	0	0,0%	binnen 1 jaar
Programma 3: Extra ondersteuning: SBaO	627.218	8,4%	termijn 2-3 jaar
Programma 4: Extra ondersteuning: SO	3.317.795	44,7%	termijn 2-3 jaar
Programma 5: Toelaatbaarheid	245.000	3,3%	beperkt
Programma 6: Ontwikkeling en innovatie	75.000	1,0%	binnen 1 jaar
Programma 7: Bestuur en organisatie	185.500	2,5%	beperkt
Totale lasten	**7.429.302**	**100,0%**	
Resultaat	**0**	**0,0%**	= basisondersteuning

Geen dagelijks actueel beeld van het aantal leerlingen
Het is soms lastig om eenduidig vast te stellen wat het juiste aantal leerlingen is. De opgaven van de scholen en de informatie uit Kijkglas van DUO komen niet altijd met elkaar overeen. Idealiter zouden de leerlingmutaties door de scholen op dagbasis doorgegeven en verwerkt moeten worden in BRON. In de praktijk blijkt hier nogal eens een vertraging in te zitten. Voor een goede sturing is het van het grootste belang dat het SWV altijd over actuele informatie kan beschikken. Hiervoor is het nodig dat besturen, zowel BaO, SBaO als SO, de gegevensaanlevering bij DUO actueel houden.

Ontwikkeling deelname SBO
De werkelijke daling van het aantal SBaO-leerlingen is groter dan verwacht. In de prognose is ervan uitgegaan dat de daling zich doorzet.
De tussentijdse groei op 1 februari 2017 was 19 leerlingen. In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een tussentijdse groei van 14.

Ontwikkeling deelname SO
De beoogde reductie van het aantal SO-leerlingen is ambitieus. Sturing op dit kengetal is alleen op lange termijn mogelijk. Daarom wordt aanbevolen continu het aantal geldige toelaatbaarheidsverklaringen te monitoren en waar nodig bij te sturen.
Verder brengt de regeling tussentijdse groei (per peildatum 1 februari) een risico met zich mee. De groei wordt berekend aan de hand van nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen. Hier worden de vertrekkende leerlingen van afgetrokken. De berekening wordt gemaakt per BRIN. Wanneer alle leerlingen met een nieuwe TLV naar school A gaan en de vertrekkers verlaten alleen school B, dan kan weliswaar de groei in het SWV nul zijn, maar moet er toch groei bekostigd worden. Ook dit vraagt consequente monitoring van de leerlingstromen.
De groeitelling per 1 februari 2017 leidde tot een te bekostigen aantal van 18 leerlingen.
In de meerjarenbegroting wordt eveneens uitgegaan van een totale groei van 18 leerlingen op 1 februari.

Bedrijfsvoering
De personele bezetting van het SWV is beperkt. Hierdoor zijn de mogelijkheden van vervanging bij ziekte zeer beperkt. Al snel zal vervanging moeten worden ingehuurd. In dat geval is er sprake van hogere kosten.

Kwantificering van de risico's
De genoemde risico's zijn als volgt te kwantificeren.

Onderwerp	Risico	Impact		Kans (%)	Bedrag
Bekostiging	Bekostiging kan lager (of hoger) uitvallen, omdat: - ontwikkeling leerlingaantallen anders dan verwacht - overheid past bekostiging aan	100 lln à € 515 (norm)	51.500	50	25.750
Deelname SBaO	hogere deelname dan verwacht	10 lln à € 4.725	47.250	50	23.625
Deelname SO	Deelname loopt niet terug maar stabiliseert	40 lln à € 9.800	392.000	50	196.000
	Tussentijdse groei is hoger dan geraamd	3 lln à € 9.800	29.400	50	14.700
Bedrijfsvoering	kwetsbaarheid door omvang		75.000	20	15.000
	BTW		0	0	0
TOTAAL					**275.075**

Het bestuur heeft in de bestuursvergadering van 13 juli 2015 besloten da naar verwachting een risicobuffer van 5% toereikend is. Dit komt overeen met een bedrag van ca. € 400.000. Deze globale kwantificering laat zien dat de gevormde risicobuffer toereikend is.

Financiële positie
Het opgebouwde eigen vermogen heeft inmiddels een omvang van meer dan 5% van de baten.
De conclusie is gerechtvaardigd dat de financiële positie van het SWV ruim voldoende is. Om die reden is in programma 6 geen bedrag meer opgenomen voor vorming risicobuffer.

Besluitvorming

- Het voorgenomen besluit tot vaststelling van de meerjarenbegroting is genomen in het Dagelijks Bestuur van 1 februari 2018 en is ter goedkeuring voorgelegd aan het Algemeen Bestuur op 26 februari 2018. Beide besluiten onder voorbehoud van de werkelijke tussentijdse groeicijfers per 1 februari 2018 (naar verwachting beschikbaar eind april 2018).
- Na verwerking van de door duo bekendgemaakte definitieve groeicijfers is onderhavige meerjarenbegroting definitief vastgesteld op 1 juni 2018 door het Dagelijks Bestuur en op 11 juni door het Algemeen Bestuur.

Primair Passend Onderwijs

Zorg in en om school

Onderwijsondersteuning

- schoolondersteuningsprofielen -

Samenwerkingsverband (SWV):
- Toegang tot extra ondersteuning niveau 5
- Trajectbegeleiding

=> Bekostiging via SWV

Ondersteuningsstructuur bestuur:
- Expertisepool, Dienstencentrum, Kansrijk, Kwadrant, etc.
- Consultanten, Procesbegeleiders, etc.
- Outreachende Maatwerkexpertise

=>Bekostiging via SWV en schoolbestuur

Scholen :
- Adaptief onderwijs
- Onderwijs in de groep
- Groepsplan
- Interne deskundigen (LB)

=>Bekostiging via schoolbestuur

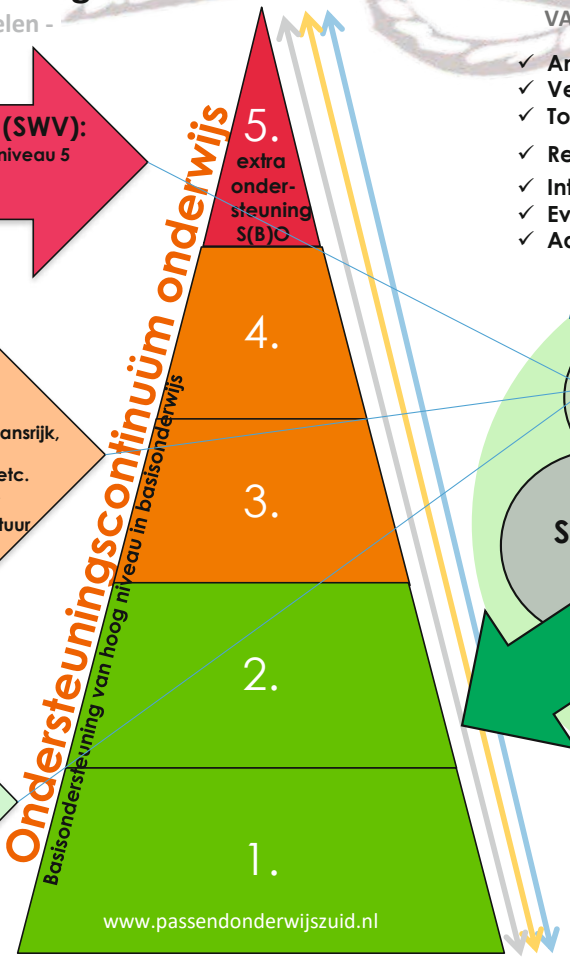

KNOOPPUNT

VAN CURATIE NAAR PREVENTIE

- ✓ Analyse => "foto"
- ✓ Vertaalslag => hulpverlening
- ✓ Toeleiding => hulpverlening
- ✓ Regie afspraken / 1K1G1P1R
- ✓ Interventie
- ✓ Evaluatie
- ✓ Aanpassen

HGW / PDCA

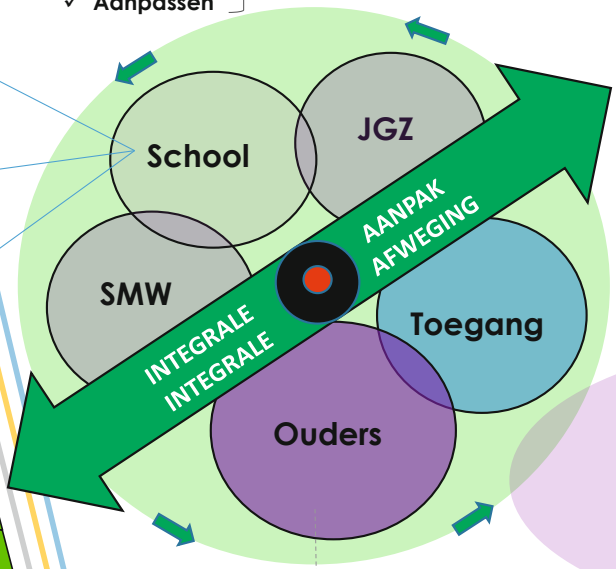

Zorgondersteuning

JEUGDWET	ZVW	WLZ
Begeleiding thuis/school - Opvoeding en gezin - Persoonlijke verzorging - Persoonlijke begeleiding - Praktisch op allerlei gebieden Behandeling: - EED: enkelv. dyslexie - GGZ: Psychische zorg	Verpleging thuis / school - Wijkverpleging - IKZ (intensieve kindzorg) Paramedische zorg thuis / school - Ergotherapie, logopedie - Fysiotherapie, etc.	24-uurs-zorg thuis en school - Permanent toezicht - Permanente zorg bij (combinatie van) verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke beperking levenslang

Aanvraag door ouders – Afspraken in zorgplan

Gemeente	Zorgverzekeraar	CIZ

Contract dienstverleners (Mondriaan, Xonar, Virenze, Lionarons, Amacura, Zuyderland, etc.)

Overige dienstverleners /Vrij gevestigden

Preventie / Innovatie - Arrangementen / projecten

Ketenondersteuning

- CJG / Gebiedsteams / Wijkteams
- MEE / IVH
- Leerplicht /Bureau voortijdig schoolverlaten (VSV)
- Veilig Thuis
- Raad voor de kinderbescherming
- Leerlingenvervoer
- Etc.

Andere wettelijk bevoegd verwijzers naar zorg- en ketenondersteuning:

Huisarts - Kinderarts - Specialist - GI (gecertificeerde Instelling)

Redactie: Tiny Meijers-Troquet / Doreen Kersemakers / oktober 2016 / www.passendonderwijszuid.nl

KETENAFSPRAKEN

HET KNOOPPUNT

VAN CURATIE NAAR PREVENTIE

Ondersteuning en zorg in en om school: ‘een gedeelde verantwoordelijkheid’

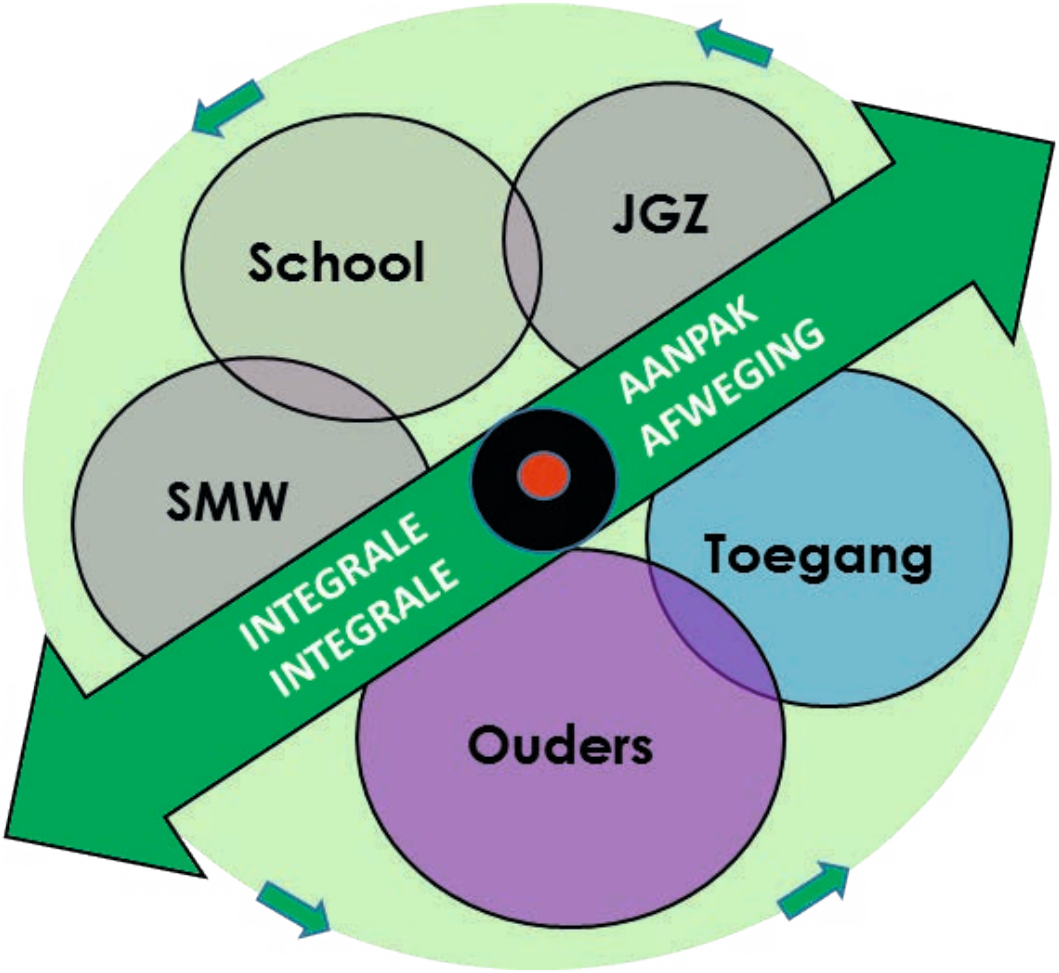

Samenwerkingsverbanden PO en VO en gemeenten in Zuid-Limburg

Vastgesteld in het OOGO Parkstad d.d. 8-12-2016, OOGO Westelijke Mijnstreek d.d. 22-12-2016, OOGO Maastricht-Heuvelland d.d. 22-12-2016

Inleiding

Voor kinderen die een combinatie van onderwijs, ondersteuning en zorg nodig hebben is veel veranderd door de invoering van de wet Passend Onderwijs per 1-8-2014, de nieuwe Jeugdwet en de decentralisatie van de AWBZ per 1-1-2015.
Voorheen werd zorg op school veelal vergoed vanuit de AWBZ. Vanaf 2015 wordt ondersteuning en zorg vergoed uit verschillende wetten: Wet passend onderwijs, Jeugdwet (Jw), Wet langdurige zorg (Wlz), Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
In bijlage 1 een overzicht van de diverse wettelijke kaders.

Vaak gaat het bieden van passende onderwijsondersteuning samen met het bieden van zorg vanuit een van de genoemde wetten. Veel problemen van jongeren spelen namelijk zowel thuis als op school als in de vrije tijd, maar worden veelal door verschillende diensten en hulpverleners opgepakt. Er is sprake van versnippering en verkokering tussen de jeugdketen en het onderwijs en binnen de jeugdketen.
Het is noodzakelijk dat onderwijs en zorg meer samen optrekken, zodat voor het kind (en het gezin) een meer passend arrangement geboden wordt. Verbinding is noodzakelijk en dat is een uitdaging en een kans.

Verbinding Jeugdwet en Passend Onderwijs

Schoolbesturen en gemeenten hebben gezamenlijk zeggenschap over vrijwel alle ondersteuning en hulp voor jeugdigen, gezinnen en scholen. De horizontale verhoudingen zijn wettelijk vastgelegd in het “op overeenstemming gericht overleg’. Schoolbesturen en gemeenten worden opgeroepen tot het streven naar overeenstemming, maar dit is niet af te dwingen. Toch is die overeenstemming belangrijk en noodzakelijk ter voorkomen van problemen: kinderen tussen wal en schip, onnodig doorverwijzen naar duurdere vormen van jeugdhulp en speciaal onderwijs, thuiszitters of een grotere instroom in sociale voorzieningen. En dat is nou net wat de transitie Jeugdzorg en het Passend Onderwijs moeten voorkomen.

Gemeenten en Samenwerkingsverbanden PO en VO willen op het schaalniveau van Zuid-Limburg komen tot kaderafspraken en afstemming, vanwege:

- Effectieve besteding van beschikbaar budget;
- Eén spreektaal;
- Gezamenlijke ontwikkeling en innovatie;
- De schaalgrootte van de problematiek;
- Consequenties voor de inkoop van jeugdhulp die op Zuid-Limburgse schaal is georganiseerd;
- Afstemming met CIZ, Zorgverzekeraars en zorgaanbieders die gemeente overstijgend opereren;
- Voorkomen ongewenst grensverkeer.

Context

Samenwerking tussen schoolbesturen en gemeenten is niet nieuw. In het verleden zijn al via de LEA en REA samenwerkingsafspraken gemaakt over o.a. Leerlingenvervoer, Onderwijshuisvesting en Leerplicht.
De wetswijzigingen maken het echter noodzakelijk dat andersoortige afspraken worden gemaakt. Afspraken die veel meer dan voorheen rechtstreeks invloed hebben op de zorg en ondersteuning die geboden worden aan kinderen en gezinnen.

Samenwerking is nodig omdat:

- Hoe verschillend ook: onderwijs en jeugdhulp hebben vergelijkbare doelen. Goed onderwijs legt voor elk kind een basis om gezond op te groeien en zich optimaal te ontwikkelen. Onderwijs bereidt jeugdigen voor op hun toekomst: participatie in de samenleving. Bijdragen aan herstel van het 'gewone' leven en participatie van jeugdigen zijn de belangrijkste doelen voor de jeugdhulp. Bij de uitvoering van jeugdhulp behoeft de schoolloopbaan van jeugdigen altijd aandacht.
- Opgroeien en ontwikkelen gaat het beste als ouders en jeugdige zelf aan het roer staan, ook als er thuis of op school ondersteuning nodig is. Betrokkenheid van ouders verhoogt de effectiviteit van onderwijs en van hulp. Hulp die bijdraagt aan de schoolcarrière van een kind motiveert ouders.
- Hulp en ondersteuning voor jeugdigen, ouders en steun voor docenten in de omgang met jeugdigen die zich anders gedragen moet praktisch en nabij georganiseerd worden. Dat moet zowel thuis als op school beschikbaar zijn en aansluiten bij de behoeften van betrokkenen. Jeugdhulp in de nabijheid van school betekent hulp erbij halen in plaats van verwijzen.
- Samen optrekken in de toegang tot extra onderwijsondersteuning en (jeugd)hulp is de enige manier om het principe van één kind-één gezin-één plan te realiseren.
- Voor kinderen met langdurige en zwaardere problemen is meer samenhang tussen de meer specialistische hulpverlening en (speciaal) onderwijs eveneens noodzakelijk. Voor sommige jeugdigen is een geïntegreerd programma van onderwijs en behandeling de enige mogelijkheid om onderwijs te kunnen volgen. Voor anderen kan de focus op onderwijs (werken aan toekomstperspectief) in de behandeling bijdragen aan het succes van die behandeling. Onderwijsperspectief na behandeling zal vanaf de start van het traject aandacht moeten hebben. Goed contact en samenwerking met de school, de thuissituatie en eerdere hulp kunnen terugkeer naar het 'gewone' leven vergemakkelijken.

Aanpak

Voorbereiding

Er is een werkgroep Passend Onderwijs – Jeugdzorg Zuid Limburg ingericht. In deze werkgroep zijn beleidsmedewerkers van de gemeenten in Zuid-Limburg en de directeuren van de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs PO en VO vertegenwoordigd. Deze werkgroep heeft de notitie "ondersteuning en zorg in en om school" voorbereid.
Onder auspiciën van afgevaardigden vanuit deze werkgroep zijn inmiddels ook een aantal pilots gestart om meer zicht te krijgen op het afbakeningsvraagstuk tussen de diverse wetten.
Bij de uitwerking van de speerpunten dient nagegaan te worden of de werkgroep verder uitgebreid moet worden met deelnemers uit de uitvoeringspraktijk, gemeenten, CIZ, Zorgverzekeraars, inkoopbureau Jeugdzorg, zorgaanbieders, enz.

Besluitvorming

Medio 2016 is in de OOGO 's opdracht verstrekt aan de werkgroep om een notitie ondersteuning en zorg in en om school op te stellen.
In december 2016 wordt deze beleidsnotitie besproken in het OOGO.

Doorontwikkeling

In 2017 wordt het knooppunt verder door ontwikkeld voor het VO en MBO. Dit betekent dat de domeinen Wmo en Participatie worden toegevoegd.

Uitvoering en monitoring

Na besluitvorming: communicatie, werkwijzers, uitvoeringstools en evaluatie.

Samenhang in preventie, ondersteuning en zorg

Onderstaand zijn drie speerpunten benoemd met betrekking tot de samenwerking in het kader van zorg en ondersteuning op school.

1. Toegang tot individuele onderwijsondersteuning en (jeugd)hulp.

Petra (6) heeft het syndroom van Down. Ze kan nog niet goed praten. Ouders hebben haar aangemeld bij de basisschool in de wijk waar ze wonen. Petra krijgt op school extra logopedie en extra ondersteuning bij taalverwerving. Omdat Petra nog niet zindelijk is en zich niet zelfstandig aan en uit kan kleden, heeft ze persoonlijke verzorging vanuit de Jeugdwet nodig.

Een afgestemde toegang tot onderwijsondersteuning en (jeugd)hulp is de enige manier om het principe van één gezin – één plan – één regisseur te realiseren.
Dit is efficiënter en kan helpen bij het snel op elkaar afstemmen van de noodzakelijke hulp. Ook kan er – als de ouders het zelf niet kunnen zijn - een regisseur aangewezen worden.

Werkwijze
Ouders, school en het lokale toegangsteam maken gezamenlijk één gezin- één plan. In dit plan wordt aangegeven welke zorg en ondersteuning noodzakelijk is en hoe onderwijs en zorg op elkaar afgestemd worden. De ouders/jongere geven, na afstemming met school, aan welke zorgvorm de voorkeur heeft: PGB of Zorg in Natura en in geval van Zorg in Natura, welke zorgaanbieder de voorkeur heeft. De toegangsmedewerker is bevoegd om zorg toe te kennen vanuit de Jeugdwet en kan cliëntondersteuners inschakelen voor het ondersteunen van ouders bij aanvragen op grond van Wlz en Zvw. De school draagt zorg voor de onderwijsondersteuning.
Afstemming en Verbinding vraagt om aan elkaar knopen, knopen doorhakken en knopen ontrafelen. Niet in loketten en gebouwen, maar op maat in organische dialoog met relevante betrokkenen en deskundigen.

De samenhang in schema: “Het Knooppunt”

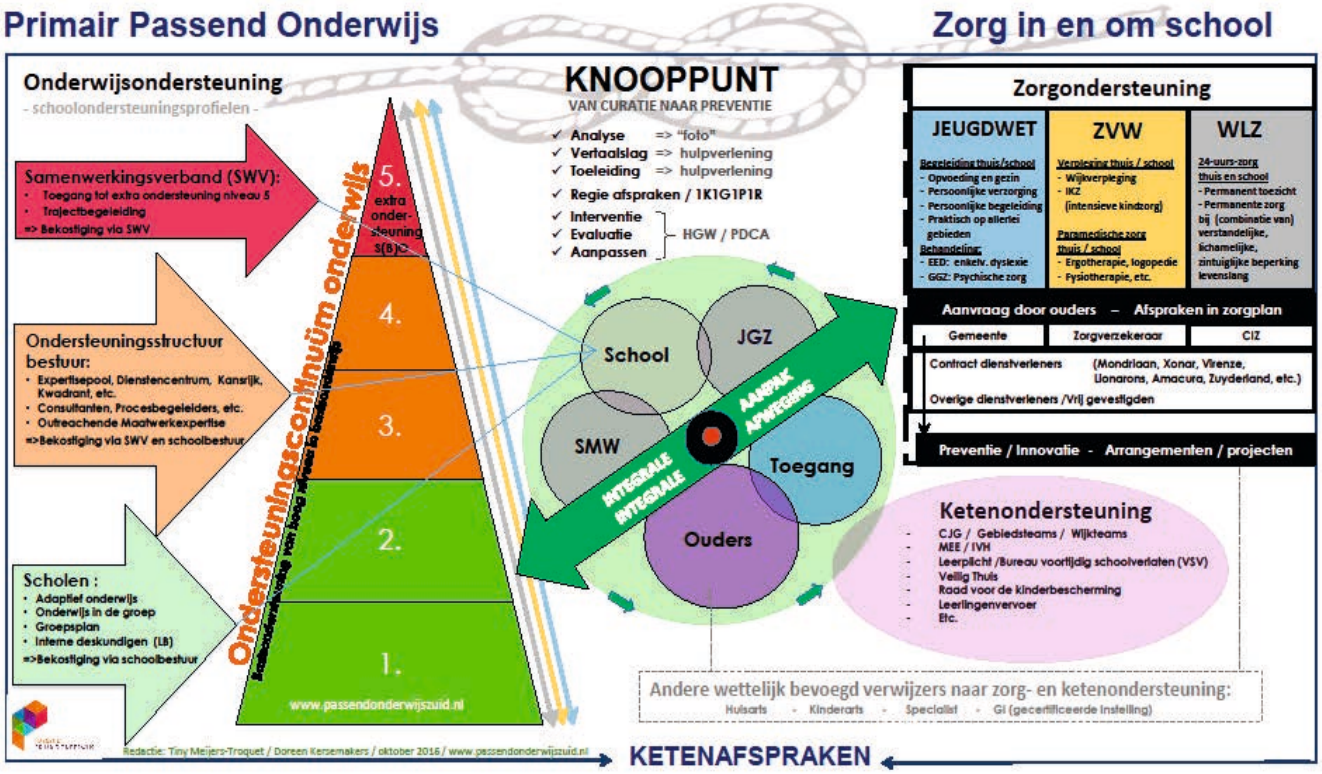

Vormgeving Knooppunt:

- Vaste partners: School, Ouders, SMW, Team toegang, JGZ
- Elke school richt met partners het knooppunt in
- Afspraken over: Samenstelling (vast en ad hoc) – Frequentie – Concrete werkwijze

Gedachte achter het Knooppunt:

- Niet de procedure maar het signaal bepaalt invulling, intensiteit en vorm van samenwerking
- Snel signaleren van opvoed- en opgroeiproblemen (inclusief schoolverzuim)
- Scholen halen snel en tijdig hun vaste partners erbij (consult, advies, overlegtafel)
- De casus wordt sneller een gedeelde verantwoordelijkheid
- Met ouders/kinderen praten in plaats van over hen. Versterken regie ouders en kind.
- Ondersteunings- /zorgplannen: integraal, oplossingsgericht en op maat
- Lichte hulp/ondersteuning met behulp van de omgeving waar het kan, en zware ondersteuning waar het moet
- Vaste contactpersonen voor elke school t.b.v. sneller en beter met elkaar afstemmen.

Voorgenomen besluit:

- Voor toegang tot zorg op school is een Knooppunt operationeel. Hiervoor dienen werkafspraken gemaakt te worden op lokaal niveau, tussen scholen en het toegangsteam.
- Ter ondersteuning van deze knooppunten functioneert een tijdelijke werkgroep.
  Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers vanuit onderwijs en gemeenten, waar nodig aangevuld met o.a. CIZ en zorgverzekeraars. De werkgroep zorgt voor verheldering van complexe vragen in de overlap van de diverse wetten.
- De volgende vragen worden nog nader uitgezocht:
  - Wat is ingekocht door gemeenten met betrekking tot persoonlijke verzorging en individuele begeleiding, incl. mogelijkheden PGB? In hoeverre is maatwerk mogelijk?
  - Is zorg op school individuele zorg of geclusterde zorg (mogelijkheden / onmogelijkheden)?
  - Wie biedt zorg op school? Keuzevrijheid ouders versus voorkeur school (werkbaarheid)?
  - Afbakening tussen de wetten.

2. Onderwijs-zorgarrangementen voor specifieke groepen leerlingen

Jurgen is een jongen van 10 jaar. Hij woont thuis en ontvangt ambulante behandeling vanwege PDD-NOS. Jurgen gaat naar een cluster 4-school in de buurt. Thuis en op school hebben ouders en leerkrachten moeite om zijn gedrag te reguleren. Op school lukt het niet meer om hem het onderwijs te bieden dat bij hem past. Bij niet snel ingrijpen komt Jurgen binnenkort thuis te zitten zonder uitzicht op continuering van het onderwijs. Jurgen heeft behoefte aan een arrangement dat hem onderwijs en zorg op maat biedt. Hij heeft een dagbesteding nodig die hem structuur biedt, aangepast aan zijn capaciteiten. Voor Jurgen zou het goed zijn om de dag te beginnen op de zorgboerderij en daarna korte tijd onderwijs te volgen. Door uitbreiding van de onderwijstijd kan stapje voor stapje gewerkt worden naar een situatie waarin Jurgen de hele dag onderwijs kan volgen.

Een beperkte groep kwetsbare kinderen met complexe onderwijs-zorgvragen redt het niet zonder een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg.
Een groot deel van deze leerlingen is geconcentreerd op een aantal scholen. Voor deze situaties verdient een collectief onderwijs-zorgarrangement wellicht de voorkeur boven het inzetten van individuele voorzieningen. Een collectief onderwijs-zorgarrangement betekent dat niet alle aanvragen individueel ingediend en beoordeeld hoeven te worden en beperkt de bureaucratie.
Een collectief onderwijs-zorgarrangement is een integraal programma voor specifieke groepen leerlingen. Het is een aanbod waarin onderwijs en zorgpartner(s) op uitvoeringsniveau samenwerken op basis van één kind, één gezin, één plan. Er is sprake van aanvullende inzet van zorg om onderwijsdeelname mogelijk te maken, met als uitgangspunt de ondersteuningsbehoefte van de leerlingenpopulatie. De expertise van beide sectoren wordt in samenhang aangeboden en versterkt elkaar.

Voorbeelden van doelgroepen:

- Kinderen met een ernstige lichamelijke of verstandelijke beperking en gedragsproblemen, of kinderen met een chronische ziekte. Het gaat hier om bijvoorbeeld cluster 3 onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen of voor chronisch zieke kinderen. Het onderwijs, de gezondheidszorg, de jeugd GGZ en de gehandicaptenzorg zijn hier de vaste partners.
- Kinderen met psychiatrische of gedragsproblemen die naast een aangepaste onderwijssituatie ondersteuning door de jeugd GGZ of jeugdzorg nodig hebben. Het gaat bijvoorbeeld om scholen voor cluster 4-onderwijs. Kinderen met ernstige vormen van ADHD, PDD-NOS, Autisme spectrum stoornis of angststoornissen krijgen hier, naast onderwijs, een GGZ-behandeling. Soms wordt dit gecombineerd met Jeugdhulp thuis.
- Kinderen in een gesloten setting, zoals de gesloten jeugdzorg, jeugddetentie, 24-uurs- of dagbehandeling in de jeugd GGZ of residentiële jeugdzorg. Deze locaties bieden altijd onderwijs en een regulerende en structurerende omgeving van waaruit een kind weer vat op het leven kan krijgen.

Voorgenomen besluit:
Gemeenten en schoolbesturen/samenwerkingsverbanden zijn voornemens te komen tot het realiseren van collectieve onderwijs-zorgarrangementen. Zij spreken af hoe zij financieel en inhoudelijk het opdrachtgeverschap van de onderwijs-zorgarrangementen invullen. Deze afspraken worden vastgelegd.

Hiertoe dienen een aantal stappen genomen te worden (zie ook handreiking NJI):

1. Ontwikkelen visie.
2. Inventariseren mogelijke collectieve onderwijs-zorgarrangementen (omvang, doelgroep, programma-inhoud, resultaten, kosten).
3. Vastleggen afspraken over te ontwikkelen collectieve onderwijs-zorgarrangementen en financiering hiervan.
4. Borging binnen Jeugdplannen en Ondersteuningsplannen.
5. Ontwikkelen en implementeren onderwijs-zorgarrangementen in samenspraak met betrokkenen (incl. afspraken m.b.t. evaluatie en monitoring).

3. Preventie en bewustwording

Sanne (8 jaar) heeft een autisme spectrum stoornis. Sanne bezoekt de basisschool in haar dorp. Zij is niet in staat om haar frustratie te uiten, bouwt inwendige spanning op en op school loopt zij op haar tenen. Bij thuiskomst ontstaat dagelijks een hevige driftbui. Samen met Sanne en haar moeder heeft de MEE-consulent middelen bedacht die Sanne kunnen ondersteunen bij het nemen van rustmomenten om de opbouw van spanning te doorbreken. Sannes moeder en de MEE-consulent hebben samen op school een gesprek gevoerd om uit te leggen hoe het werkt en wat ze nodig heeft. Sanne voelt zich beter begrepen en loopt minder op haar tenen. Tegenwoordig komt Sanne rustig thuis.

Preventie en bewustwording zijn essentieel voor het verlenen van gepaste ondersteuning. Vroegtijdig signaleren en ondersteuning van ouders, kinderen en mede opvoeders, werkt preventief en kan escalatie van problemen en zelfs mogelijke schooluitval voorkomen. Ook bewustwording van de rollen en mogelijkheden van de verschillende actoren (ouders, kinderen en mede-opvoeders) is belangrijk voor tijdige en gepaste zorg (“wat kan ik zelf doen?”).
Net als bewustwording van de verschillende interventie- en behandelingsmogelijkheden.
Er zijn al diverse voorbeelden, zoals Veilige en Gezonde school, waar scholen en gemeenten samenwerken op het gebied van preventie en bewustwording.

Voorgenomen besluit:
Schoolbesturen en gemeenten maken afspraken over gezamenlijke preventie en bewustwording.

Bijlage 1: Wettelijke kaders

Onderwijsondersteuning - Wet passend onderwijs

Het uitgangspunt van Passend Onderwijs is dat alle kinderen een plek moeten krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Scholen bieden extra ondersteuning aan leerlingen die dit nodig hebben, zoals kinderen met leer- of gedragsproblemen.

Alle samenwerkende reguliere scholen in een regio bieden basisondersteuning conform de afspraken in het betreffende samenwerkingsverband. De kwaliteit van de basisondersteuning moet minimaal voldoen aan de normen van de Inspectie. De schoolbesturen verenigd binnen een samenwerkingsverband bepalen samen wat er onder de basisondersteuning valt. Bijvoorbeeld of er binnen de basisondersteuning aanbod is voor leerlingen met dyslexie, dyscalculie, hoogbegaafdheid of gedragsproblemen. Ook externe samenwerking in de keten -samenwerking met jeugdzorg en jeugdhulp- kan een onderdeel vormen van de afspraken omtrent basisondersteuning.

Naast de basisondersteuning bieden sommige scholen extra ondersteuning aan leerlingen. In de ene regio is hieronder enkel plaatsing in het speciaal basisonderwijs, het praktijkonderwijs of het (voortgezet) speciaal onderwijs begrepen. In andere regio's zijn er tussenvormen en is er sprake van een range van specifieke onderwijsarrangementen als bijvoorbeeld een speciale klas voor leerlingen met een gedragsstoornis binnen het reguliere onderwijs.

Elke school geeft in het schoolondersteuningsprofiel aan welke basis- of extra ondersteuning zij kan geven.
Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs is verantwoordelijk voor het maken van de collectieve afspraken tussen de schoolbesturen met betrekking tot onderwijsondersteuning.

Zorgondersteuning - Jeugdwet, Wmo, Wet langdurige Zorg, Zorgverzekeringswet

De Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeringswet zijn voorliggend aan de Jeugdwet en de Wmo.

Zorg op school kan uitgesplitst worden naar:

1. **Persoonlijke verzorging:** **(PV)**
   Sturende, soms deels overnemende ondersteuning, zoals het (helpen bij) aan- en uitkleden, toiletbezoek, zorgen dat kind eet en drinkt.

2. **Individuele begeleiding:** **(IB)**
   Bij begeleiding is sprake van zelfsturing.
   De begeleiding bestaat uit het voorstructureren/plannen/begeleiden, erop gericht dat kind zelf bijvoorbeeld op tijd naar toilet gaat.
   Inclusief zeer afwijkende leerlijn:
   Dit is een extra leerlijninvestering die samenhangt met de beperking van de leerling en die bovenmatig wordt ingezet.

3. **Medische handelingen/Verpleging:** **(VP)**
   Doen van medische handelingen zoals bloedwaardes meten, stoma verzorgen, temperaturen.

Wet langdurige zorg (Wlz) => PV – IB – VP

Kinderen die vanwege zorg in verband met een meervoudige verstandelijke, lichamelijke en/of zintuigelijke beperking **(voor de rest van hun leven)** behoefte hebben aan permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in de nabijheid komen in aanmerking voor zorg via deWlz.

Tevens zijn er nog twee uitzonderingen met recht op toegang tot de Wlz:

a) Meerderjarigen die vanwege een combinatie van een licht verstandelijke handicap en gedragsproblemen tijdelijk behoefte hebben aan permanent toezicht en 24 uur per dag zorg in de nabijheid of een meerderjarige die volgens zijn behandelaar is aangewezen op het afmaken van een onder de Jeugdwet begonnen behandeling met verblijf.
Het gaat hierbij om integrale multidisciplinaire behandeling in een behandelingsinstelling voor licht verstandelijk gehandicapten of sterk gedragsgestoord licht verstandelijk gehandicapten, voor maximaal 3 jaar.

b) Een meerderjarige met een psychische stoornis wiens recht op verblijf en de daarbij behorende medisch noodzakelijke zorg op grond van zijn zorgverzekering is beëindigd omdat de geldende maximumduur voor die zorg is bereikt, heeft aansluitend recht op voortzetting van deze zorg vanuit de Wlz gedurende een onafgebroken periode van maximaal drie jaar.

Zorgverzekeringswet => VP – PV i.g.v. combinatie met verpleging o.b.v. IKZ

a. Intensieve Kindzorg. Dit betreft kinderen met:
   - zwaar complexe somatische problemen met een behoefte aan permanent toezicht;
   - lichtere complexe problematiek, waarbij 24-uur zorg in de nabijheid nodig is in combinatie met specifieke verpleegkundige handeling.
b. Verpleging.
c. Persoonlijke verzorging voor meerderjarigen.
d. Persoonlijke verzorging voor minderjarigen áls verpleging en daarmee samenhangende persoonlijke verzorging samen in het kader van Intensieve Kindzorg wordt aangeboden.
e. Separaat: Paramedische behandeling: logopedie, fysiotherapie, etc.

Jeugdwet => PV – IB

De jeugdwet is normaliter van toepassing op jongeren tot 18 jaar.

a. Op basis van de Jeugdwet kan Jeugdhulp geboden worden:
b. Ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen.
c. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt.
d. Het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt,
e. Persoonlijke verzorging voor minderjarigen (tenzij PV aan de orde is in combinatie met VP bij IKZ).
f. Separaat: Diagnose en behandeling EED (ernstige enkelvoudige dyslexie)

Wmo

De Wmo is van toepassing op meerderjarigen (18+).
In het kader van de Wmo kan een maatwerkvoorziening voor de meerderjarige worden getroffen. Een maatwerkvoorziening is een op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen ten behoeve van:

a. zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,
b. participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,
c. beschermd wonen en opvang.

Regiovisie Onderwijskaart PO Zuid-Limburg

Waarom moeilijk doen als het samen kan

Regiovisie Onderwijskaart PO Zuid-Limburg

Waarom moeilijk doen als het samen kan: onder dit motto hebben de schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs in het primair onderwijs het afgelopen schooljaar hun krachten gebundeld. Uit noodzaak én uit overtuiging: onze samenwerking is goed voor de leerlingen in het primair onderwijs in Zuid-Limburg. Ons doel: één aanpak voor de drie Zuid-Limburgse regio's van de uitdagingen waarvoor het primair onderwijs zich hier gesteld ziet. Een aanpak gericht op een sterke basis, steun waar nodig en speciaal als het moet. Een aanpak die ruimte laat voor verschillen, maar waarin we vooral de verbinding en onderlinge versterking zoeken. Een aanpak die niet kan slagen als we niet ook samenwerken met het voortgezet onderwijs, de gemeenten, voorschoolse voorzieningen en ketenpartners in onze regio. In deze brochure presenteren we de opbrengsten van het intensieve overleg dat wij het afgelopen schooljaar voerden.

Het primair onderwijs in Zuid-Limburg heeft te maken met een aantal stevige uitdagingen. Door demografische ontwikkelingen lopen de leerlingenaantallen terug en in vergelijking met andere regio's in Nederland bezoeken relatief veel kinderen het speciaal basisonderwijs (sbo) of speciaal onderwijs (so). Met de introductie van passend onderwijs hebben we de opdracht gekregen de basisondersteuning te versterken, hetgeen moet leiden tot een daling van de verwijzing naar het s(b)o. Dat betekent dat meer kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte in het regulier onderwijs een plek gaan vinden. Een goede plek uiteraard. Een plek waar zij passende ondersteuning krijgen.

Ons regulier onderwijs moet daarom inclusiever worden. En uiteraard moet het aanbod betaalbaar blijven, kwalitatief hoogwaardig, goed dekkend en divers. Vanuit deze gedeelde ambitie voeren we samen het gesprek over de toekomst en we nodigen u graag uit om mee te praten.

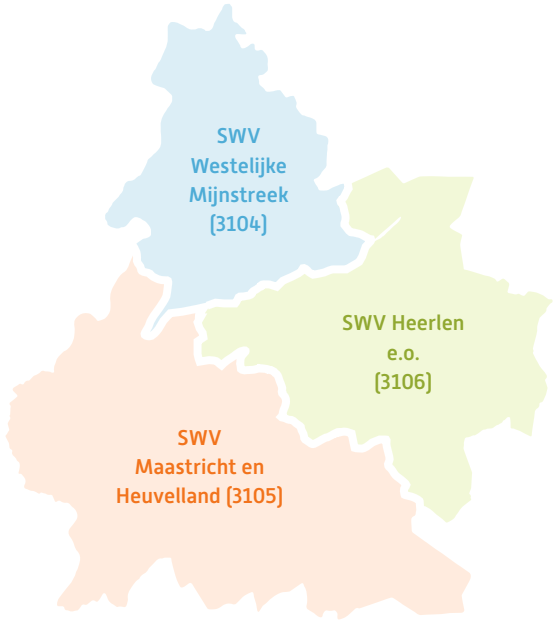

Gebruikte afkortingen

sbo: speciaal basisonderwijs
so: speciaal onderwijs
zml-school: school voor zeer moeilijk lerenden
zmok-school: school voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen

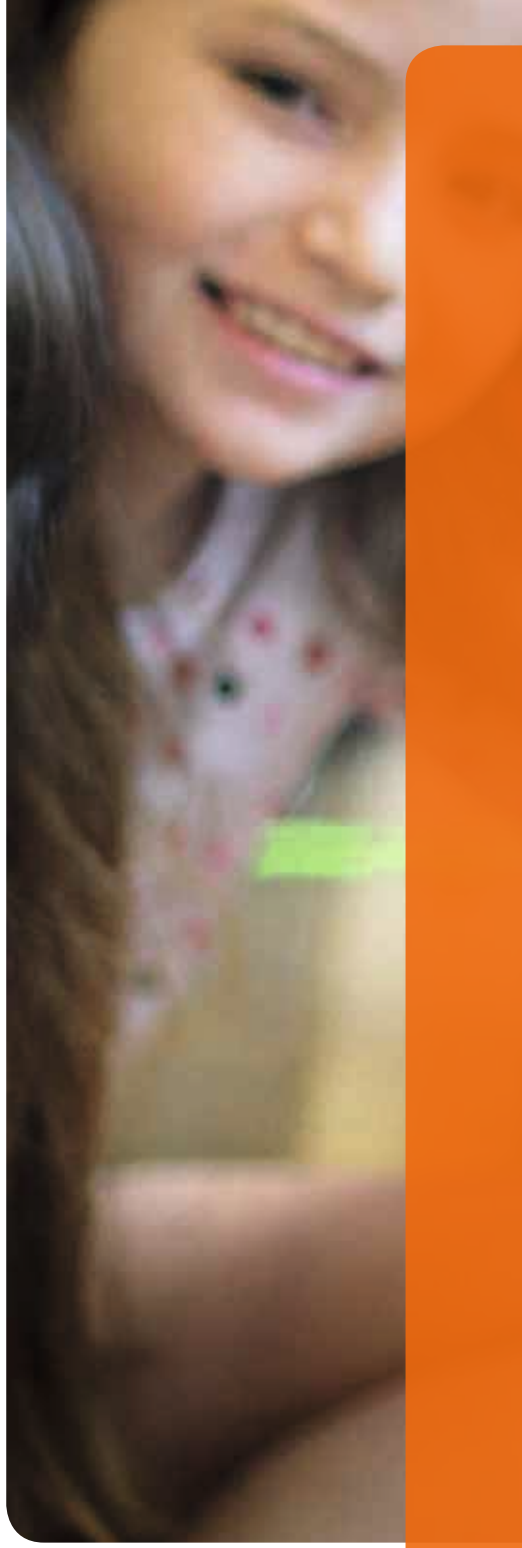

Dit zijn onze grootste uitdagingen

Teruglopende leerlingenaantallen en een stevige vereveningsopdracht: dat zijn onze grootste uitdagingen.

Krimp

Zuid-Limburg kampt met ernstige bevolkingskrimp en – dientengevolge – teruglopende leerlingenaantallen in het primair onderwijs. Dat heeft natuurlijk budgettaire gevolgen. De bekostiging van de samenwerkingsverbanden neemt af, doordat die direct afhankelijk is van de leerlingenaantallen. De krimp leidt er bovendien toe dat op sommige plaatsen onderwijsvoorzieningen moeten worden opgeheven of samengevoegd. De uitdaging is om, ondanks die ontwikkelingen, goed onderwijs te blijven bieden dat passend is voor alle leerlingen en waarbij de diversiteit en keuzevrijheid voor ouders voldoende behouden blijven.

Kleine scholen

In de hele regio vallen in totaal 35 scholen onder de gemeentelijke opheffingsnorm (teldatum 1-10-2015). Voor 13 is er inmiddels een toekomstperspectief; zij zijn gefuseerd of doen dat binnenkort. Over 11 van de scholen worden (binnenkort) gesprekken gevoerd. Voor de overige 11 scholen zijn er nog geen concrete plannen.

Besluiten

- Scholen, besturen en samenwerkingsverbanden continueren de bestaande regionale afspraken over de onderlinge communicatie rondom krimp in het regulier onderwijs.
- Als de krimp van een school effect heeft op een school van een ander bestuur, dan treedt het bestuur van de krimpschool in contact met het andere bestuur.
- De onderwijsbesturen accepteren de eventueel hiermee gepaard gaande kosten binnen de regio's.
- Schoolbesturen informeren elkaar vroegtijdig en transparant en stemmen met elkaar af over nieuwe initiatieven die substantiële invloed hebben op leerlingenstromen.
- Schoolbesturen streven ernaar de door ouders gevraagde diversiteit aan onderwijsrichtingen en/of pedagogische concepten te blijven aanbieden.
- Alle scholen blijven de ondersteuningsniveaus 1 tot en met 4 aanbieden.

Verevening

In vergelijking met het landelijk gemiddelde maken in Zuid-Limburg veel leerlingen gebruik van de voorzieningen van niveau 5, de extra ondersteuning. Dat heeft tot gevolg dat de regio te maken krijgt met een stevige vereveningsopdracht van in totaal € 4 miljoen. De financiële gevolgen van de verevening kunnen worden opgevangen als we erin slagen de deelname aan het sbo en so te laten dalen naar landelijk gemiddelde percentages. Het is de uitdaging om dit te realiseren met behoud van passende ondersteuning en passend onderwijs voor elke individuele leerling.

Wat is daarvoor nodig?

- Een hoger niveau van basisondersteuning op reguliere scholen.
- Een (gefaseerde) afbouw van het s(b)o.

Krimp per samenwerkingsverband

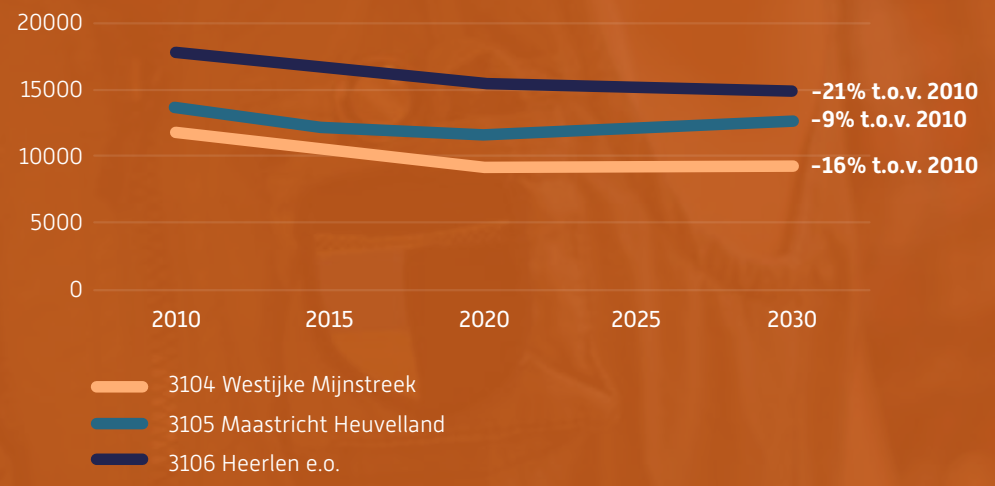

Dit is ons denkkader

Willen we onze ambities realiseren dan hebben we een gezamenlijk denkkader nodig. In dat denkkader verbinden we het onderwijsondersteuningscontinuüm met de zorgondersteuning (jeugdhulp) in onze regio. Het onderwijsondersteuningscontinuüm geven scholen en schoolbesturen vorm. De afspraak is dat alle ondersteuning tot aan een verwijzing naar het s(b)o tot de basisondersteuning behoort, omdat we vinden dat alle vormen van onderwijsondersteuning op de basisschool voor alle leerlingen toegankelijk moeten zijn. Alleen het sbo en so worden tot de extra ondersteuning gerekend. De extra ondersteuning wordt in gezamenlijkheid vorm gegeven en in solidariteit gefinancierd.

Wie is verantwoordelijk?

- De scholen en schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de inrichting, vormgeving en kwaliteit van ondersteuningsniveau 1 tot en met 5.
- Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toegang tot ondersteuningsniveau 5.

Wie betaalt wat?

- Niveaus 1 en 2 worden bekostigd uit de lumpsum-bekostiging van de schoolbesturen.
- Niveau 3 en 4 worden deels bekostigd uit de lumpsumfinanciering en deels gefinancierd door het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband keert een bedrag per leerling uit afhankelijk van de begroting (terugploegregeling). De hoogte van de terugploegregeling wordt grotendeels bepaald door de deelnamepercentages s(b)o.
- De kosten van de extra ondersteuning (niveau 5) dragen de schoolbesturen in beginsel op basis van gezamenlijkheid en solidariteit.

Knooppunt

Van curatie naar preventie

Primair Passend Onderwijs

Zorg in en om school

- ✔ Analyse => "foto"
- ✔ Vertaalslag => hulpverlening
- ✔ Toeleiding => hulpverlening
- ✔ Regie afspraken / 1K1G1P1R
- ✔ Interventie
- ✔ Evaluatie
- ✔ Aanpassen

} HGW / PDCA

Onderwijsondersteuning

Schoolondersteuningsprofielen

Ondersteuningscontinuüm

Extra ondersteuning S(B)O

Samenwerkingsverband (SWV):
- Toegang tot extra ondersteuning niveau 5
- Trajectbegeleiding

=> Bekostiging via SWV

5

Basisondersteuning van hoog niveau in basisonderwijs

Ondersteuningsstructuur bestuur:
- Expertisepool, Dienstencentrum, Kansrijk, Kwadrant, etc.
- Consultanten, Procesbegeleiders, etc.
- Outreachende Maatwerkexpertise

=>Bekostiging via SWV en schoolbestuur

4

Scholen
- Adaptief onderwijs
- Onderwijs in de groep
- Groepsplan
- Interne deskundigen (LB)

=>Bekostiging via schoolbestuur

3

2

1

1] Onderwijs in de groep
2] Ondersteuning in de groep
3] Ondersteuning op school met interne specialisten
4] Ondersteuning op school met externe specialisten
5] SBO/SO

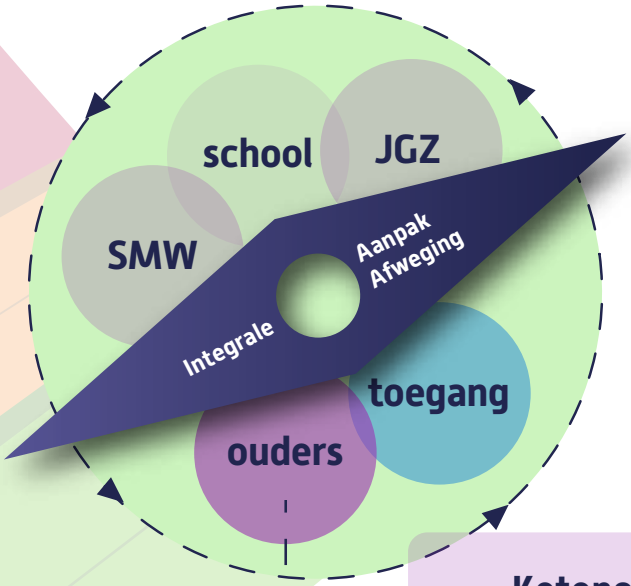

Zorgondersteuning

JEUGDWET
Begeleiding thuis/school
- Opvoeding en gezin
- Persoonlijke verzorging
- Persoonlijke begeleiding
- Praktisch op allerlei gebieden

Behandeling:
- EED: Enkelvoudige dyslexie
- GGZ: Psychische zorg

ZVW
Verpleging thuis/school
- Wijkverpleging
- IKZ (intensieve kindzorg)

Paramedische zorg thuis/school
- Ergotherapie, logopedie
- Fysiotherapie, etc.

WLZ
24-uurs-zorg thuis en school
- Permanent toezicht
- Permanente zorg bij (combinatie van) verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke beperking levenslang

Aanvraag door ouders – Afspraken in zorgplan

GEMEENTE | **ZORGVERZEKERAAR** | **CIZ**

Contract dienstverleners (Mondriaan, Xonar, Virenze, Lionarons, Amacura, Zuyderland, etc.) Overige dienstverleners /Vrij gevestigden

Preventie/Innovatie – Arrangementen/projecten

Ketenondersteuning

- CJG/Gebiedsteams/Wijkteams
- MEE/IVH
- Leerplicht/Bureau voortijdig schoolverlaten (VSV)
- Veilig Thuis
- Raad voor de kinderbescherming
- Leerlingenvervoer
- Etc.

Andere wettelijk bevoegd verwijzers naar zorg- en ketenondersteuning:

Huisarts - Kinderarts - Specialist - GI (Gecertificeerde Instelling)

Ketenafspraken

Redactie: Tiny Meijers-Troquet / Doreen Kersemakers / oktober 2016 / www.passendonderwijszuid.nl

We versterken de basisondersteuning

We versterken de basisondersteuning. De basisondersteuning moet van een zodanig niveau zijn dat alle scholen tijdig, flexibel en adequaat alle hulp en ondersteuning kunnen bieden tot aan een verwijzing naar het s(b)o. De scholen bieden die ondersteuning autonoom of met behulp van netwerkpartners op het knooppunt van onderwijs en jeugdhulp. Dit is vastgelegd in schoolondersteuningsprofielen. De regie ligt bij de scholen en schoolbesturen. Als we de basisondersteuning effectief en kwalitatief weten te versterken, leidt dat op termijn tot lagere deelnamepercentages van het sbo en so.

Concreet
Concreet betekent de versterking van de basisondersteuning dat we:

- het pedagogisch-didactisch handelen van leerkrachten versterken, met specifieke aandacht voor vaardigheden op het gebied van vroegsignalering;
- innovatieve alternatieven onderzoeken voor het leerstofjaarklassensysteem en de kwetsbare 1-op-1 opstelling;
- maatwerk en flexibilisering van het aanbod bevorderen en onderzoeken hoe het onderwijs meer gepersonaliseerd kan worden.

Visieontwikkeling
Het is ook nodig dat we de afspraken rondom het bieden van zo inclusief mogelijk onderwijs verder expliciteren. Bovenregionaal formuleren we een visie op inclusief onderwijs.

Monitoring en borging
De samenwerkingsverbanden krijgen een belangrijke rol als het gaat om monitoring en borging van de gemaakte afspraken. We vergroten hun natuurlijke legitimiteit en mandaat. De directeuren van de samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs kunnen schoolbestuurders aanspreken op hun (bestuurlijk) handelen ten aanzien van hun verwijspercentages en het niveau van basisondersteuning.

Bespreekagenda

- Hoe worden de gezamenlijke afspraken in de samenwerkingsverbanden ingebed in (school)bestuursplannen en schoolplannen?
- Hoe verantwoorden schoolbesturen transparant aan elkaar en aan partners (VO, gemeenten, etc.) de plannen, ontplooide activiteiten en resultaten in de basisondersteuning?
- Welke managementinformatie wordt door de samenwerkingsverbanden gegenereerd om de verantwoording mogelijk te maken en de resultaten (per schoolbestuur) te meten en te duiden?
- Hoe krijgt het mandaat van directeuren samenwerkingsverbanden verder vorm en inhoud om schoolbesturen aan te spreken?

We garanderen het voortbestaan van specialistische onderwijsvoorzieningen

Hoezeer we de basisondersteuning in het regulier onderwijs ook versterken, er zullen altijd leerlingen zijn die in het regulier onderwijs niet de passende ondersteuning kunnen krijgen. We garanderen daarom het voortbestaan van specialistische onderwijsvoorzieningen. Een deel van de expertise wordt regionaal georganiseerd, het zeer specialistische deel bovenregionaal.

Regionaal

Elk samenwerkingsverband beschikt over expertise om leerlingen die nu op een zml-, zmok- of sbo-school zitten, passend onderwijs te bieden. De aan het samenwerkingsverband deelnemende besturen committeren zich aan de instandhouding en exploitatie van deze gezamenlijke voorzieningen. Daartoe richten de schoolbesturen per samenwerkingsverband gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen(en) in.

Inrichtingsprincipes gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen in de regio's

- In de gespecialiseerde onderwijsvoorziening werken de huidige zmok-, zml- en sbo-scholen op een verregaande manier samen, eventueel samen met reguliere basisscholen.
- De gespecialiseerde onderwijsvoorziening biedt daarnaast een moderne vorm van ambulante dienstverlening aan scholen die in het eigen samenwerkingsverband gevestigd zijn. Daarmee zetten we vooral in op preventie, zodat de scholen minder snel een beroep op de gespecialiseerde onderwijsvoorziening hoeven te doen.
- De expertise is flexibel georganiseerd, zodat die, afhankelijk van de situatie, ingezet kan worden in de onderwijsvoorziening zelf of ten behoeve van de dienstverlening aan reguliere scholen. Wanneer de vraag naar dienstverlening toeneemt, neemt de vraag naar lesplekken in de voorziening waarschijnlijk af. Ook kan de onderwijsvoorziening als geheel groeien of inkrimpen.
- De schoolbesturen worden, met de middelen uit de terugploegregeling, gefaciliteerd om externe expertise in te zetten ten behoeve van ondersteuningsniveau 4. Hiermee ontstaat een vrije markt voor externe expertise. De inzet is gericht op preventie en is op maat.

Bovenregionaal

Als de ondersteuningsvraag van een leerling de regionaal georganiseerde expertise te boven gaat, kan een beroep gedaan worden op bovenregionale voorzieningen. Bovenregionaal wordt namelijk een expertisenetwerk gevormd met een mytylschool, een tyltylschool, een school voor leerlingen met zeer ernstige gedragsproblematiek, en zeer specialistische dienstverlening aan scholen in alle drie de samenwerkingsverbanden.

Besluiten

- De onderwijsbesturen en samenwerkingsverbanden richten een bovenregionaal bestuurlijk platform op dat verantwoordelijk is voor de inrichting van de bovenregionale voorzieningen, het opzetten van een meerjarenplan en het bewaken van de samenhang tussen de drie regio's.
- Waar wenselijk en efficiënt worden de bovenregionale voorzieningen geclusterd en onder eenduidige bestuurlijke aansturing gebracht om fragmentatie van bestuurlijke belangen tegen te gaan.

Deelnamepercentages bovenregionaal netwerk

Kijken we uitsluitend cijfermatig – dus beleidsarm – naar de leerlingenaantallen op de betreffende scholen, dan zouden ook hier de leerlingenaantallen – fors – moeten dalen. Maar de daadwerkelijke opdracht aan de scholen moet nog worden geformuleerd. Uiteraard kunnen daarbij ook andere afwegingen een rol spelen.

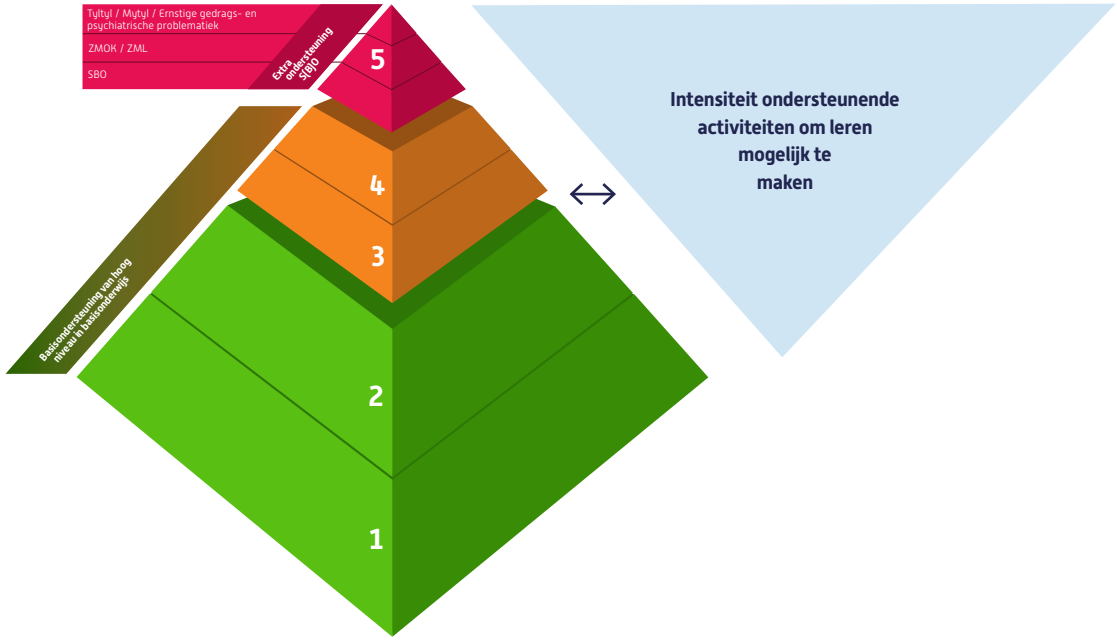

Bespreekagenda bovenregionaal platform

- Welk minimaal voorzieningenniveau willen we bovenregionaal collectief in stand houden c.q. welke omvang willen we collectief garanderen? Wat betekent dit voor de exploitatie van deze voorzieningen (is een minimum aantal leerlingen nodig)?
- Welke bovenregionale expertise en voorzieningen zijn nodig, hoe worden deze ontsloten voor de scholen in de samenwerkingsverbanden en hoe stemmen we de doorgaande lijn af met het voortgezet onderwijs?
- Hoe verhoudt de bovenregionale voorziening zich tot de gespecialiseerde onderwijsvoorziening(en) in de samenwerkingsverbanden?
- Welke zorgmiddelen worden momenteel ingezet in het onderwijs? Welke rol kan de bovenregionale voorziening nemen om toegang tot jeugdhulp, gezondheidszorg, zorgaanbieders effectief te clusteren en te ontsluiten voor alle scholen in de samenwerkingsverbanden?
- Op welke wijze, en over welke output, verantwoordt de bovenregionale voorziening zich in het samenwerkingsverband over de inzet van middelen uit de terugploegregeling?

Bespreekagenda regionale gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen en bovenregionale voorziening

- Wat betekent het gegeven van een vrije markt voor externe expertise en welke impact heeft dit op de huidige contractpartijen?
- Wat betekent het om een flexibele voorziening te zijn? Hoe is dit anders dan de reguliere praktijk en waar worden besluiten met impact buiten het eigen schoolbestuur genomen?
- Welke specialistische expertise kan op regionaal niveau in stand worden gehouden en welke leent zich meer voor bovenregionale inzet?
- Waar liggen de grenzen? Wanneer gaat een leerling van het sbo naar het so en wanneer naar een bovenregionale voorziening? Wat betekent dit voor het uitgangspunt van thuisnabij onderwijs? Zijn de huidige criteria toe te passen op de nieuwe situatie?
- Wie stuurt de processen aan?
- Wat doen we als een bepaalde expertise niet meer regionaal georganiseerd kan worden ?

Samenwerkingsverband Westelijke Mijnstreek (3104)

In dit samenwerkingsverband worden alle speciale onderwijsvoorzieningen verzorgd door één onderwijsbestuur (Kindante) en ondergebracht in één flexibele voorziening. Schoolbesturen ontvangen de terugploegregeling en maken afspraken over de inzet van elkaars expertise, als onderdeel van de eigen ondersteuningsstructuur. Maatwerkafspraken worden gemaakt op basis van vraag en aanbod. Het samenwerkingsverband heeft gekozen voor een scenario waarin de deelnamepercentages in het s(b)o dalen, maar niet tot het landelijk gemiddelde.

Deelnamepercentages

	2015	2021 (beoogd)	Landelijk
Sbo	2,85%	2,75%	2,35%
So	2,62%	2,28%	1,55%

Vereveningsopdracht: **€ 964.653**

Besluiten

- Kindante organiseert op basis van de gezamenlijk gedragen visie in het samenwerkingsverband een flexibele voorziening so en sbo die per 1 augustus 2018 operationeel is.
- Per 1 augustus 2017 worden de middelen voor maatwerkexpertise in de terugploegregeling opgenomen. Dit betekent dat schoolbesturen naar rato van het leerlingenaantal (regulier, sbo en so) een bedrag ontvangen. Schoolbesturen leggen niet apart verantwoording af over de besteding van deze middelen. Dit valt onder de verantwoordingsplicht voor de gehele terugploegregeling.

Bespreekagenda

- Welk minimaal voorzieningenniveau willen we in onze regio collectief in stand houden c.q. welke omvang willen we collectief garanderen?
- Op welke wijze verantwoorden de schoolbesturen zich over de besteding van middelen vanuit de terugploegregeling en over welke output verantwoorden zij zich?
- Wat doen we als er ook in de komende jaren geen (afdoende) daling van de deelnamepercentages optreedt?

Samenwerkingsverband Maastricht en Heuvelland (3105)

Om voldoende financiële middelen te kunnen ontsluiten voor de benodigde versterking van de basisondersteuning, is een daling nodig van de deelnamepercentages van het so en sbo. In het sbo is een daling van het deelnamepercentage zichtbaar. In het so is de uitdaging groter. Het so zou ongeveer moeten halveren om op het landelijk gemiddelde uit te komen. De speciale voorzieningen in Maastricht vallen allemaal onder MosaLira. Innovoschool St. Bernardus is centraal in het Heuvelland gelegen. Hiermee lijkt deze school ook een functie te hebben in het realiseren van thuisnabij onderwijs.

Deelnamepercentages

	2015	2021 (beoogd)	Landelijk
Sbo	3,08%	2,68%	2,35%
So	2,77%	1,63%	1,55%

Vereveningsopdracht: **€ 1.725.166**

Besluiten

- In het samenwerkingsverband gaan de schoolbesturen met elkaar in gesprek over de mogelijkheden om te komen tot een flexibele voorziening onder één aansturing.
- Per 1 augustus 2017 worden de middelen voor maatwerkexpertise in de terugploegregeling opgenomen. Dit betekent dat schoolbesturen naar rato van het leerlingenaantal (regulier, sbo en so) een bedrag ontvangen. De schoolbesturen leggen niet apart verantwoording af over de besteding van deze middelen. Dit valt onder de verantwoordingsplicht voor de gehele terugploegregeling.

Bespreekagenda

- Hoe 'hard' zijn de doelstellingen ten aanzien van de deelnamepercentages en hoe dwingen we die af?
- Hoe regelen we de bestuurlijke aansturing van de speciale voorzieningen?
- Welk minimaal voorzieningenniveau willen we in onze regio collectief in stand houden c.q. welke omvang willen we collectief garanderen?
- Hoe verantwoorden de schoolbesturen zich over de besteding van middelen vanuit de terugploegregeling en over welke output verantwoorden zij zich?

Samenwerkingsverband Heerlen e.o. (3106)

Dit samenwerkingsverband heeft – van alle samenwerkingsverbanden in Zuid-Limburg – de grootste deelnamepercentages sbo en so. Het aanbod van speciale voorzieningen is hier bestuurlijk ook wat meer gefragmenteerd dan in de andere twee samenwerkingsverbanden. Om voldoende financiële middelen te kunnen ontsluiten voor de benodigde versterking van de basisondersteuning, is een daling nodig van de deelnamepercentages aan het so en sbo. In dit samenwerkingsverband is de noodzaak tot daling van het deelnamepercentage groter dan in de andere twee Zuid-Limburgse samenwerkingsverbanden. De daling van de deelnamepercentages is tot op heden nog niet ingezet.

Deelnamepercentages

	2015	2021 (beoogd)	Landelijk
Sbo	3,13%	2,60%	2,35%
So	3,13%	1,63%	1,55%

Vereveningsopdracht: **€ 1.295.137**

Besluiten

- De onderwijsbesturen organiseren (een) flexibele voorziening(en) op een nader te bepalen datum en onder een nog te bespreken wijze van schoolbestuurlijke aansturing.
- Per 1 augustus 2017 worden de middelen voor maatwerkexpertise in de terugploegregeling opgenomen. Dit betekent dat schoolbesturen naar rato van het leerlingenaantal (regulier, sbo en so) een bedrag ontvangen. De schoolbesturen leggen niet apart verantwoording af over de besteding van deze middelen. Dit valt onder de verantwoordingsplicht voor de gehele terugploegregeling.
- Per 1 augustus 2017 wordt de toegang tot het so en sbo gequoteerd, conform de meerjarenbegroting. Het ondersteuningsplan wordt hierop aangepast. Eventuele knelpunten worden in het bestuur van het samenwerkingsverband opgelost.

Bespreekagenda

- Wat betekent het begrip 'quoteren' voor de manier van verwijzen en terugplaatsen, voor het handelen van so en sbo, het samenwerkingsverband en voor het niveau van basisondersteuning op elke school? Hoe gaan we om met wachtlijsten, die mogelijk ontstaan als gevolg van de quotering?
- Hoe 'hard' zijn de doelstellingen ten aanzien van de deelnamepercentages en hoe dwingen we die af?
- Hoe regelen we de bestuurlijke aansturing van de speciale voorzieningen?
- Welk minimaal voorzieningenniveau willen we in onze regio collectief in stand houden c.q. welke omvang willen we collectief garanderen?
- Hoe verantwoorden de schoolbesturen zich over de besteding van middelen vanuit de terugploegregeling en over welke output verantwoorden zij zich?
- Hoe kan externe expertise (transferbegeleiding) ingezet worden om tijdelijke plaatsingen in het s(b)o te bevorderen?

Samen verder

Onze visie op primair onderwijs in Zuid-Limburg realiseren we niet van de ene op de andere dag. Het is een langetermijnproces en samenwerking – met elkaar en met externe partners – is onontbeerlijk. We moeten oude patronen doorbreken en het lef hebben om te experimenteren en keuzes te maken.

Welke keuzes moeten we nu maken?

Welke expertise, in welke omvang, dient regionaal en bovenregionaal beschikbaar te zijn?
Het antwoord op deze vraag bepaalt de omvang, locatie(s) en 'spelregels' van de speciale voorzieningen.

Het is duidelijk dat deze voorzieningen in de toekomst een stuk kleiner zullen worden. Dat heeft consequenties voor personeel, huisvesting en de opdracht voor de reguliere scholen. Om dat op een verantwoorde manier te organiseren, is een duidelijk plan nodig. We moeten hiervoor niet alleen als onderwijsbesturen en samenwerkingsverbanden samenwerken, maar ook de gemeenten hebben een belangrijke rol. Ook de aansturing vraagt speciale aandacht.

Voor welk type leerlingen dat nu het s(b)o bezoekt is in de toekomst geen plaats meer in de speciale voorzieningen?
Het antwoord op deze vraagt geeft duidelijkheid over de benodigde opnamecapaciteit van het regulier onderwijs.

Als duidelijk is aan welk type leerlingen in de (boven)regionale voorzieningen onderwijs wordt geboden, wordt ook duidelijk voor welk type leerlingen daar in het vervolg geen plaats meer is. Deze leerlingen vinden een plek in het regulier onderwijs.

Hoe realiseren we de transitie van het primair onderwijs in Zuid-Limburg?
Het antwoord op deze vraagt geeft duidelijkheid over zaken als huisvesting, personele inzet en fasering.

Als de vorige vragen zijn beantwoord kunnen we voor elk samenwerkingsverband en voor de bovenregionale voorzieningen een transitieplan opstellen. Daarin staat welke veranderingen er in elke regio worden doorgevoerd, wat de relevante sturingsinformatie is voor de schoolbesturen en welke fasering wordt beoogd. Dit zal zijn beslag krijgen in het volgende ondersteuningsplan (2019-2023) en de gemeentelijke plannen jeugdhulp.

Met wie willen we afstemmen en samenwerken?

Voortgezet onderwijs
Afstemming is nodig over de wijze waarop enerzijds het voortgezet onderwijs vanuit zijn position paper en anderzijds het primair onderwijs met de aanstaande transitie op elkaar kunnen aansluiten.

Gemeenten
Gemeenten zijn een belangrijke gesprekspartner, op vele gebieden. Zij zijn belangrijk voor het goed functioneren van het knooppunt, waarin onderwijs en jeugdhulp afspraken maken over de benodigde ondersteuning, en voor de feitelijke inzet en ontsluiting van zorg in en om de school (Jeugdwet). Gemeenten zijn ook een belangrijke gesprekspartner waar er effecten zijn op huisvesting en leerlingenvervoer.

Jeugdhulp
We hechten eraan dat ook in de toekomst leerlingen de zorg ontvangen die zij nodig hebben en dat die zorg ook zo veel mogelijk vanuit zorgmiddelen – en niet vanuit onderwijsmiddelen – wordt bekostigd. Daarover gaan we in gesprek met gemeenten en zorginstellingen.

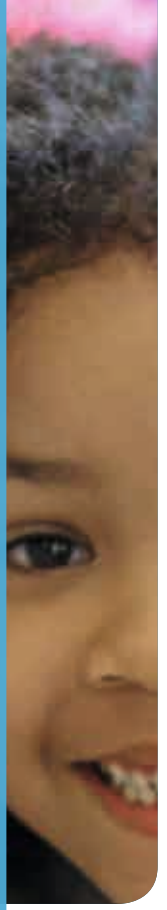

Redactie en realisatie publieksversie: B&T communicatiecollectief

Colofon

© 2017, Zuid-Limburg

Regiovisie Onderwijskaart PO Zuid-Limburg is een uitgave van:

Informatieve bijlage bij ondersteuningsplan

Begrippenlijst

Basisondersteuning	Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school – eventueel samen met ketenpartners - planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.
Extra ondersteuning	Alle vormen van onderwijsondersteuning die de basisondersteuning overstijgen. Binnen 'extra ondersteuning' kunnen verschillende typeringen voor het aanbod worden gebruikt, zoals lichte en zware ondersteuning of een indeling in zwaartecategorieën laag, midden en hoog.
Basiskwaliteit	Inspectienorm: leerprestaties (primair onderwijs) en opbrengsten (voortgezet onderwijs) zijn ten minste voldoende en het onderwijsleerproces of de zorg en begeleiding voldoen op de kernindicatoren.
Clusterindeling speciaal onderwijs volgens de WEC	Cluster 1: Visueel gehandicapte kinderen. Cluster 2: Auditief en communicatief gehandicapte kinderen, dove kinderen, slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraakproblemen. Cluster 3: Lichamelijk gehandicapte kinderen, verstandelijk en meervoudig gehandicapte kinderen, langdurig zieke kinderen. Cluster 4: Kinderen met ernstige gedragsproblemen.
Ketenpartners	Lokale/regionale instanties die een bijdrage (kunnen) leveren aan een sluitende keten jeugd en onderwijs, zoals bijvoorbeeld: scholen, (bureau) jeugdzorg, peuterspeelzalen/kinderdagverblijven, (school)maatschappelijk werk, politie, justitie, jeugdgezondheidszorg/GGD, Jeugd-ggz, AMK, (sport)verenigingen, leerplicht, RMC-functie, verslavingszorg, buitenschoolse opvang, welzijnswerk en zorgaanbieders in het kader van de Jeugdwet, WMO en WLZ.
Schoolonder-steuningsprofiel	De door het samenwerkingsverband vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventuele extra ondersteuning die een individuele school – eventueel in samenwerking met ketenpartners - biedt.
Ondersteuningsplan	Beleidsdocument van het samenwerkingsverband dat laat zien op welke wijze een dekkend aanbod van onderwijsondersteuning in de regio wordt gerealiseerd. In het ondersteuningsplan zijn ten minste de ondersteuningsprofielen van de scholen opgenomen en het door het samenwerkingsverband vastgestelde (ambitie)niveau van basisondersteuning dat voor alle scholen geldt.
Zorgplicht	Juridisch begrip dat de verantwoordelijkheid voor het bereiken van een wettelijke omschreven doel tot uitdrukking brengt. In het kader van passend onderwijs ligt de zorgplicht bij het bevoegd gezag van de school en is van toepassing op leerlingen die ondersteuning nodig hebben en die niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen.

Informatieve bijlage bij ondersteuningsplan

Afkortingen

(P)AB	(Preventieve) Ambulante Begeleiding
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
CGB	Commissie Gelijke Behandeling
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CvI	Commissie van Indicatiestelling
EMB	Ernstig meervoudig beperkte leerlingen
HGW	Handelingsgericht werken
IVO	Indiceren vanuit ondersteuningsbehoeften
IQ	Intelligentie Coëfficiënt
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LG	Lichamelijk handicap
LGF	Leerlinggebonden financiering
LVB	Licht Verstandelijke Beperking
LWO	Leerwegondersteunend
LZK	Langdurig zieke kinderen
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MG	Meervoudig gehandicapt
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OPR	Ondersteuningsplanraad
OZL	Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg
PGB	Persoonsgebondenbudget
PO	Primair Onderwijs
PRO	Praktijkonderwijs
REC	Regionale Expertisecentrum
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie
ROC	Regionaal Opleidingencentrum
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs

SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VO	Voortgezet Onderwijs
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
WEC	Wet op de Expertisecentra
WGBH/CZ	Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte
WLZ	Wet Langdurige Zorg
WMS	Wet medezeggenschap scholen
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOT	Wet op het Onderwijstoezicht
WOOZ	Wet Ondersteuning Onderwijs Zieke leerlingen
WPO	Wet op het Primair Onderwijs
WSNS	Weer samen naar school
ZAT	Zorg- en adviesteam
Ziezon	Ziek zijn en Onderwijs
ZML	Zeer moeilijk lerend
ZVW	Zorgverzekeringswet

Amerikaplein 1
6269 DA MARGRATEN
Tel: 043 - 458 84 88
Bestuursnummer: 11764

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
18EL	OBS Mesch	Grijzegraaf 12	6245 KG	Mesch	043 - 409 15 12

INNOVO
ONDERWIJS OP MAAT
NETWERK

Ruys de Beerenbroucklaan 29a
6417 CC Heerlen
Tel: 045 - 544 71 44
Bestuursnummer: 41506

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
03WE	BS Franciscus (Bunde)	Schoollaan 2	6241 BM	Bunde	043-364 15 08
06MS	BS Op de Top	Vijlenberg 139	6294 AT	Vijlen	043-306 17 85
08JQ	BS Vilt	Leeuwerikstraat 5	6325 BD	Berg en Terblijt	043-604 07 29
09AU	BS a Hermkes	Schoolstraat 16	6285 BB	Epen	043-455 90 44
10EY	BS H. Hart	Schoolstraat 2	6301 AS	Sibbe	043-601 31 39
10KI	BS de kleine Wereld	Adelbertstraat 1A	6291 HS	Vaals	043-306 10 07
10QB	BS Klavertje Vier	Kanariestraat 1	6287 BB	Eys	043-451 15 35
10WG	BS Valkenburg	Plenkertstr. 42	6301 GM	Valkenburg a/d Geul	043-601 31 15
11DJ	BS op 't Hwagveld	Proost de Beaufortstraat 45	6231 EB	Meerssen	043-364 28 13
11VQ	BS St. Gerlachus	Onderstestr. 26	6301 KB	Houthem	043-604 07 59
12KD	BS de Gansbeek	Gansbaan 44	6231 LP	Meerssen	043-358 02 02
12SP	BS de Triangel (Ulestraten)	Kasteelstraat 22	6235 BP	Ulestraten	043-365 27 29
12ZE	BS Ondersteboven	Hagendoornweg 2	6237 NP	Moorveld	043-364 16 30
13KM	BS de Lindegaerd	Past. Geelenplein 2-4	6231 BP	Meerssen	043-364 29 15
14DK	BS de Triangel (Gulpen)	Willem Vliegenstraat 7	6271 CE	Gulpen	043-450 61 50
17VV	SBO Bernardus	Willem Vliegenstraat 5	6271 CE	Gulpen	043-450 16 82

Oranjeplein 201
6224 KV Maastricht
tel: 043 - 410 03 00
Bestuursnummer: 41249

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
00DN	OBS De Bundeling	Lindenlaan 75	6241 BB	Bunde	043 - 364 69 91
03JX	BS De Den	Burg. Beckersweg 45	6261 NX	Mheer	043 - 457 15 16
04ZV	BS De Keerkring	Groenstraat 17	6267 EM	Cadier en Keer	043 - 407 12 83
05BB	BS St. Martinus	Gronsvelder Kerkplein 8	6247 CM	Gronsveld	043 - 408 71 80
05EZ	BS Op de 10 Bunder	Tienbundersweg 1	6321 CP	Wijlre	043 - 450 60 55
05YT	OBS Berg	Langen Akker 122	6325 CN	Berg en Terblijt	043 - 604 00 40
06GR	BS De Cramignon	Kramsvogel 42	6245 RE	Eijsden	043 - 409 15 83
06WW	ABB Nutsschool	Regentesselaan 2	6224 JR	Maastricht	043 - 362 17 16
08KN	BS St. Jozef	St. Jozefstraat 38	6245 LN	Oost-Maarland	043 - 409 21 21
08UC	IKC Dynamiek	Goudenweg 200	6216 TT	Maastricht	043 - 343 02 64
08UX	BS Maurice Rose	Beatrixlaan 2	6269 EX	Margraten	043 - 458 15 07
09SF	OBS De Kring	Stellendaal 15	6228 GC	Maastricht	043 - 361 16 47
10LX	OBS De Regenboog	Bergmansweg 100	6226 AR	Maastricht	043 - 363 36 73
15DI	BS St. Gertrudis	Schoolstraat 28	6265 AS	Sint Geertruid	043 - 408 17 61
21NU	OBS De Spiegel	Sorbonnelaan 190	6229 HD	Maastricht	043 - 361 44 72
22KO	OBS De Perroen	Rijksweg 70	6228 XZ	Maastricht	043 - 361 35 27
23BU	OBS Binnenstad	Begijnenstraat 11	6211 JR	Maastricht	043 - 321 61 72
24EE	MBS De Poort	Kard. Van Rossumplein 99	6221 SZ	Maastricht	043 - 321 49 17
24NK	OBS Broekhem	Keelstraat 3	6301 XT	Valkenburg a/d Geul	043 - 601 67 93
24NV	ABB Tangram	Kramsvogel 42 B	6245 RE	Eijsden	043 - 409 47 29

Pastoor Habetsstraat 40A
6217 KM MAASTRICHT
Tel: 043 - 354 01 33
Bestuursnummer: 41373

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
03IY	BS JF Kennedy	Keurmeestersdreef 129	6216 ED	Maastricht	043 - 344 01 19
03NC	BS Scharn	Kloosterstraat 5-7	6226 BP	Maastricht	043 - 362 05 65
03OP	BS St Oda	Past. Habetsstraat 40	6217 KM	Maastricht	043 - 343 09 70
03QD	BS Petrus en Paulus	Felix Bockenplein 1	6213 HM	Maastricht	043 - 343 13 99
04IP	BS Amby	Koninginnestraat 2 A	6225 BR	Maastricht	043 - 362 05 82
04KM	BS De Letterdoes	Old Hickoryplein 100	6224 AZ	Maastricht	043 - 362 37 96
05KP	BS het Mozaiek	Prestantstraat 40	6217 XX	Maastricht	043 - 343 28 04
06OJ	BS De Maasköpkes	Schoolstraat 15	6223 BD	Maastricht	043 - 363 22 81
07WV	BS Wyck	Wyckergrachtstraat 4 A	6221 CW	Maastricht	043 - 321 89 97
08QO	BS St Pieter	Bergweg 50	6212 CX	Maastricht	043 - 321 20 78
10FZ	BS De vlinderboom	Kelvinstraat 3	6227 VA	Maastricht	043 - 367 13 35
10FZ	UWC Primary School	Discusworp 65	6225 XP	Maastricht	043 - 241 04 10
15FK	BS St. Aloysius	Brusselsestraat 46	6211 PG	Maastricht	043 - 321 04 97
15IQ	Montessori BS Binnenstad	Capucijnenstraat 106-118	6211 RT	Maastricht	043 - 321 52 50
16 VU	BS Anne Frank	De Beente 15	6229 AV	Maastricht	043 - 361 29 16
19 VJ	BS Manjefiek	Malbergsingel 68	6218 AV	Maastricht	043 - 354 14 00
03LO	SBO Talententuin	Mariënwaard 57	6222 AM	Maastricht	043 - 363 78 03
00SH	SO Ivoo	Mariënwaard 57	6222 AM	Maastricht	043 - 363 78 03
02SP	SO Don Bosco	Ponjaardruwe 31	6218 SJ	Maastricht	043 - 346 77 60
17LV	SO Jan Baptist	Ponjaardruwe 31	6218 SJ	Maastricht	043 - 328 13 33

onderwijs in beweging

Heyendallaan 55B
6464 EP KERKRADE
Tel: 045 - 546 69 50
Bestuursnummer: 41516

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
18DW	OBS De Robbedoes	Aan de Ververij 31	6291 KC	Vaals	043 - 306 11 92

Bronkhorstsingel 11
5403 NA UDEN
Tel: 041 - 323 00 08
Bestuursnummer: 41246

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer	
07CP	Bernard Lievegoedschool	Leuvenlaan 35	6229 GX	Maastricht	043 - 3617398	

Silexstraat 41
6216 XB MAASTRICHT
Tel: 06 - 18 11 77 82
Bestuursnummer: 41891

Stichting SMART, Limburg

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
27CD	Isl. BS El Habib	Silexstraat 41	6216 XB	Maastricht	043 - 343 76 65

Beeldsnijdersdreef 201
6216 EA MAASTRICHT
Tel: 06 - 36 41 94 17
Bestuursnummer: 40717

VERENIGING SURINGAR

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
15BR	BS Emile Wesly	Beeldsnijdersdreef 201	6216 EA	Maastricht	043 - 343 18 21
15BR01	BS Suringar	Ridder van Heerstraat 10	6227 RS	Maastricht	043 - 361 86 38

Onderstestraat
6301 KA Valken
tel: 045 - 528 2
bestuursnumm

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats
14VR	Adelante Onderwijs (speciale school)	Onderstestraat 29	6301 KA	Valkenburg a/d Geul

Kloosterkensweg 6
6419 PJ HEERLEN
Tel: 045-571 61 11
Bestuursnummer: 41821

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
01UO	SO De Buitenhof	Vijverdalseweg 1	6226NB	Maastricht	043 - 888 96 10
02KX	SO St. Jozef	Pater Kustersweg 3	6267 NL	Cadier en Keer	043 - 407 20 77

Bemelergrubbe 5
6226 NK MAASTRICHT
Tel: 043- 601 81 81
Bestuursnummer: 27445

Brinnr	School	Adres	Postcode	Plaats	Telefoonnumer
14YY	Tyltylschool De Maasgouw	Bemelergrubbe 5	6226 NK	Maastricht	043 - 601 81 81

Informatieve bijlage I-4 • OPL- overzicht schoolondersteuningsprofielen

Overzicht van de waardering van de stand van zaken op de ankerpunten, die de basisondersteuning en extra ondersteuning definiëren.

De gegevens zijn ontleend aan de schoolondersteuningsprofielen SO-SBO die zijn toegezonden aan het Samenwerkingsverband.
De schoolondersteuningsprofielen zijn ingevuld door de scholen en vastgesteld door de schoolbesturen.
Het betreft de gegevens in schooljaar 2015-2016, per peildatum augustus 2016.

				Ankerpunt 1: *Kwaliteitsstandaard*		Ankerpunt 2: *Planmatig en handelings-gericht werken*	Ankerpunt 3: *Specifieke Ondersteuning binnen de basisondersteuning* Preventieve en licht curatieve interventies					Ankerpunt 3: *Specifieke Ondersteuning binnen de extra ondersteuning* Curatieve interventies gericht op leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte			
	Schooljaar 2015-2016			Basisarrangement inspectie	Zorgindicatoren inspectie	Indicatoren PHGW	1: Dyscalculie	2: Dyslexie	3: Meer- en hoogbegaafdheid	4: Sociale Veiligheid en gedrag	5: Toeleiding lichtere vormen van ondersteuning	6: Leren en ontwikkeling	7: Sociaal-emotioneel en gedrag	8: Medisch en fysiek	9: Thuissituatie en gezin
	Bestuur	School	Brinnr	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	INNOVO	SBO Bernardus	17VV	Ja	96	100	100	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
2	INNOVO	ZMLK Catharinaschool	20IF	Ja	88	100	NVT	NVT	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
3	INNOVO	SBO de Griffel	20KL	Ja	96	100	100	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
4	INNOVO	SOVSO De Pyler (afd. autisme)	21SG	Ja	96	100	0	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
5	INNOVO	De Pyler	21SG	Ja	96	100	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	Ja	Ja	Ja	Ja
6	Kindante	Sbo Het Mozaiek	01DM	Ja	96	100	100	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
7	Kindante	SBO de Blinker	02RS	Ja	96	100	75	100	NVT	100	100	Ja	Ja	NVT	Ja
8	Kindante	Xaveriusschool	04EP	Ja	92	100	75	75	NVT	100	100	Ja	Ja	NVT	Ja
9	Kindante	Parkschool	12QN	Ja	96	100	NVT	NVT	NVT	100	100	Ja	Ja	NVT	NVT
10	MosaLira	JRK/IvOO SO	00SH	Ja	84	100	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	Ja	Ja	Ja	Ja
11	MosaLira	Jan Baptistschool ZMLK	17LV	Ja	92	92	NVT	NVT	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
12	Mosalira	SBO de Opstap	03LO	Ja	88	100	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	Ja	Ja	Ja	Ja
13	Mosalira	SBO de Sprong	01CZ	Ja	76	100	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	Ja	Ja	Ja	Ja
14	MosaLira	Don Bosco	02SP	Ja	96	100	NVT	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
15	Movare	SBO ARCADIA	00RX	Ja	96	100	100	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
16	Movare	St. Jan Baptist	16PB	Ja	96	100	NVT	NVT	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
17	Movare	SBO de Boemerang	20AG	Ja	96	100	100	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
18	Movare	SBO de Wissel	04TP	Ja	92	100	100	100	NVT	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
19	Stg. Adelante Onderwijs	Stg. Adelante onderwijs	14VR	Ja	96	100	100	100	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja
20	Stg. Alterius	De Buitenhof	01UO	Ja	96	100	100	100	50	100	100	Ja	Ja	Ja	NVT
21	Stg. Tyltylschool de Maasgouw	Tyltylschool de Maasgouw	14YY	Ja	88	100	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	Ja	Ja	Ja	Ja

Legenda: 100% | ≥75% | <75%

Toelichting bij Ankerpunt 1 en 2:
Het opgenomen percentage betreft het procentuele aandeel van de indicatoren met een score “3 of 4”; volgens de normering moeten alle indicatoren bij dit ankerpunt min. een “3” scoren.

Toelichting bij Ankerpunt 3 - Specifieke Ondersteuning binnen de basisondersteuning (1 t/m 5):
Het opgenomen percentage betreft het procentuele aandeel van de indicatoren met een score “Ja”; volgens de normering moeten alle indicatoren bij dit ankerpunt “Ja” scoren.
Bij NVT is voor de betreffende school de interventie, gelet op de doelgroep niet aan de orde

Overzicht van de waardering van de stand van zaken op de 4 ankerpunten die de basisondersteuning definiëren.

De gegevens zijn ontleend aan de schoolondersteuningsprofielen basisonderwijs die zijn toegezonden aan het Samenwerkingsverband.
De schoolondersteuningsprofielen zijn ingevuld door de scholen en vastgesteld door de schoolbesturen.
Het betreft de gegevens in schooljaar 2016-2017, kengetallen gelden per peildatum 01-10-2016.

Samenwerkingsverband:
3105 - Maastricht-Heuvelland

Schooljaar 2016-2017

				Ankerpunt 1: ***Kwaliteitsstandaard***		**Ankerpunt 2:** ***Planmatig en handelings-gericht werken***	**Ankerpunt 3:** ***Specifieke Ondersteuning***				**Ankerpunt 4:** ***Ondersteunings-structuur***
				Basisarrangement inspectie	**Zorgindicatoren inspectie**	**Indicatoren PHGW**	**Dyscalculie**	**Dyslexie**	**Meer- en hoogbegaafdheid**	**Sociale Veiligheid en gedrag**	
	Bestuur	**School**	**Brinnr**	**A**	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**
1	Gem. Eijsden-Margraten	Openbare Basisschool Mesch	18EL	Ja	100	100	75	100	0	75	
2	Innovo	Bs Franciscus	03WE	Ja	96	92	50	100	100	100	
3	Innovo	RKBS. Op de Top	06MS	Ja	83	100	75	100	100	100	
4	Innovo	Basisschool Vilt	08JQ	Ja	100	92	50	75	0	75	
5	Innovo	Bs. á Hermkes	09AU	Ja	100	100	50	75	75	75	
6	Innovo	Bs. Mechelen-Wahlwiller	09XR	Ja	100	69	25	100	25	100	
7	Innovo	Basisschool Heilig Hart	10EY	Ja	100	100	50	75	0	75	
8	Innovo	'de kleine Wereld'	10Ki	Ja	100	100	100	100	100	100	
9	Innovo	BS Klavertje Vier	10QB	Ja	83	92	50	75	50	50	
10	Innovo	bs. Valkenburg	10WG	Ja	96	100	100	100	100	100	
11	Innovo	BS Op 't Hwagveld	11DJ	Ja	100	100	0	75	50	100	
12	Innovo	St. Gerlachus	11VQ	Ja	100	100	100	100	100	100	
13	Innovo	De Gansbeek	12KD	Ja	100	92	50	100	75	75	
14	Innovo	Basisschool de Triangel	12SP	Ja	100	92	75	100	75	100	
15	Innovo	Bs. Ondersteboven	12ZE	Ja	100	100	50	100	75	100	
16	Innovo	De Lindegaerd	13KM	Ja	96	100	100	100	100	100	
17	Innovo	BS De Triangel	14DK	Ja	100	100	75	100	75	100	
18	kom Leren	obs. De Bundeling	00DN	Ja	100	100	100	100	75	100	
19	kom Leren	Basisschool de Den	03JX	Ja	96	100	75	100	75	100	
20	kom Leren	BS de Keerkring	04ZV	Ja	96	100	50	100	100	50	
21	kom Leren	Basisschool Sint Martinus	05BB	Ja	83	100	25	100	100	50	
22	kom Leren	r.k. BS Op de 10 Bunder	05EZ	Ja	100	92	75	75	75	75	
23	kom Leren	OBS Berg	05YT	Ja	87	77	0	100	75	100	
24	kom Leren	de Cramignon	06GR	Ja	96	92	75	25	75	100	
25	kom Leren	Nutsschool Maastricht	06WW	Ja	91	92	75	100	75	100	
26	kom Leren	Basisschool Sint Jozef	08KN	Ja	96	100	25	100	25	50	
27	kom Leren	KC Dynamiek	08UC	Ja	100	85	25	100	100	100	
28	kom Leren	Basisschool Maurice Rose	08UX	Ja	100	92	75	100	75	75	
29	kom Leren	Openbare Basisschool De Kring	09SF	Ja	100	100	25	100	100	100	
30	kom Leren	OBS De Regenboog	10LX	Ja	87	77	0	100	100	100	
31	kom Leren	Basisschool St. Gertrudis	15DI	Ja	96	100	50	100	75	100	
32	kom Leren	OBS De Spiegel	21NU	Ja	100	100	25	100	100	75	
33	kom Leren	OBS de Perroen	22KO	Ja	100	92	75	100	100	100	
34	kom Leren	OBS Binnenstad	23BU	Ja	96	100	25	100	100	100	
35	kom Leren	MBS de Poort	24EE	Ja	83	46	25	100	25	75	
36	kom Leren	OBS Broekhem	24NK	Ja	87	69	75	75	75	75	
37	kom Leren	Basisschool Tangram	24NV	Ja	96	100	75	100	100	100	
38	MosaLira	Basisschool JF Kennedy	03IY	Ja	100	92	75	100	100	75	
39	MosaLira	BS Scharn	03NC	Ja	78	100	0	100	100	100	
40	MosaLira	Basisschool St.Oda	03OP	Ja	100	69	0	50	75	50	
41	MosaLira	Petrus & Paulus	03QD	Ja	96	62	50	25	75	100	
42	MosaLira	Kindcentrum Amby	04IP	Ja	78	92	75	100	100	75	
43	MosaLira	Basisschool De Letterdoes	04KM	Ja	100	100	25	50	50	100	
44	MosaLira	BS Het Mozaïek	05KP	Ja	100	100	100	100	25	100	
45	MosaLira	Basisschool de Maasköpkes	06OJ	Ja	100	100	25	100	75	100	
46	MosaLira	Kindcentrum Samen Wyck	07WV	Ja	100	100	100	100	100	100	
47	MosaLira	Basisschool St. Pieter	08QO	Ja	100	92	75	100	100	100	
48	MosaLira	De Vlinderboom	10FZ	Ja	96	100	75	100	75	100	
49	MosaLira	Basisschool Sint Aloysius	15FK	Ja	96	92	25	100	100	100	
50	Mosalira	Montessori Kindcentrum Maastr.	15IQ	Ja	100	92	75	75	75	100	
51	MosaLira	IKC De Geluksvogel	16UN	Ja	91	100	75	50	50	75	
52	MosaLira	KC Manjefiek	19VJ	Ja	96	92	75	100	75	100	
53	MosaLira	Basisschool Anne Frank	16VU	Ja	96	100	100	75	100	100	
54	Movare	OBS de Robbedoes	18DW	Ja	100	100	100	100	100	100	
55	Pallas	Bernard Lievegoedschool	07CP	Ja	96	100	100	100	100	100	
56	SMART	IBS EL HABIB	27CD	Ja	96	100	75	100	50	100	
57	Suringar	Emile Weslyschool	15BR	Ja	87	69	75	75	75	75	
58	Suringar	PC Suringarschool	15BR	Ja	91	92	50	50	50	100	

Ankerpunt 4 "Ondersteuningsstructuur" is nog niet voldoende doorontwikkeld om valide normering te rechtvaardigen.

Legenda: 100% | ≥75% | <75%

Toelichting bij Ankerpunt 1 en 2:
Het opgenomen percentage betreft het procentuele aandeel van de indicatoren met een score “3 of 4”; volgens de normering moeten alle indicatoren bij dit ankerpunt min. een “3” scoren.

Toelichting bij Ankerpunt 3:
Het opgenomen percentage betreft het procentuele aandeel van de indicatoren met een score “ja”; volgens de normering moeten alle indicatoren bij dit ankerpunt “ja” scoren.

Ontwikkeling Ankerpunten 2014-2015 -> 2016-2017

Samenwerkingsverband: 3105 - Maastricht-Heuvelland

Ankerpunt 1: Kwaliteitsstandaard | Zorgindicatoren Inspectie

	Schooljaar 2014-2015 3105	Schooljaar 2016-2017 3105	Schooljaar 2014-2015 Zuid-Limburg	Schooljaar 2016-2017 Zuid-Limburg
Gem. Percentage 3 of 4	89	95	87	94

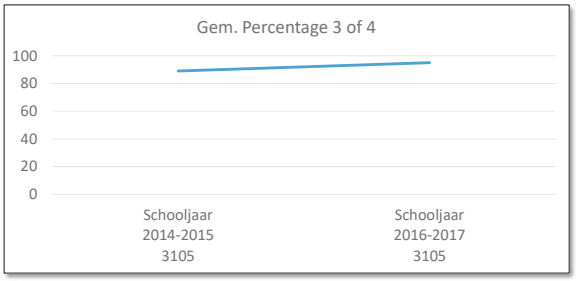

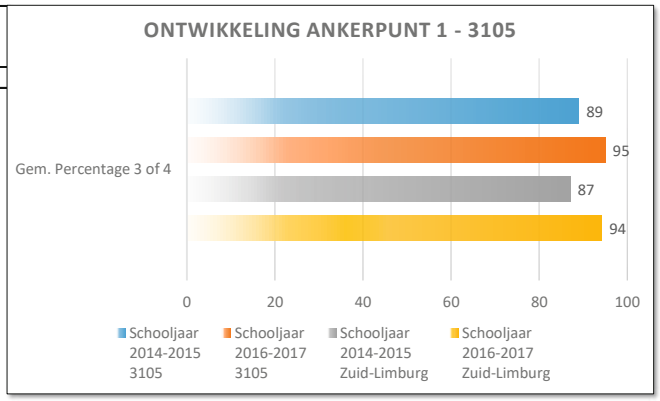

Ankerpunt 2: Planmatig en handelingsgericht werken | Indicatoren PHGW

	Schooljaar 2014-2015 3105	Schooljaar 2016-2017 3105	Schooljaar 2014-2015 Zuid-Limburg	Schooljaar 2016-2017 Zuid-Limburg
Gem. Percentage 3 of 4	86	93	86	92

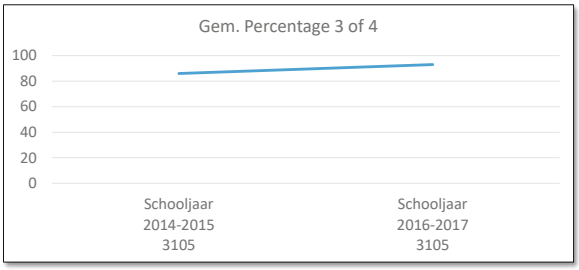

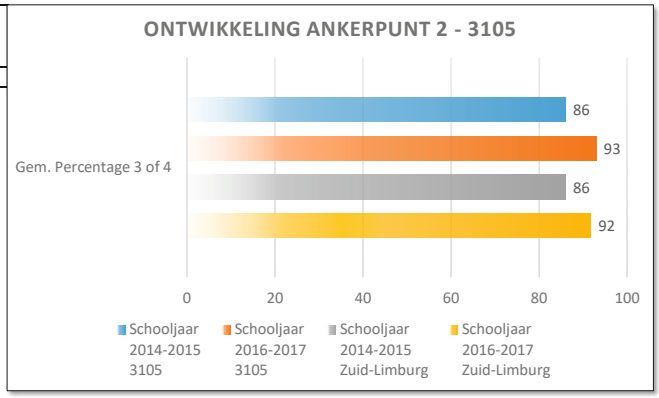

Ankerpunt 3: Specifieke Ondersteuning

	Schooljaar 2014-2015 3105	Schooljaar 2016-2017 3105	Schooljaar 2014-2015 Zuid-Limburg	Schooljaar 2016-2017 Zuid-Limburg
Dyscalculie	50	59	53	64
Dyslexie	88	90	89	91
Meer/hoogbegaafdheid	70	75	60	69
Soc. Veiligheid en gedrag	82	90	85	91
Gem. Percentage 'Ja'	73	79	71	79

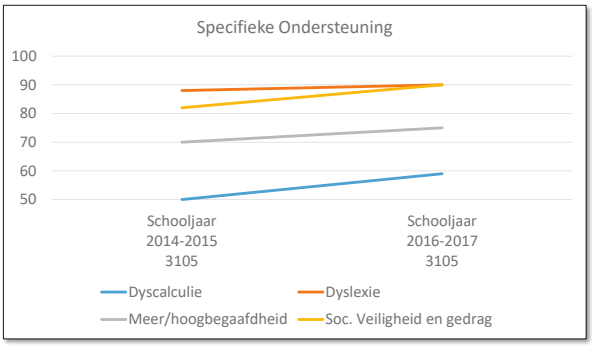

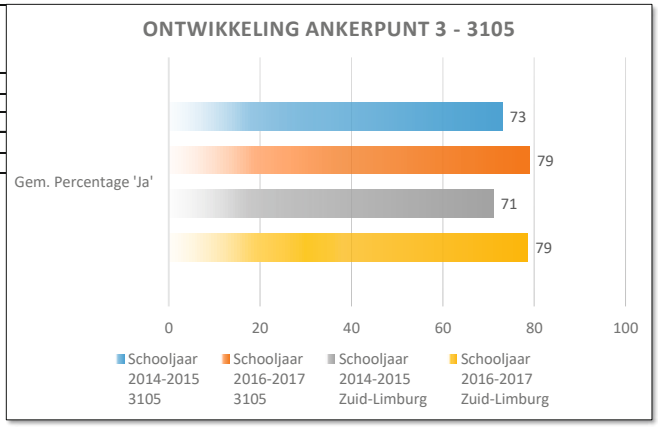

Informatieve bijlage bij ondersteuningsplan

Handelingsgericht Werken

Inleiding

In deze bijlage wordt aandacht geschonken aan de uitwerking van de concepten handelingsgericht werken en handelingsgerichte ondersteuningstoewijzing. Een werkwijze die een wezenlijk element vormt van en een relevante en importante factor is binnen de basisondersteuning in niveau 1 t/m 4 en eveneens binnen de extra ondersteuning in niveau 5.

Handelingsgericht werken (HGW)

Binnen de basisondersteuning is handelingsgericht en planmatig werken een factor van belang, in dienst van het beter afstemmen van onderwijs op de onderwijsbehoeften van alle leerlingen en het realiseren van een transparante ondersteuningsstructuur op de school. Hierin is proactief handelen het uitgangspunt. HGW is een instrument om goed onderwijs en doeltreffende leerlingbegeleiding te concretiseren, zodat leerkrachten beter kunnen omgaan met de overeenkomsten en verschillen tussen leerlingen. Een instrument dat bijdraagt aan een professioneel en positief werkklimaat en een constructieve communicatie met collega's, leerlingen en ouders.

HGW is een werkwijze waarbij onderwijsprofessionals en deskundigen in en om de school handelen volgens zeven – samenhangende – uitgangspunten:

1. Doelgericht werken en systematisch evalueren.
2. Kinderen ontwikkelen in wisselwerking met hun omgeving.
3. Onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal.
4. Leerkrachten doen ertoe en maken het verschil.
5. Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang.
6. Betrokkenen werken constructief samen.
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

In de cyclus HGW zet de school de volgende stappen:

- Verzamelen en verwerken van gegevens uit toetsen en observaties in een groepsoverzicht
- Signaleren van leerlingen die zich niet conform verwachtingen of prognose ontwikkelen.
- Benoemen van de onderwijsbehoeften van leerlingen
- Clusteren van leerlingen in subgroepen die een bepaalde ondersteuning krijgen aangeboden.
- Doelgericht opstellen van een groepsplan op basis van de clustering van ondersteuning. (leerroutes met tussendoelen, aanbod en aanpak)
- Uitvoeren en evalueren van het groepsplan (op basis van een dag- of weekplanning)

Handelingsgericht werken in een schema:

ZAT staat ook voor bijvoorbeeld RTG/MDO.
Individueel Handelingsplan: lees ook handelingsgericht plan

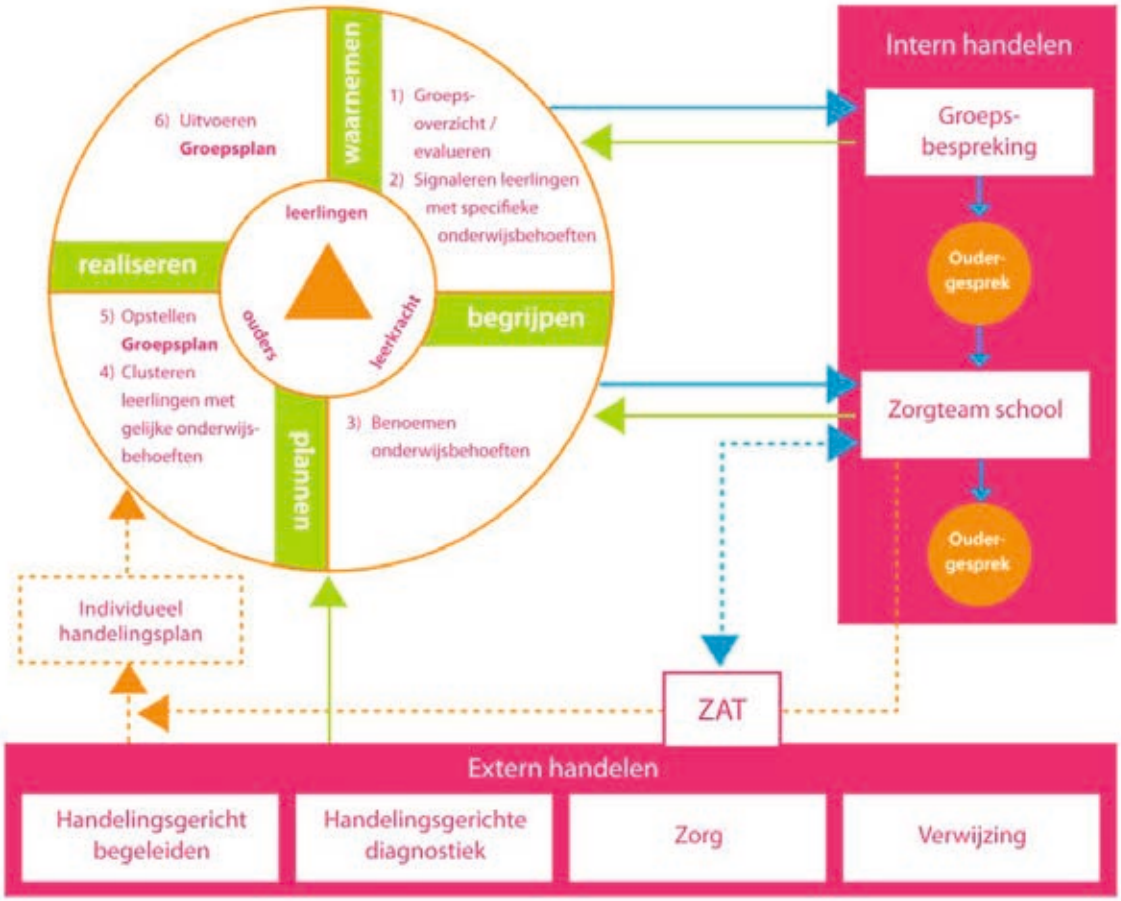

Handelingsgerichte integrale ondersteuningstoewijzing

Handelingsgericht ondersteuning toewijzen: afstemmen en toewijzen van ondersteuning op basis van ondersteuningsbehoeften. Handelingsgerichte ondersteuningstoewijzing bouwt voort op het handelingsgericht werken op de scholen. Bij handelingsgerichte integrale ondersteuningstoewijzing heeft elk opvoedingsdomein een plaats: onderwijs, gezin en vrije tijd. Alleen vanuit dat principe is het mogelijk om ‘één kind, één gezin, één plan’ te realiseren. Integraal en handelingsgericht: niet alleen uitgaande van kindkenmerken, maar vooral vanuit de behoeften van de leerling, leerkracht(en), ouders en hun sociaal netwerk.

De professionals van de betrokken instellingen bij de opvoedingsdomeinen onderwijs, gezin en vrije tijd werken vraaggericht samen om volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken al dan niet gecombineerde onderwijs- en jeugdhulpondersteuning te bieden. Bij deze vorm van toewijzen werken alle professionals vraaggericht: wat is voor dit kind – gezien de doelen die we willen bereiken en aansluitend bij diens behoeften – de best passende onderwijsondersteuning of onderwijs-jeugdhulp-ondersteuning.

Handelingsgerichte ondersteuningstoewijzing kent onderstaande zeven uitgangspunten:

1. Doelgericht werken: doelen voor het kind (leren, werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren), het onderwijs en/of de opvoeding worden geformuleerd en systematisch geëvalueerd.
2. De onderwijs- en opvoedbehoeften van kinderen staan centraal; wat hebben zij nodig om deze doelen te behalen?
3. Het gaat niet alleen om het kind, maar om het kind in wisselwerking met zijn omgeving (school, gezin, vrije tijd).
4. De leerkracht en de ouders zijn van groot belang. Wat zijn hun ondersteuningsbehoeften en wat hebben zij nodig om dit kind het onderwijs (en de opvoeding) te bieden die het nodig heeft?
5. Positieve en stimulerende kenmerken van kind, leerkracht, groep, school en ouders zijn, naast belemmerende aspecten, van groot belang.
6. Samenwerking tussen leerkracht, leerling, ouders, interne en externe begeleiders vergt constructieve communicatie.
7. De werkwijze is planmatig: systematisch, in stappen en transparant.

Bij handelingsgerichte ondersteuningstoewijzing staat de ondersteuningsvraag van de leerling binnen de context van de school- en thuissituatie centraal. De ondersteuningsvraag wordt vertaald in directe en haalbare handelingssuggesties die mogelijk zijn binnen de ondersteuningsstructuur van de school. Door samenwerking met de jeugdketen wordt snelle en passende hulp van partijen in en rond de school beoogd en georganiseerd.

<u>Instrumentarium</u>

Handelingsgericht ondersteuning toewijzen kan op diverse manieren gestalte krijgen en door diverse instrumentaria (o.a. IVO, VPI) worden ondersteund. IVO is een werkwijze die, op basis van de onderwijsbehoefte van de leerling, dit proces kan ondersteunen. IVO staat voor “Indiceren volgens onderwijsbehoeften”. Alhoewel “indiceren” in de terminologie vervangen is door de begrippen “ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring”, kan de systematiek zeer goed dienst doen in dit kader. De onderwijsbehoeften van de leerling worden in termen van bevorderende en belemmerende factoren geduid op de volgende mogelijke domeinen: leren en ontwikkeling, fysiek en medisch, sociaal-emotioneel, gedrag en thuissituatie.

Onderwijsbehoeften onderscheiden zich op vijf voor indicatiestelling relevante kenmerken of velden:

- hoeveelheid aandacht en tijd: hoeveel extra tijd is er nodig of beschikbaar, welke eisen moeten we stellen aan het aantal handen in de klas of de groepsgrootte
- onderwijsmateriaal: welke onderwijsmaterialen zijn nodig of beschikbaar
- ruimtelijke omgeving: welke aanpassingen in de klas, in en om het schoolgebouw zijn nodig of beschikbaar om een normale schoolgang van de leerlingen met speciale behoeften te garanderen
- expertise: welke teamexpertise is nodig of beschikbaar, welke specialistische expertise is nodig of beschikbaar, met welke intensiteit
- samenwerking met andere instanties: samenwerking op welke basis en met welke intensiteit is nodig of beschikbaar met welke instellingen buiten het onderwijs.